

Briselē, 2023. gada 15. septembrī
(OR. en)

12854/23

Starpiestāžu lieta:
2021/0218(COD)

CODEC 1578
ENER 481
CLIMA 387
CONSOM 313
TRANS 345
AGRI 504
IND 461
ENV 972
COMPET 858
PE 106

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2023. gada 11.–14. septembris)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo lietu pirmajā lasījumā.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

Šajā sakarā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas (ITRE) priekšsēdētājs *Cristian-Silviu BUŞOI (EPP, RO)* ITRE vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 81) minētajā direktīvas priekšlikumā, par kuru referents *Markus PIEPER (EPP, DE)* bija sagatavojis ziņojuma projektu. Par šo grozījumu bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā. Citi grozījumi netika iesniegti.

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2023. gada 12. septembrī tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 81) minētajā direktīvas priekšlikumā. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P9_TA(2023)0303

Atjaunojamo energoresursu direktīva

Eiropas Parlamenta 2023. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0557),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2022)0222),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 114. pantu, 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0329/2021),
- ņemot vērā Juridiskās komitejas atzinumu par ierosināto juridisko pamatu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu un 192. panta 1. punktu,
- ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniedzis Zviedrijas Riksdāgs un kurā norādīts, ka leģislatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 9. decembra¹ un 2022. gada 13. jūlija² atzinumu,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2022. gada 28. aprīļa atzinumu³,
- ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2023. gada 16. jūnija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas

¹ OV C 152, 6.4.2022., 127. lpp.

² OV C 443, 22.11.2022., 145. lpp.

³ OV C 301, 5.8.2022., 184. lpp.

Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

- ņemot vērā Reglamenta 59. un 40. pantu,
 - ņemot vērā Attīstības komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A9-0208/2022),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju⁴;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁴ Šī nostāja aizstāj 2022. gada 14. septembrī pieņemtos grozījumus (OV C 125, 5.4.2023., 398. lpp.).

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2023. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/..., ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu, **192. panta 1. punktu** un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas *atzinumus*¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

¹ OV C 152, 6.4.2022., 127. lpp. un OV C 443, 22.11.2022., 145. lpp.

² OV C 301, 5.8.2022., 184. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2023. gada 12. septembra nostāja.

tā kā:

- (1) *Eiropas zaļā kursa, kas izklāstīts Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā (“Eiropas zaļais kurss”), kontekstā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119¹ Savienībai ir noteikts mērķis vēlākais līdz 2050. gadam kļūt klimatneitrālai, kā arī starpposma mērķrādītājs līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu neto emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Lai sasniegtu Savienības klimatneitralitātes mērķi, ir vajadzīga taisnīga enerģētikas pārkārtošana, ar kuru netiek atstāta novārtā neviena teritorija un neviens iedzīvotājs, tiek palielināta energoefektivitāte un panākts ievērojami lielāks no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars integrētā energosistēmā.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).*

- (2) Ņemot vērā to, ka enerģētikas nozare **šobrīd** rada vairāk nekā 75 % no visām siltumnīcefekta gāzu emisijām Savienībā, atjaunojamajai enerģijai ir svarīga loma **minēto mērķu sasniegšanā**. Samazinot minētās siltumnīcefekta gāzu emisijas, atjaunojamā enerģija **var** arī **palīdzēt** risināt ar vidi saistītus izaicinājumus, piemēram, bioloģiskās daudzveidības izzušanu, **un saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Komisijas 2021. gada 12. maija paziņojumā “Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns”**. **Zaļā pārkārtošanās uz ekonomiku, kuras pamatā ir atjaunojamā enerģija, palīdzēs sasniegt Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma (ES) 2022/591¹ mērķus, kas ir arī aizsargāt, atjaunot un uzlabot vides stāvokli, cita starpā apturot un pavēršot pretējā virzienā biodaudzveidības zudumu. Salīdzinājumā ar fosilo kurināmo atjaunojamai enerģijai ir mazāks iespējamo cenas satricinājumu risks un tādēļ tai var būt svarīga nozīme cīņā pret enerģētisko nabadzību. Atjaunojamā enerģija var arī sniegt plašus sociālekonomiskus ieguvumus, radot jaunas darbvietas un veicinot vietējās rūpniecības nozares, vienlaikus ņemot vērā pieaugošo iekšzemes un globālo pieprasījumu pēc atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas.**

¹ **Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.).**

- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001¹ nosaka saistošu vispārējo Savienības mērķrādītāju, kas paredz līdz 2030. gadam panākt, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvars Savienības enerģijas bruto galapatēriņā ir vismaz 32 %. Saskaņā ar **2030. gada** klimata mērķrādītāja plānu, kas izklāstīts Komisijas 2020. gada 17. septembra paziņojumā “Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana: Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā”, lai sasniegtu Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju, atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā līdz 2030. gadam būtu jāpalielina līdz 40 %. ***Šajā kontekstā Komisija 2021. gada jūlijā kā daļu no Eiropas zaļā kursa īstenošanas paketes ierosināja 2030. gadā dubultot atjaunojamās enerģijas īpatsvaru enerģijas sadalījumā, salīdzinot ar 2020. gadu, lai tas sasniegtu vismaz 40 %.***
- (4) ***Vispārējais konteksts, ko radījis Krievijas iebrukums Ukrainā un Covid-19 pandēmijas sekas, ir izraisījis enerģijas cenu kāpumu visā Savienībā, uzsverot nepieciešamību pastiprināt energoefektivitāti un palielināt atjaunojamās enerģijas izmantošanu Savienībā. Lai sasniegtu no trešām valstīm neatkarīgas energosistēmas ilgtermiņa mērķi, Savienībai būtu jākoncentrējas uz zaļās pārkārtošanās paātrināšanu un tādas emisiju samazināšanas enerģētikas politikas nodrošināšanu, kas samazina atkarību no importētā fosilā kurināmā un veicina taisnīgas un pieņemamas cenas Savienības iedzīvotājiem un uzņēmumiem visās ekonomikas nozarēs.***

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

- (5) *Plāna REPowerEU, kas izklāstīts Komisijas 2022. gada 18. maija paziņojumā (“plāns REPowerEU”), mērķis ir panākt Savienības neatkarību no Krievijas fosilā kurināmā labu laiku pirms 2030. gada. Minētais paziņojums paredz sākumposmā koncentrēties uz vēja un saules enerģiju, palielinot vidējo šādu enerģijas veidu ražošanas ātrumu, kā arī papildu atjaunojamās enerģijas jaudu līdz 2030. gadam, lai nodrošinātu lielāku nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu ražošanu. Tas arī aicināja likumdevēju apsvērt augstāku vai agrāku mērķrādītāju noteikšanu attiecībā uz atjaunojamās enerģijas īpatsvaru enerģijas sadalījumā. Šajā kontekstā ir lietderīgi palielināt vispārējo Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju līdz 42,5 %, lai ievērojami paātrinātu pašreizējo atjaunojamās enerģijas izvēršanas tempu, tādējādi arī paātrinot Savienības atkarības no Krievijas fosilā kurināmā pakāpenisku izbeigšanu, palielinot cenu ziņā pieņemamas, drošas un ilgtspējīgas enerģijas pieejamību Savienībā. Pārsniedzot minēto obligāto līmeni, dalībvalstīm būtu jācenšas kopīgi sasniegt vispārējo Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 45 % apmērā saskaņā ar plānu REPowerEU.*

- (6) *Lai līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti, atjaunojamās enerģijas mērķrādītājiem vajadzētu būt saistītiem ar papildu dekarbonizācijas centieniem, kuru pamatā ir citi nefosili enerģijas resursi. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai, ņemot vērā savus specifiskos valsts apstākļus un energoapgādes struktūru, kombinēt dažādus nefosilus energoresursus, lai sasniegtu Savienības mērķi līdz 2050. gadam kļūt klimatneitrālai. Lai sasniegtu minēto mērķi, palielinātā saistošā vispārējā Savienības mērķrādītāja satvarā izvērstas atjaunojamās enerģijas izmantošana būtu jāintegrē papildu dekarbonizācijas centienos, kas ietver citu tādu nefosilā kurināmā energoresursu izstrādi, kurus dalībvalstis var nolemt izmantot.*

- (7) *Inovācija ir atjaunojamās enerģijas konkurētspējas atslēga. Eiropas energotehnoloģiju stratēģiskā plāna, kas izklāstīts Komisijas 2015. gada 15. septembra paziņojumā “Ceļā uz integrētu energotehnoloģiju stratēģisko (SET) plānu: Eiropas energosistēmas pārveides paātrināšana”, mērķis ir veicināt pāreju uz klimatneitrālu energosistēmu, īstenojot pētniecības un inovācijas darbības, kas aptver visu inovācijas ķēdi no pētniecības līdz ieviešanai tirgū. Dalībvalstīm, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999¹ 3. pantu, tiek prasīts savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos noteikt nacionālos mērķus un finansēšanas mērķrādītājus publiskai un, ja pieejams, privātai pētniecībai un inovācijai, kas saistīta ar enerģētikas savienību, tostarp attiecīgā gadījumā norādot mērķu izpildes grafiku; šie mērķi un mērķrādītāji atspoguļo prioritātes, kas noteiktas enerģētikas savienības stratēģijā, kas izklāstīti Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumā “Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku”, un attiecīgā gadījumā SET plānā. Lai papildinātu nacionālos enerģētikas un klimata plānus un veicinātu atjaunojamās enerģijas ražošanu no inovatīvas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas un saglabātu Savienības vadošo lomu inovatīvās atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas pētniecībā un izstrādē, katrai dalībvalstij būtu jānosaka indikatīvs mērķis līdz 2030. gadam panākt to, ka inovatīvas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas veido vismaz 5 % no jaunuzstādīto iekārtu saražotās atjaunojamās enerģijas jaudas.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).*

- (8) *Saskaņā ar 3. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) .../...¹⁺, kas pieņemta pēc Komisijas Ieteikuma (ES) 2021/1749², dalībvalstīm būtu jāīsteno integrēta pieeja, ar ko veicina energoefektīvākā atjaunojamā energoresursa izmantošanu katrā konkrētajā nozarē un lietojumā, kā arī sekmē sistēmas efektivitāti, lai jebkuram konkrētam saimnieciskās darbības veidam būtu vajadzīgs pēc iespējas mazāks enerģijas apmērs.*
- (9) *Šajā direktīvā izklāstītie grozījumi ir paredzēti arī tam, lai palīdzētu līdz 2030. gadam sasniegt Savienības mērķrādītāju katru gadu saražot ilgtspējīgu biometānu 35 mljrd. m³, kas noteikts Komisijas dienestu 2022. gada 18. maija darba dokumentā “REPowerEU rīcības plāna īstenošana: investīciju vajadzības, udeņraža paātrinātājs un biometāna mērķrādītāju sasniegšana”, tādējādi atbalstot piegādes drošību un Savienības klimatiskās ieceres.*

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) ... (...) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (OV L ...).

⁺ **OV:** lūgums ievietot tekstā direktīvas numuru, kas iekļauta dokumentā PE-CONS 15/23 (2021/0203(COD)), un zemspējas piezīmē ievietot minētās direktīvas numuru, datumu un atsauci uz OV.

² **Komisijas Ieteikums (ES) 2021/1749** (2021. gada 28. septembris) par principu "energoefektivitāte pirmajā vietā": no principiem pie prakses – Vadlīnijas un piemēri principa ieviešanai lēmumu pieņemšanā enerģētikas nozarē un ārpus tās (OV L 350, 4.10.2021., 9. lpp.).

- (10) Aug izpratne, ka, lai nodrošinātu taisnīgu piekļuvi biomasas izejvielu tirgum, bioenerģijas rīcībpolitikas ir jāsaskaņo ar biomasas kaskadēšanas principu. Minētā principa mērķis ir panākt resursu ziņā efektīvu biomasas izmantošanu, kad vien iespējams, priekšroku dodot biomasas kā materiāla, nevis energoresursa izmantošanai, tādējādi palielinot sistēmā pieejamo biomasas daudzumu. Šāda saskaņošana ir nepieciešama, lai veicinātu tādu inovatīvu biobāzētu risinājumu izstrādi, kam ir augsta pievienotā vērtība, un palīdzētu attīstīties ilgtspējīgai aprites bioekonomikai. Tāpēc, izstrādājot bioenerģijas atbalsta shēmas, dalībvalstīm būtu jāņem vērā pieejamais ilgtspējīgas biomasas piedāvājums enerģētiskām un neenerģētiskām vajadzībām un valsts meža oglekļa piesaistītāju un ekosistēmu uzturēšana, kā arī aprites ekonomikas un biomasas izmantojuma kaskadēšanas princips un atkritumu hierarhija, ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK¹. ■ . Saskaņā ar biomasas izmantojuma kaskadēšanas principu koksnes biomasu būtu jāizmanto, vadoties pēc šī resursa ekonomikas un vides kontekstā augstākās pievienotās vērtības šādā prioritārā secībā: koksnes materiālu produkti, koksnes materiālu produktu kalpošanas laika pagarināšana, atkalizmantošana, reciklēšana, bioenerģija un likvidēšana. Ja koksnes biomasu citādi izmantot ekonomiski dzīvotspējīgā vai videi piemērotā veidā nav iespējams, tad enerģijas ražošanu no neatjaunojamiem resursiem palīdz samazināt enerģijas atgūšana. Tāpēc, lai izvairītos no negatīviem stimuliem virzīties pa ilgtspējīgiem bioenerģijas ceļiem, kas apzināti ***Komisijas Kopīgā pētniecības centra 2021. gada ziņojumā*** “Koksnes biomasas izmantošana enerģijas ražošanā Eiropas Savienībā”, dalībvalstu bioenerģijas atbalsta shēmas būtu jāorientē uz tādām izejvielām, kuru gadījumā tirgus konkurence ar materiālu nozarēm ir maza un kuru ieguve tiek uzskatīta par pozitīvu gan klimata, gan biodaudzveidības ziņā. Tajā pašā laikā, ***īstenojot pasākumus, ar kuriem nodrošina*** biomasas izmantojuma kaskadēšanas principa ***piemērošanu***, ir jāpatur prātā valsts specifika, pēc kuras dalībvalstis vadās savu atbalsta shēmu izstrādē. ***Dalībvalstīm būtu jāļauj atkāpties no minētā principa pienācīgi pamatotos apstākļos, piemēram, ja tas nepieciešams energoapgādes drošības dēļ, piemēram, ļoti stipra sala dēļ. Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai atkāpties no minētā principa, ja nav tādu industriju vai pārstrādes kompleksu, kas ģeogrāfiskā perimetrā varētu izmantot noteiktas izejvielas ar lielāku pievienoto vērtību. Šādā gadījumā***

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

transportēšana ārpus minētā perimetra minētās izmantošanas nolūkā varētu nebūt pamatota no ekonomiskā vai vides viedokļa. Dalībvalstīm par jebkādām šādām atkāpēm būtu jāpaziņo Komisijai. Dalībvalstīm nebūtu jāpiešķir nekāds tiešs finansiāls atbalsts enerģijas ražošanai no zāģbalkiem, finierklučiem, rūpnieciskajiem apaļkokiem, celmiem un saknēm. Šajā direktīvā nodokļu atvieglojumus neuzskata par tiešu finansiālo atbalstu. Par prioritāru risinājumu būtu jāklūst darbībām, ar ko novērš atkritumu rašanos, nodrošina atkārtotu izmantošanu un atkritumu reciklēšanu. Dalībvalstīm būtu jāizvairās veidot tādas atbalsta shēmas, kas ir pretrunā atkritumu apsaimniekošanas mērķrādītājiem un novestu pie reciklējamu atkritumu neefektīvas izmantošanas. Turklāt, lai nodrošinātu efektīvāku bioenerģijas izmantošanu, dalībvalstīm ■ nevajadzētu *piešķirt jaunu atbalstu vai atjaunot jebkādu atbalstu stacijām*, kurās ražo tikai elektroenerģiju, izņemot gadījumus, kad iekārtas atrodas reģionos ar īpašu statusu attiecībā uz atteikšanos no fosilā kurināmā vai **LESD 349. pantā minētajos tālākajos reģionos** vai kad iekārtas izmanto oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu.

- (11) Strauji aug elektroenerģijas ražošana no atjaunojamiem energoresursiem un palielinās šādi saražotas elektroenerģijas spēja konkurēt izmaksu ziņā, un tas dod iespēju aizvien lielākā apmērā attiecīgi apmierināt pieprasījumu pēc enerģijas, piemēram, telpu apsildei vai zemas temperatūras rūpnieciskajos procesos izmantojot siltumsūkņus, transportam izmantojot elektrotransportlīdzekļus vai konkrētās rūpniecības nozarēs izmantojot elektriskās krāsnis. Atjaunojamo elektroenerģiju var izmantot arī sintētiskās degvielas ražošanai patēriņam grūti dekarbonizējamās transporta nozarēs, piemēram, tādās kā aviācija un jūras transports. Elektrifikācijas satvaram ir jānodrošina stabila un efektīva koordinācija un jāpaplašina tirgus mehānismi, lai piedāvājumu un pieprasījumu salāgotu telpā un laikā, stimulētu investīcijas elastībā un palīdzētu integrēt lielu variablu atjaunojamās enerģijas īpatsvaru. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka atjaunojamās elektroenerģijas izmantojuma izvēršana norit pietiekami strauji, lai apmierinātu augošo pieprasījumu. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizveido satvars, kas aptvertu ar tirgu saderīgus mehānismus atlikušo šķēršļu novēršanai ceļā uz drošām un pietiekamām elektroenerģijas sistēmām, kas būtu piemērotas augstam atjaunojamās enerģijas līmenim, kā arī elektroenerģijas sistēmā pilnībā integrētas krātuves. Konkrētāk, ar minēto satvaru **būtu jānovērš** atlikušie šķēršļi, tostarp nefinansiālie šķēršļi, piemēram, tas, ka iestādēm trūkst pietiekamu digitālo resursu un cilvēkresursu, lai apstrādātu arvien lielāku skaitu atļauju pieteikumu.

- (12) Aprēķinot atjaunojamās enerģijas īpatsvaru dalībvalstī, nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā/degvielas veidi būtu jāuzskaita nozarē, kurā attiecīgā degviela tiek patērēta (elektroenerģijas ražošana, siltumapgādes un aukstumapgādes vai transporta nozare). Lai izvairītos no divkāršas uzskaites, nebūtu jāuzskaita atjaunojamā elektroenerģija, kas izmantota minētās degvielas ražošanai. Tādējādi minētās degvielas uzskaites noteikumi visā Direktīvā (ES) 2018/2001 būtu saskaņoti neatkarīgi no tā, vai attiecīgā degviela ir uzskaitīta vispārējā atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja īstenošanas vajadzībām, vai kāda pakārtotā mērķrādītāja īstenošanas vajadzībām. Būtu iespējams arī uzskaitīt reāli patērēto enerģiju, ņemot vērā enerģijas zudumus attiecīgās degvielas ražošanas procesā. Turklāt varētu uzskaitīt nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā/degvielas, kas importētas un patērētas Savienībā. ***Dalībvalstīm, izmantojot īpašu sadarbības nolīgumu, vajadzētu būt atļautam vienoties attiecīgajā dalībvalstī patērētās nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/degvielas uzskaitīt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņa īpatsvarā tajā dalībvalstī, kurā tās ir saražotas. Ja šādi sadarbības nolīgumi tiek noslēgti un ja vien nav panākta citāda vienošanās, dalībvalstis tiek mudinātas nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/degvielas, kas ražotas dalībvalstī, kura nav dalībvalsts, kurā tās patērē, ieskaitīt šādi: līdz 70 % no to apmēra valstī, kurā to patērē, un līdz 30 % no to apmēra valstī, kurā produkts tiek ražots. Dalībvalstis šādu vienošanos var panākt ar īpašu sadarbības nolīgumu, izmantojot Savienības atjaunīgo energoresursu attīstības platformu, kas tika uzsākta 2021. gada 29. novembrī.***

- (13) Dalībvalstu sadarbība atjaunojamās enerģijas veicināšanā var izpausties kā statistiski pāskaitījumi, atbalsta shēmas vai kopprojekti. Tādējādi var izmaksu ziņā efektīvi izvērst atjaunojamās enerģijas izmantošanu visā Eiropā un veicināt tirgus integrāciju. Neraugoties uz tās potenciālu, ***dalībvalstu*** sadarbība ir bijusi ļoti ierobežota, un līdz ar to atjaunojamās enerģijas izmantojuma izvēršanas efektivitāte – suboptimāla. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt pienākumam ***līdz 2025. gadam izveidot satvaru sadarbībai kopprojektos. Šādā satvarā dalībvalstīm būtu jācenšas līdz 2030. gadam izveidot vismaz divus kopprojektos. Turklāt dalībvalstīm, kuru gada elektroenerģijas patēriņš pārsniedz 100 TWh, būtu jācenšas līdz 2033. gadam izveidot trešo kopīgo projektu.*** Iesaistītās dalībvalstis minēto pienākumu izpildītu ar projektiem, kurus finansē nacionālais devums saskaņā ar Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu, kas izveidots ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/1294¹.

¹ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1294 (2020. gada 15. septembris) par Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu (OV L 303, 17.9.2020., 1. lpp.).

- (14) *Savā 2020. gada 19. novembra paziņojumā “ES stratēģija atkrastes atjaunīgās enerģijas potenciāla atraisīšanai klimatneitrālas nākotnes vārdā” Komisija izvirzīja vērienīgu mērķi līdz 2050. gadam visos Savienības jūras baseinos iegūt 300 GW atkrastes vēja un 40 GW okeāna enerģijas. Lai īstenotos minētās vērienīgās pārmaiņas, dalībvalstīm būs kopīgiem spēkiem jāstrādā pārrobežu mērogā jūras baseinu līmenī. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/869¹ ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jānoslēdz nesaistoši nolīgumi par sadarbību attiecībā uz atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanas mērķiem, kas līdz 2050. gadam jāizvērs katrā jūras baseinā, ar starpposma pasākumiem 2030. un 2040. gadā. Informācijas publicēšana par atkrastes atjaunīgās enerģijas apmēriem, ko dalībvalstis plāno sasniegt ar tenderiem, palielina pārredzamību un paredzamību investoriem un atbalsta atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanas mērķu sasniegšanu. Jūras telpiskā plānošana ir būtisks instruments, ar ko tiktu nodrošināta dažādu jūras izmantošanas veidu līdzāspastāvēšana. Jūras telpiskajos plānojumos ir jāpiešķir vieta atkrastes atjaunojamās enerģijas projektiem, lai varētu veikt ilgtermiņa plānošanu, novērtēt minēto atkrastes atjaunīgās enerģijas projektu ietekmi un nodrošināt sabiedrības atbalstu to plānotajai izvēšanai. Sniedzot atjaunojamās enerģijas kopienām iespēju piedalīties kopīgos sadarbības projektos, atkrastes atjaunīgās enerģijas jomā tiek nodrošināti papildu līdzekļi, ar kuriem veicināt sabiedrības atbalstu.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņēm un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 un (ES) 2019/943 un Direktīvas 2009/73/EK un (ES) 2019/944 un atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013 (OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp.).*

- (15) Atjaunojamoenergoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumu tirgus strauji aug un līdz ar dalībvalstu atbalsta shēmām vai tiešo pārdošanu elektroenerģijas vairumtirgū tas ir vēl viens ceļš uz atjaunojamās enerģijas ražošanas tirgu. Tajā pašā laikā atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumu tirgū joprojām iesaistījušās vien dažas dalībvalstis un lieli uzņēmumi un lielā Savienības tirgus daļā joprojām pastāv būtiski administratīvi, tehniski un finansiāli šķēršļi. Tāpēc, lai veicinātu atjaunīgās elektroenerģijas pirkuma līgumu izmantošanu, ***Direktīvas (ES) 2018/2001*** 15. pantā paredzētie pasākumi būtu jāpadara vēl stingrāki un tādēļ jāapsver iespējas ar kredīta garantijām mazināt ar šādiem līgumiem saistītos finansiālos riskus, ņemot vērā, ka minētajām garantijām, ja tās ir publiskas, nevajadzētu izstumt privāto finansējumu. ***Turklāt pasākumi atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumu atbalstam attiecīgā gadījumā būtu jāattiecina arī uz citiem atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumu veidiem, tostarp atjaunīgās siltumenerģijas un aukstumelektroenerģijas pirkuma līgumiem. Šajā sakarā Komisijai būtu jāanalizē šķēršļi ilgtermiņa atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumiem, jo īpaši pārrobežu atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumu izmantošanai un jāizdod norādījumi par minēto šķēršļu novēršanu.***

- (16) *Ir vēl vairāk jāracionalizē administratīvās atļauju piešķiršanas procedūras, lai atvieglotu administratīvo slogu gan atjaunojamās enerģijas projektu, gan ar to saistīto tīkla infrastruktūras projektu izveidei. Divu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un pamatojoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresu ziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu, Komisijai būtu jāapsver, vai ir vajadzīgi papildu pasākumi, lai turpinātu palīdzēt dalībvalstīm īstenot Direktīvas (ES) 2018/2001 noteikumus, kas nosaka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp ņemot vērā prasību kontaktpunktiem, kas izveidoti vai izraudzīti, ievērojot minētās direktīvas 16. pantu, nodrošināt minētajā direktīvā noteikto atļauju piešķiršanas procedūru termiņu ievērošanu. Vajadzētu būt iespējai šādos papildu pasākumos iekļaut indikatīvus galvenos snieguma rādītājus, inter alia, par atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu attiecībā uz atjaunojamās enerģijas projektiem paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās un ārpus tām.*

- (17) Ēkām ir liels neizmantots potenciāls rezultatīvi veicināt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanos Savienībā. **Ēku** siltumapgādes un aukstumapgādes dekarbonizācija, ko šajā sektorā panāk, palielinot atjaunojamās enerģijas ražošanas un izmantošanas īpatsvaru, būs vajadzīga, lai īstenotu izvirzīto ieceri, **kura noteikta Regulā (ES) Nr. 2021/1119**, sasniegt Savienības klimatneitralitātes mērķi. Tomēr progress **atjaunojamās enerģijas** izmantošanā siltumapgādei un aukstumapgādei pēdējos desmit gados ir iesīkstējies un lielā mērā izpaužas vien kā aktīvāka biomasas izmantošana. **Nenosakot ēkās izmantotās atjaunojamās enerģijas īpatsvaru**, nebūs iespējams sekot līdzi progresam un apzināt problemātiskos posmus, kas liedz raiti izvērst **atjaunojamās enerģijas** izmantojumu. Turklāt **ēkās izmantotās atjaunojamās enerģijas indikatīvā īpatsvara** noteikšana sniedz ilgtermiņa signālu investoriem, arī periodā tūlīt pēc 2030. gada. ■ Tāpēc būtu jānosaka **indikatīvais īpatsvars ēkās izmantotai atjaunojamai enerģijai, kas tiek ražota ēkā vai tuvumā un atjaunojamai enerģijai, kas tiek piegādāta no tīkla**, lai vadītu un stimulētu dalībvalstu centienus pilnvērtīgi realizēt potenciālu izmantot un ražot atjaunojamo enerģiju ēkās, veicināt tādas tehnoloģijas izstrādi, kas ražo atjaunīgo enerģiju ■ **un palīdz šādu tehnoloģiju efektīvi integrēt energosistēmā**, vienlaikus gādājot par noteiktību investoriem un vietējā līmeņa iesaisti, **kā arī vairojot sistēmas efektivitāti. Attiecīgos gadījumos būtu jāveicina arī tāda vieda un inovatīva tehnoloģija, kas sekmē sistēmas efektivitāti. Lai aprēķinātu minēto indikatīvo īpatsvaru, nosakot atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas, kas ņemta no ēkās izmantotā tīkla, īpatsvaru, dalībvalstīm būtu jāizmanto to teritorijā iepriekšējos divos gados piegādātās atjaunojamās elektroenerģijas vidējais īpatsvars.**

- (18) *Indikatīvais Savienības atjaunojamās enerģijas īpatsvars ēku sektorā, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam, ir nepieciešamais minimālais atskaites punkts, lai līdz 2050. gadam nodrošinātu Savienības ēku fonda dekarbonizāciju, un papildina tiesisko regulējumu, kas saistīts ar energoefektivitāti un ēku energosniegumu. Tas ir svarīgi, lai panāktu netraucētu, izmaksu ziņā efektīvu un pakāpenisku atteikšanos no fosilajiem kurināmajiem ēkās, nodrošinot to aizstāšanu ar atjaunojamiem energoresursiem. Atjaunojamās enerģijas indikatīvais īpatsvars ēku sektorā papildina Savienības tiesību aktos paredzēto tiesisko regulējumu attiecībā uz ēkām, nodrošinot, ka atjaunīgās enerģijas tehnoloģija, iekārtas un infrastruktūra, tostarp efektīva centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde, tiek laikus pietiekami izvērstas, lai aizstātu fosilā kurināmā izmantošanu ēkās un nodrošinātu drošas un uzticamas atjaunojamās enerģijas piegādes pieejamību gandrīz nulles enerģijas ēkām līdz 2030. gadam. Indikatīvais atjaunojamās enerģijas īpatsvars ēku sektorā veicina arī atjaunojamajā enerģijā ieguldītas investīcijas nacionālajās ilgtermiņa ēku renovācijas stratēģijās un plānos, tādējādi ļaujot panākt ēku dekarbonizāciju. Turklāt indikatīvais atjaunojamās enerģijas īpatsvars ēku sektorā ir svarīgs papildu rādītājs, lai veicinātu efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes attīstību vai modernizāciju, tādējādi papildinot gan centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes indikatīvo mērķrādītāju, kas paredzēts Direktīvas (ES) 2018/2001 24. pantā, gan prasību nodrošināt, ka atjaunojamā enerģija un atlikumsilts un atlikumauksts no efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas ir pieejams, lai palīdzētu segt jaunas vai renovētas ēkas gada kopējo primārās enerģijas patēriņu. Minētais indikatīvais atjaunojamās enerģijas īpatsvars ēku sektorā ir nepieciešams arī tam, lai izmaksu ziņā efektīvi nodrošinātu atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes ikgadēju palielinājumu, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/2001 23. pantu.*

- (19) *Ņemot vērā lielo enerģijas patēriņu dzīvojamās, komerciālās un publiskās ēkās, tam, lai aprēķinātu nacionālo atjaunojamās enerģijas īpatsvaru ēku sektorā, varētu izmantot pašreizējās definīcijas, kas iekļautas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1099/2008¹, nolūkā līdz minimumam samazināt administratīvo slogu, vienlaikus nodrošinot progresu tāda Savienības atjaunojamās enerģijas indikatīvā īpatsvara sasniegšanā, kas attiecībā uz ēku sektoru noteikts 2030. gadam.*
- (20) *Ilgas administratīvās atļauju piešķiršanas procedūras ir viens no galvenajiem šķēršļiem, kas apgrūtina investīcijas atjaunojamās enerģijas projektos un ar tiem saistītajā infrastruktūrā. Minētie šķēršļi ietver attiecībā uz objekta izvēli un šādiem projektiem nepieciešamajām administratīvām atļaujām piemērojamo noteikumu sarežģītību, šādu projektu un ar tiem saistīto energotīklu ietekmes uz vidi novērtējuma sarežģītību un ilgumu, tīkla pieslēguma problēmas, ierobežojumus tehnoloģiju specifikāciju pielāgošanai atļaujas piešķiršanas procedūras laikā un ar atļauju izsniedzēju iestāžu vai tīklu operatoru personālu saistītas problēmas. Lai paātrinātu šādu projektu izvērtēšanas tempu, jāpieņem noteikumi, kas vienkāršotu un saīsinātu atļauju piešķiršanas procedūras, ņemot vērā sabiedrības atbalstu atjaunojamās enerģijas izvērtēšanai.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku (OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.).*

- (21) *Direktīva (ES) 2018/2001 racionalizē prasības, lai vienkāršotu administratīvās atļauju piešķiršanas procedūras atjaunojamās enerģijas stacijām, ieviešot noteikumus par atjaunojamās enerģijas projektu atļauju piešķiršanas procedūras administratīvā posma organizēšanu un maksimālo ilgumu, aptverot visas attiecīgās atļaujas atjaunojamās enerģijas staciju būvēšanai, to jaudu atjaunināšanai un darbināšanai, kā arī šādu staciju pieslēgšanai tīklam.*
- (22) *Ir nepieciešams vēl vairāk vienkāršot un saīsināt administratīvās atļauju piešķiršanas procedūras atjaunojamās enerģijas stacijām, tostarp atjaunojamās enerģijas stacijām, kurās apvienoti dažādi atjaunojamie energoresursi, siltumsūkņi, apvienotās enerģijas krātuves, tostarp elektroenerģijas un siltumenerģijas kompleksi, kā arī aktīvi, kas vajadzīgi šādu staciju, siltumsūkņu un krātuvju pieslēgšanai tīklam un atjaunojamo energoresursu koordinētai un saskaņotai integrēšanai siltumapgādes un aukstumapgādes tīklos, lai nodrošinātu, ka Savienība sasniedz savus vērienīgos klimata un enerģētikas mērķrādītājus 2030. gadam un klimatneitralitātes mērķi līdz 2050. gadam, vienlaikus ņemot vērā Eiropas zaļā kursa principu “nekaitēt” un neskarot iekšējo kompetenču sadalījumu dalībvalstīs.*

- (23) *Īsāku un skaidru termiņu ieviešana lēmumiem, kas jāpieņem iestādēm, kuras ir kompetentas piešķirt atļaujas atjaunojamās enerģijas iekārtām, pamatojoties uz pilnīgu pieteikumu, ir paredzēta, lai paātrinātu atjaunojamās enerģijas projektu izvēršanu. Laiku, kas vajadzīgs, lai būvētu atjaunojamās enerģijas stacijas un to tīkla pieslēgumus, nebūtu jāieskaita minētajos termiņos, izņemot gadījumus, kad tas sakrīt ar citiem administratīviem pienākumiem atļauju piešķiršanas procedūrā. Tomēr ir lietderīgi nošķirt projektus, kas atrodas teritorijās, kuras ir īpaši piemērotas atjaunojamās enerģijas projektu izvēršanai, attiecībā uz kurām var racionalizēt termiņus, proti, paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, un projektus, kuri atrodas ārpus šādām teritorijām. Nosakot minētos termiņus, būtu jāņem vērā atkrastes atjaunīgās enerģijas projektu īpatnības.*
- (24) *Dažas no visbiežāk sastopamajām problēmām, ar kurām saskaras atjaunojamās enerģijas projektu izstrādātāji, ir saistītas ar sarežģītām un ilgām administratīvām, atļauju piešķiršanas un tīkla pieslēguma procedūrām, kas izveidotas valsts vai reģionālā līmenī, un to, ka iestādēm nav pietiekama personāla un tehnisko zināšanu, lai varētu novērtēt ierosināto projektu ietekmi uz vidi. Tāpēc atļauju piešķiršanas procedūrās un atjaunojamās enerģijas projektu procesos ir lietderīgi racionalizēt dažus ar vidi saistītus aspektus.*

- (25) *Atjaunojamās enerģijas projektu ātrāka izvērsšana būtu jāatbalsta, dalībvalstīm sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām koordinēti kartējot atjaunojamās enerģijas un ar to saistītās infrastruktūras izvērsšanu to teritorijā. Dalībvalstīm būtu jāapzina sauszemes, virszemes, pazemes un jūras vai iekšzemes ūdeņu teritorijas, kas nepieciešamas, lai ierīkotu atjaunojamās enerģijas stacijas enerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem un ar to saistītu infrastruktūru, lai nodrošinātu vismaz savu valsts devumu Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā minētajā pārskatītā vispārējā atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja 2030. gadam sasniegšanā un atbalstītu to, ka saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 tiek sasniegts mērķis vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Būtu jāļauj dalībvalstīm izmantot esošos telpiskās plānošanas dokumentus, lai apzinātu minētās teritorijas. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādas teritorijas atspoguļo to aplēstās trajektorijas un kopējo plānoto uzstādīto jaudu, un būtu jānosaka konkrētas platības dažādiem atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas veidiem, kas paredzētas to nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu.*

Nosakot vajadzīgās zemes, virszemes, pazemes un jūras vai iekšzemes ūdeņu teritorijas, jo īpaši būtu jāņem vērā no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pieejamība un dažādu sauszemes un jūras teritoriju piedāvātais atjaunojamās enerģijas ražošanas potenciāls, izmantojot dažādus tehnoloģijas veidus, prognozētais kopējais un dažādos dalībvalsts reģionos iespējamais enerģijas pieprasījums, ņemot vērā energoefektivitāti un sistēmas efektivitāti, kā arī attiecīgās energoinfrastruktūras, uzglabāšanas un citu elastības rīku pieejamība, paturot prātā kapacitāti, kas vajadzīga, lai nodrošinātu aizvien lielāku atjaunojamo energoresursu daudzumu, kā arī vides jutīgumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES III pielikumu¹.

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).*

- (26) *Dalībvalstīm par paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām būtu kā minēto teritoriju apakšgrupa jāizraugās konkrētas sauszemes (tostarp virszemes un pazemes) un jūras vai iekšzemes ūdeņu teritorijas. Minētajām teritorijām vajadzētu būt īpaši piemērotām tādu atjaunojamās enerģijas projektu izstrādei, kuros tiek izmantoti dažādi tehnoloģijas veidi, pamatojoties uz to, ka nav paredzams, ka konkrēta veida atjaunojama energoresursa izmantošanai būs būtiska ietekme uz vidi. Izraugoties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, dalībvalstīm būtu jāizvairās izmantot aizsargājamās teritorijas un jāapsver atjaunošanas plāni un atbilstīgi ietekmes mazināšanas pasākumi. Dalībvalstīm vajadzētu spēt izraudzīties specifiski vienam vai vairākiem atjaunojamās enerģijas staciju veidiem paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, un tām būtu jānorāda no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas veids vai veidi, kas ir piemēroti ražošanai šādās paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās. Dalībvalstīm šādas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas būtu jāizraugās vismaz vienam tehnoloģijas veidam un būtu jālemj par šādu paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju lielumu, ņemot vērā attiecīgā tehnoloģijas veida vai veidu specifiku un prasības, attiecībā uz ko tās nosaka paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas. To darot, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka minēto teritoriju kopējais lielums būtu ievērojams un lai tās palīdzētu sasniegt Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktos mērķus.*

- (27) *Teritorijas vairākkārtēja izmantošana atjaunojamās enerģijas ražošanai un citiem sauszemes, iekšzemes ūdeņu un jūras lietojumiem, piemēram, pārtikas ražošanai vai dabas aizsardzībai, vai atjaunošanai atvieglo zemes, iekšzemes ūdeņu un jūras izmantošanas ierobežojumus. Šajā kontekstā telpiskā plānošana ir būtisks instruments, ar ko jau agrīnā stadijā apzināt un kontrolēt sinerģiju sauszemes, iekšzemes ūdeņu un jūras izmantošanā. Dalībvalstīm būtu jāpēta, jāveicina un jāatbalsta to teritoriju vairākkārtēja izmantošana, kuras apzinātas pieņemto telpiskās plānošanas pasākumu rezultātā. Šajā nolūkā dalībvalstīm vajadzības gadījumā būtu jāveicina izmaiņas zemes un jūras izmantojumā ar nosacījumu, ka dažādie izmantošanas veidi un darbības ir savietojami un ir iespējama to līdzāspastāvēšana.*

- (28) *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK¹ ir noteikts, ka vides novērtējumi ir svarīgs instruments, ko izmanto, lai plānu un programmu sagatavošanā un pieņemšanā ņemtu vērā vides apsvērumus. Lai izraudzītos paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, dalībvalstīm būtu jāsagatavo viens vai vairāki plāni, kas ietver paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanos un piemērojamo noteikumu un ietekmes mazināšanas pasākumu noteikšanu projektiem, kas atrodas katrā no minētajām teritorijām. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai sagatavot vienotu plānu visām paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām un atjaunīgās enerģijas tehnoloģijai vai tehnoloģijām specifiskus plānus, ar ko izraudzīties vienu vai vairākas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas. Katra plāna ietvaros būtu jāveic vides novērtējums, ievērojot Direktīvu 2001/42/EK, lai novērtētu ikvienas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas ietekmi uz attiecīgajām teritorijām, kuras izraudzītas minētajā plānā. Vides novērtējuma veikšana minētajam nolūkam, ievērojot minēto direktīvu, ļautu dalībvalstīm izmantot integrētāku un efektīvāku pieeju plānošanai, nodrošināt sabiedrības līdzdalību agrīnā posmā un stratēģiskā līmenī ņemt vērā vides apsvērumus plānošanas procesa agrīnā posmā. Tas veicinātu dažādu atjaunojamo energoresursu ātrāku un racionālāku izvēršanu, vienlaikus samazinot minēto projektu nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Ja plānam varētu būt būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, minētajiem vides novērtējumiem būtu jāietver pārrobežu apspriešanās starp dalībvalstīm.*
- (29) *Pēc tam, kad pieņemti plāni, kuros tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, dalībvalstīm būtu jāuzrauga jebkura plānu un programmu īstenošanas būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, lai cita starpā agrīnā stadijā apzinātu neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi un varētu veikt pienācīgus koriģējošus pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK.*
- (30) *Lai palielinātu sabiedrības atbalstu atjaunojamās enerģijas projektiem, dalībvalstīm būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai veicinātu vietējo kopienu līdzdalību atjaunojamās enerģijas projektos. Joprojām ir piemērojami Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.).*

Ekonomikas komisijas Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā parakstītās Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem¹ noteikumi, jo īpaši noteikumi, kas attiecas uz sabiedrības dalību un iespēju vērsties tiesā.

¹ *OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.*

- (31) *Lai racionalizētu paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanas procesu un izvairītos no vienas teritorijas dubulta vides novērtējuma, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem jau ir izraudzītas kā atjaunīgo energoresursu tehnoloģijas paātrinātai ieviešanai piemērotas teritorijas, deklarēt kā paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas. Uz šādām deklarācijām būtu jāattiecina konkrēti vides nosacījumi, kas nodrošina augstu vides aizsardzības līmeni. Iespēja izraudzīt paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas pašreizējās plānošanas ietvaros būtu jāierobežo laikā, lai neapdraudētu standarta procesu paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanai. Projektiem, kas atrodas esošajās valsts izraudzītajās teritorijās aizsargājamās zonās, kuras nevar deklarēt kā paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, būtu jāturpina darboties ar tādiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem tie tika izveidoti.*

- (32) *Paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām apvienojumā ar esošajām atjaunojamās enerģijas stacijām, nākotnē paredzētajām atjaunojamās enerģijas stacijām ārpus šādām teritorijām un sadarbības mehānismiem būtu jānodrošina, ka atjaunojamās enerģijas ražošana ir pietiekama, lai nodrošinātu dalībvalstu devumu Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā noteiktā vispārējā Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā. Dalībvalstīm būtu jā saglabā iespēja piešķirt atļaujas projektiem ārpus šādām teritorijām.*

- (33) *Paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās uz atjaunojamās enerģijas projektiem, kuri atbilst dalībvalstu sagatavotajos plānos identificētajiem noteikumiem un pasākumiem, būtu jāattiecina pieņēmums, ka tiem nav būtiskas ietekmes uz vidi. Tāpēc šādiem projektiem būtu jāparedz atbrīvojums no pienākuma veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu projektu līmenī Direktīvas 2011/92/ES nozīmē, izņemot tādus projektus, attiecībā uz kuriem dalībvalsts savā valsts obligātajā projektu sarakstā ir noteikusi prasību veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, un projektus, kuri varētu radīt ievērojamu ietekmi uz vidi citā dalībvalstī vai, ja dalībvalsts, kas varētu tikt ievērojami ietekmēta, to pieprasa. Pienākumi, kas izriet no Espo 1991. gada 25. februārī parakstītās Konvencijas par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā¹, būtu joprojām jāpiemēro attiecībā uz dalībvalstīm gadījumos, kuros projekts varētu radīt ievērojamu pārrobežu ietekmi trešā valstī.*

¹ *OV L 104, 24.4.1992., 7. lpp.*

- (34) *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK¹ noteiktie pienākumi joprojām ir piemērojami attiecībā uz hidroelektrostacijām, tostarp gadījumā, ja dalībvalsts nolemj izraudzīties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, kas saistītas ar hidroenerģiju, lai nodrošinātu, ka iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz attiecīgo ūdensobjektu vai ūdensobjektiem ir pamatota un ka tiek īstenoti visi attiecīgie ietekmes mazināšanas pasākumi.*
- (35) *Izraugoties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, būtu jānodrošina, ka atjaunojamās enerģijas stacijas unapvienotās enerģijas krātuves, kā arī šādu staciju un krātuvju pieslēgums tīklam gūst labumu no prognozējamības un racionalizētām administratīvajām atļauju piešķiršanas procedūrām. Jo īpaši projektiem, kas atrodas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās, būtu jāgūst labums no paātrinātām administratīvajām atļauju piešķiršanas procedūrām, tostarp no piekrišanas ar noklusējumu, kad kompetentā administratīvā procesa starpposma iestāde nereaģē noteiktajā termiņā, ja vien uz konkrēto projektu neattiecas ietekmes uz vidi novērtējums vai ja attiecīgās dalībvalsts valsts tiesībās nepastāv administratīvās klusēšanas – piekrišanas princips. Minētajiem projektiem arī vajadzētu gūt labumu no skaidri noteiktiem termiņiem un juridiskās noteiktības attiecībā uz paredzamo atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu. Pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums projektam paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijā, dalībvalstij būtu jāveic tā ātrs pārbaudes process, lai noteiktu, vai projekts var radīt ievērojamu neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, ņemot vērā ģeogrāfiskā apgabala, kurā tas atrodas, vides jutīgumu, un kas nav noteikts saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK veiktajos plānos, kuros tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, ietekmes uz vidi novērtējumā, un vai projekts ietilpst Direktīvas 2011/92/ES 7. panta darbības jomā, jo pastāv iespēja, ka tas varētu ievērojami ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai tāpēc, ka to pieprasījusi dalībvalsts, kas varētu tikt ievērojami ietekmēta. Šāda pārbaudes procesa nolūkā kompetentā iestādei vajadzētu būt iespējai pieprasīt pieteikuma iesniedzējam sniegt papildu pieejamo informāciju, nepieprasot jaunu novērtējumu vai datu vākšanu.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).*

Visi projekti, kas atrodas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās, kuras atbilst dalībvalstu sagatavotajā plānā vai plānos noteiktajiem noteikumiem un pasākumiem, šāda pārbaudes procesa beigās būtu jāuzskata par apstiprinātiem. Ar noteikumu, ka dalībvalstīm ir skaidri pierādījumi, uz kuru pamata uzskatīt, ka ir ļoti iespējams, ka konkrēts projekts varētu radīt šādu būtisku neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, dalībvalstīm pēc šāda pārbaudes procesa būtu jāviec projekta ietekmes uz vidi novērtējums, ievērojot Direktīvu 2011/92/ES, un attiecīgā gadījumā novērtējums, ievērojot Padomes Direktīvu 92/43/EEK¹. Dalībvalstīm būtu jāpamato savi lēmumi pakļaut projektus šādiem novērtējumiem, pirms minētie novērtējumi tiek veikti. Šādi novērtējumi būtu jāveic sešu mēnešu laikā pēc šādu lēmumu pieņemšanas ar iespēju pagarināt minēto termiņu, pamatojoties uz ārkārtējiem apstākļiem. Ir lietderīgi atļaut dalībvalstīm ieviest atkāpes no pienākuma veikt šādus novērtējumus pamatotos apstākļos attiecībā uz vēja un saules fotoelementu projektiem, jo paredzams, ka šādi projekti nodrošinās lielāko daļu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas līdz 2030. gadam. Šādā gadījumā projekta attīstītājam būtu jāpieņem samērīgi ietekmes mazināšanas pasākumi vai, ja tādi nav pieejami, kompensācijas pasākumi, kas, ja citi samērīgi kompensācijas pasākumi nav pieejami, var būt naudas kompensācija, lai novērstu minēto būtisko neparedzēto nelabvēlīgo ietekmi, kas konstatēta pārbaudes procesa laikā.

¹ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

- (36) *Ņemot vērā vajadzību paātrināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas plašāku izvēršanu, paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanai nevajadzētu kavēt notiekošos un turpmākos atjaunojamās enerģijas projektus visās teritorijās, kas ir pieejamas atjaunojamās enerģijas izvēršanai. Uz šādiem projektiem arī turpmāk būtu jāattiecina pienākums veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvu 2011/92/ES, un uz tiem būtu jāattiecina arī atļauju piešķiršanas procedūras, kas piemērojamas atjaunojamās enerģijas projektiem, kuri atrodas ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām. Lai paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras tādā apmērā, kāds nepieciešams Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktā atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanai, būtu jāvienkāršo un jāracionalizē arī atļauju piešķiršanas procedūras, kas piemērojamas projektiem ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām, ieviešot skaidrus maksimālos termiņus visiem atļauju piešķiršanas procedūras posmiem, tostarp īpašiem katra projekta vides novērtējumiem.*

- (37) *Atjaunojamās enerģijas staciju būvniecība un darbība var izraisīt putnu un citu sugu īpatņu, kas ir aizsargājami saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK¹, gadījuma rakstura nonāvēšanu vai traucēšanu. Tomēr, šāda aizsargājamo sugu nonāvēšana vai traucēšana nebūtu jāuzskata par apzinātu minēto direktīvu nozīmē, ja minēto atjaunojamās enerģijas staciju būvniecības un darbības projektā ir paredzēti pienācīgi mazināšanas pasākumi, lai izvairītos no šādas nonāvēšanas, novērstu traucējumus, novērtētu šādu pasākumu efektivitāti, veicot pienācīgu uzraudzību, un, ņemot vērā apkopoto informāciju, veiktu turpmākus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka nav būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz attiecīgo sugu populāciju.*
- (38) *Lai veicinātu atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanu, ievērojams potenciāls ir ne tikai jaunu atjaunojamās enerģijas elektrostaciju ierīkošanai, bet arī esošo atjaunojamās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanai. Tā kā parasti esošās atjaunojamās enerģijas elektrostacijas ir ierīkotas objektos ar ievērojamu atjaunojamo energoresursu potenciālu, energoatjaunināšana var nodrošināt minēto objektu turpmāku izmantošanu, vienlaikus samazinot nepieciešamību izraudzīties jaunus objektus atjaunojamās enerģijas projektu īstenošanai. Energoatjaunināšana ietver papildu priekšrocības, piemēram, esošo tīkla pieslēgumu, lielāku sabiedrības atbalstu un informētību par ietekmi uz vidi.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).*

- (39) *Ar Direktīvu (ES) 2018/2001 tiek ieviestas racionalizētas atļauju piešķiršanas procedūras energoatjaunināšanai. Lai reagētu uz aizvien lielāku vajadzību pēc esošo atjaunojamās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanas un pilnībā izmantotu tās sniegtās priekšrocības, ir lietderīgi noteikt vēl īsāku atļauju piešķiršanas procedūru tādu atjaunojamās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanai, kuras atrodas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās, tostarp īsāku pārbaudes procesu. Lai veiktu tādu esošo atjaunojamās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanu, kuras atrodas ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām, dalībvalstīm būtu jānodrošina vienkāršota un ātra atļauju piešķiršanas procedūra, kas nedrīkst pārsniegt vienu gadu, vienlaikus ņemot vērā Eiropas zaļā kursa principu “nekaitēt”.*
- (40) *Lai vēl vairāk veicinātu un paātrinātu esošo atjaunojamās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanu, būtu jāizveido vienkāršota atļauju piešķiršanas procedūra attiecībā uz tīkla pieslēgumiem, ko piemēro gadījumos, kad energoatjaunināšana rada nelielu kopējās jaudas pieaugumu salīdzinājumā ar sākotnējo projektu. Atjaunojamās enerģijas projekti ir saistīti ar esošo projektu izmaiņām vai paplašināšanu dažādās pakāpēs. Atļauju piešķiršanas procedūrai atjaunojamās enerģijas projektiem, tostarp vides novērtējumiem un izvērtēšanai, vajadzētu būt ierobežotai, attiecinot to tika uz iespējamo ietekmi, ko rada izmaiņas vai paplašināšana salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.*

- (41) *Veicot saules enerģijas iekārtas energoatjaunināšanu, efektivitāti un jaudu var palielināt, nepalielinot aizņemto telpu. Tādējādi, kamēr vien procesa gaitā netiek palielināta izmantotā telpa un joprojām tiek ievēroti sākotnēji prasītie ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumi, energoatjauninātajai iekārtai nav citādas ietekmes uz vidi kā sākotnējai iekārtai.*
- (42) *Saules enerģijas aprīkojuma uzstādīšana un apvienoto enerģijas krātuvju ierīkošana, kā arī šāda aprīkojuma un krātuvju peslēgums tīklam esošās vai topošās mākslīgās struktūrās, kas izveidotas citām funkcijām, nevis saules enerģijas ražošanai un enerģijas uzglabāšanai (izņemot mākslīgas ūdens virsmas), piemēram, uz jumtiem, stāvvietās, uz ceļiem un dzelzceļiem, parasti nerada bažas par konkurējošiem telpas izmantošanas veidiem vai ietekmi uz vidi. Tāpēc minētajām iekārtām būtu jāspēj gūt labumu no īsākas atļauju piešķiršanas procedūras un atkāpes no pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvu 2011/92/ES, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm ņemt vērā īpašus apstākļus, kas saistīti ar kultūras vai vēstures mantojuma aizsardzību, valsts aizsardzības interesēm vai drošības apsvērumiem.*

Pašpatēriņa iekārtas, tostarp tās, kas domātas tādiem kolektīvajiem pašpatērētājiem kā vietējās energokopienas, dod ieguldījumu arī kopējā dabasgāzes pieprasījuma samazināšanā, sistēmas noturības palielināšanā un Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanā. Tāda saules enerģijas aprīkojuma, kuru jauda ir mazāka par 100 kW, tostarp no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju iekārtu, uzstādīšanai visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un tās nerada bažas par drošumu. Turklāt mazām iekārtām parasti nav vajadzīga jaudas palielināšana tīkla pieslēgumpunktā. Ņemot vērā šādu iekārtu tūlītējo pozitīvo ietekmi uz patērētājiem un ierobežoto ietekmi uz vidi, ko tās varētu radīt, ir lietderīgi tām piemērojamo atļauju piešķiršanas procedūru racionalizēt vēl vairāk, ar noteikumu, ka tās nepārsniedz pieslēguma sadales tīklam esošo jaudu, attiecīgajās atļauju piešķiršanas procedūrās ieviešot administratīvās klusēšanas-piekrīšanas koncepciju, kas veicinātu un paātrinātu šo iekārtu ieviešanu un to sniegto priekšrocību izmantošanu īstermiņā. Būtu jāļauj dalībvalstīm piemērot robežvērtību, kas ir zemāka par 100 kW, pamatojoties uz to iekšējiem ierobežojumiem, ar noteikumu, ka minētā robežvērtība joprojām pārsniedz 10,8 kW.

- (43) *Siltumsūkņi ir svarīga tehnoloģija atjaunīgās siltumenerģijas un aukstumenerģijas ražošanai no apkārtējās vides enerģijas, arī no notekūdeņu attīrīšanas stacijām, un ģeotermālās enerģijas. Siltumsūkņi arī paver iespēju izmantot atlikumsiltumu un atlikumaukstumu. Strauja siltumsūkņu ieviešana, kas mobilizē nepietiekami izmantotus atjaunojamos energoresursus, piemēram, apkārtējās vides enerģiju vai ģeotermālo enerģiju, kā arī atlikumsiltumu no rūpniecības un pakalpojumu sektora, tostarp datu centriem, dod iespēju ar dabasgāzi un citu fosilo kurināmo darbināmus katlus aizstāt ar atjaunīgas siltumenerģijas ieguves risinājumu, vienlaikus palielinot energoefektivitāti. Tas paātrinās gāzes izmantošanas samazināšanu siltumapgādei ēkās un industrijā. Lai paātrinātu siltumsūkņu uzstādīšanu un izmantošanu, ir lietderīgi ieviest uz šādām iekārtām mērķorientētu īsāku atļauju piešķiršanas procedūru, tostarp vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūru mazāku siltumsūkņu pieslēgšanai pie elektrotīkla, ja nav bažu par drošumu, nav nepieciešami turpmāki darbi attiecībā uz tīkla pieslēgumiem un sistēmas komponenti nav tehniski nesaderīgi, izņemot gadījumus, kad valsts tiesību aktos šāda atļauju piešķiršanas procedūra nav prasīta. Pateicoties ātrākai un vienkāršākai siltumsūkņu uzstādīšanai, ir iecerēts ar atjaunojamās enerģijas plašāku izmantošanu siltumapgādē, kas veido gandrīz pusi no Savienības enerģijas patēriņa, dot ieguldījumu piegādes drošības veicināšanā un palīdzēt pārvarēt saspīlētāku tirgus situāciju.*

- (44) *Attiecīgo Savienības vides tiesību aktu vajadzībām katrā atsevišķā gadījumā, lai pārliccinātos, vai atjaunojamās enerģijas stacija, tās pieslēgums tīklam, pats saistītais tīkls vai uzglabāšanas aktīvi konkrētajā gadījumā ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, dalībvalstīm būtu jāpieņem, ka šīs atjaunojamās enerģijas stacijas un ar tām saistītā infrastruktūra ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, izņemot gadījumus, kad ir skaidri pierādījumi par to, ka minētajiem projektiem ir būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, ko nevar mazināt vai kompensēt, vai ja dalībvalstis nolemj ierobežot šīs prezumpcijas piemērošanu pienācīgi pamatotos un konkrētos apstākļos, piemēram, ar valsts aizsardzību saistītu iemeslu dēļ. Uzskatot, ka šādas atjaunojamās enerģijas stacijas ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, šādiem projektiem būtu noderīgi veikt vienkāršotu novērtējumu.*

(45) *Lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto noteikumu vienmērīgu un efektīvu īstenošanu, Komisija atbalsta dalībvalstis, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2021/240¹, kas nodrošina īpaši pielāgotas tehniskās zināšanas, lai izstrādātu un īstenotu reformas, tostarp reformas, kas palielina no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu, veicinot labāku energosistēmu integrāciju, apzinot konkrētas teritorijas, kas ir īpaši piemērotas atjaunojamās enerģijas staciju ierīkošanai, un racionalizējot satvaru atļauju piešķiršanai un atļauju piešķiršanas procedūrām, kuras attiecas uz atjaunojamās enerģijas stacijām. Tehniskais atbalsts, piemēram, ietver administratīvās kapacitātes stiprināšanu, tiesiskā regulējuma saskaņošanu un tādas attiecīgās labākās prakses apmaiņu, ar kuru, piemēram, tiek veicināta un atbalstīta izmantošana vairākiem mērķiem.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).*

- (46) *Ir jāizveido enerģētikas infrastruktūra, lai atbalstītu atjaunojamās enerģijas ražošanas ievērojamu palielināšanu. Dalībvalstīm būtu jāspēj izraudzīties īpašas infrastruktūras teritorijas, kurās nav paredzams, ka tādu tīkla vai uzkrāšanas projektu izvēršanai, kas ir vajadzīgi atjaunojamās enerģijas integrēšanai elektroenerģijas sistēmā, būs būtiska ietekme uz vidi, šādu ietekmi var pienācīgi mazināt, vai, ja tas nav iespējams, to kompensēt. . Infrastruktūras projektiem šādās teritorijās var nākt par labu racionālāki vides novērtējumi. Ja dalībvalstis nolemj neizraudzīties šādas teritorijas, joprojām piemēro novērtējumus un noteikumus, kas piemērojami saskaņā ar Savienības vides tiesību aktiem. Lai izraudzītos atjaunojamās enerģijas ražošanai izmantojamās teritorijas, dalībvalstīm, tostarp pieņemot valsts tiesību aktus, būtu jāsigatavo viens vai vairāki plāni, kas ietver teritoriju apzināšanu, piemērojamās noteikumus un mazināšanas pasākumus projektiem, kas atrodas katrā šādā infrastruktūras teritorijā. Plānos būtu skaidri jānorāda īpašās teritorijas tvērumu un aptverto infrastruktūras projektu veidu. Par katru plānu, ievērojot Direktīvu 2001/42/EK , būtu jāveic vides novērtējums, lai novērtētu ikviena projekta veida ietekmi uz attiecīgajām izraudzītajām teritorijām. Tīklu projektos šādās specializētās infrastruktūras teritorijās, cik vien iespējams, būtu jāizvairās no Natura 2000 objektiem un teritorijām, kas izraudzītas saskaņā ar valsts dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas shēmām, ja vien tīkla projektu specifikas dēļ šādu projektu īstenošanai nav samērīgu alternatīvu. Izvērtējot samērīgumu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt projekta ekonomisko dzīvotspēju, īstenojamību un efektīvu un paātrinātu īstenošanu, lai nodrošinātu, ka izvērsto papildu atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudu var nekavējoties integrēt energosistēmā, vai arī to, vai konkrētā Natura 2000 teritorijā vai aizsargājamā teritorijā jau pastāv dažāda veida infrastruktūras projekti, kas ļautu apvienot vienā objektā dažādus infrastruktūras projektus un tā rezultātā samazinātu ietekmi uz vidi. Natura 2000 teritorijas nekad nebūtu jāiekļauj krātuvju projektiem paredzētajos plānos, jo attiecībā uz krātuvju ierīkošanu pastāv mazāk ierobežojumu. Šādās teritorijās pamatotos apstākļos, tostarp gadījumos, kad tas ir nepieciešams, lai paātrinātu tīkla paplašināšanu nolūkā atbalstīt atjaunojamo energoresursu izvēršanu un tādējādi sasniegt klimata un atjaunojamās enerģijas mērķrādītājus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteiktos apstākļos ieviest atbrīvojumus no konkrētiem novērtēšanas pienākumiem, kas paredzēti Savienības vides tiesību aktos. Ja dalībvalstis*

nolemj izmantot šādus atbrīvojumus, konkrētajiem projektiem būtu jāpiemēro racionalizēta pārbaudes process, kura ir līdzīga paātrinātas atjaunojamās enerģijas apguves teritorijās paredzētajai pārbaudes procesam un kuras pamatā vajadzētu būt datiem. Kompetentās iestādes pieprasījumiem sniegt papildu pieejamo informāciju nebūtu jānozīmē, ka jāveic jauns novērtējums vai datu vākšana. Ja šādā pārbaudes procesā tiek identificēti projekti, kas, ļoti iespējams, radīs ievērojamu neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, ka tiek piemēroti atbilstīgi un samērīgi ietekmes mazināšanas pasākumi vai, ja tādi nav pieejami, kompensācijas pasākumi. Kompensācijas pasākumu gadījumā projekta izstrādi var turpināt, kamēr tiek noteikti kompensācijas pasākumi.

- (47) Nepietiekams skaits kvalificētu darbinieku, jo īpaši atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu uzstādītāju un projektētāju, palēnina fosilā kurināmā siltumapgādes sistēmu aizstāšanu ar atjaunojamās enerģijas sistēmām un ir būtisks šķērslis atjaunojamās enerģijas integrēšanai ēkās, rūpniecībā un lauksaimniecībā. Lai prognozētu turpmāk vajadzīgās prasmes, dalībvalstīm būtu jāsadarbojas ar sociālajiem partneriem un atjaunojamās enerģijas kopienām. Būtu jānodrošina, ka pietiekamā skaitā ir pieejamas kvalitatīvas **un efektīvas profesionālās pilnveidošanās un pārkvalificēšanās stratēģijas** un apmācības programmas, kā arī sertifikācijas iespējas, kas garantē, ka ir pareizi uzstādītas un droši darbojas dažnedažādas atjaunīgas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas **un uzkrāšanas tehnoloģija, kā arī elektrotransportlīdzekļu uzlādes punkti**, turklāt tas ir jānodrošina tā, lai rosinātu uz līdzdalību šādās apmācības programmās un sertifikācijas sistēmās. Dalībvalstīm būtu jāizvērtē, kādus pasākumus veikt, lai piesaistītu grupas, kas pašlaik attiecīgajā profesionālajā jomā nav pietiekami pārstāvētas. Lai nodrošinātu patērētāju uzticēšanos un vieglu piekļuvi īpaši pielāgotām uzstādītāju un projektētāju prasmēm, kas garantē atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumu pienācīgu uzstādīšanu un darbību, būtu jāpublisko apmācītu un sertificētu uzstādītāju saraksts.

- (48) Svarīgs instruments patērētāju informēšanā, kā arī atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumu izmantojuma izvēršanā ir izcelsmes apliecinājumi. *Tādēļ būtu jānodrošina, ka izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu, tirdzniecību, nodošanu un izmantošanu var veikt vienotā sistēmā ar pienācīgi standartizētiem apliecinājumiem, kas ir savstarpēji atzīti visā Savienībā. Turklāt, lai personām, kas slēdz atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumus, nodrošinātu piekļuvi pienācīgiem pierādījumiem, būtu jānodrošina, ka visus saistītos izcelsmes apliecinājumus var nodot pircējam. Saistībā ar energosistēmas lielāku elastīgumu un aizvien lielākajām patērētāju prasībām, ir vajadzīgs inovatīvāks, digitāls, tehnoloģiski progresīvāks un uzticamāks instruments, ar ko atbalstīt un dokumentēt atjaunojamās enerģijas ražošanu aizvien lielākā apjomā. Lai veicinātu digitālo inovāciju minētajā jomā, dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jādod iespēja izdot izcelsmes apliecinājumus pa daļām un ar tuvāku reāllaika zīmogu. Ņemot vērā nepieciešamību uzlabot patērētāju iespējas un veicināt lielāku atjaunojamās enerģijas īpatsvaru gāzes piegādē, dalībvalstīm būtu jāprasa, lai tīkla gāzes piegādātāji, kas atklāj savu energoresursu struktūru galapatērētājiem, izmantotu izcelsmes apliecinājumus.*

- (49) Spēcīgāk būtu jāpilnveido centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes tīkli, orientējoties uz to, lai efektīvi un elastīgi varētu izmantot plašāku atjaunojamo resursu klāstu siltumenerģijas un aukstumenerģijas iegūšanai un tādējādi panāktu atjaunojamās enerģijas plašāku izmantošanu un energosistēmas pamatīgāku integrāciju. Tāpēc ir lietderīgi atjaunināt to atjaunojamās enerģijas resursu sarakstu, kuri aizvien lielākā mērā būtu jāspēj uzņemt centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes tīkliem un jāprasa tajos integrēt siltumenerģijas uzkrāšanu, kas ir elastības avots, palielina energoefektivitāti un nodrošina ekspluatācijas izmakslietderību.

- (50) Tā kā elektrotransportlīdzekļu skaits Savienībā līdz 2030. gadam varētu pārsniegt 30 miljonus, ir jānodrošina, ka tie var dot pilnvērtīgu ieguldījumu, veicinot atjaunojamo resursu elektroenerģijas integrēšanu sistēmā, un tādējādi ļauj izmaksu ziņā optimāli panākt lielāku no atjaunojamiem resursiem iegūtas elektroenerģijas īpatsvaru. Pilnībā jāizmanto elektrotransportlīdzekļu potenciāls patērēt atjaunojamo resursu elektroenerģiju tad, kad tās ir daudz, un ievadīt to atpakaļ tīklā, kad tās pietrūkst, ***jo tas palīdzēs integrēt sistēmā variablu atjaunojamo resursu elektroenerģiju, vienlaikus garantējot drošu un uzticamu elektroenerģijas piegādi.*** Tāpēc ir lietderīgi ieviest īpašus pasākumus, kuri attiecas uz elektrotransportlīdzekļiem un informāciju par atjaunojamo enerģiju un par to, kā un kad tai piekļūt, un papildina pasākumus, ko paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) .../...¹⁺ un ***(ES) .../...²⁺⁺.***

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (... gada ...) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu un ar ko atceļ Direktīvu 2014/94/ES (OV L ...).

⁺ ***OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)) ietvertās regulas numuru un ievietot zemsvītras piezīmē tās numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.***

² ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/... (... gada ...) par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK un Regulu (ES) 2019/1020 un atceļ Direktīvu 2006/66/EK (OV L ...).***

⁺⁺ ***OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/2023 (2020/0353(COD)) ietvertās regulas numuru un ievietot zemsvītras piezīmē tās numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.***

(51) *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/943¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/944² ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāatļauj un jāveicina iesaistīšanās pieprasījumu reakcijā, izmantojot agregēšanu, kā arī attiecīgā gadījumā jānodrošina dinamiski elektroenerģijas cenas līgumi galalietotājiem. Lai ļautu pieprasījumu reakcijai vēl vieglāk stimulēt zaļās elektroenerģijas absorbciju, tās pamatā jābūt ne tikai dinamiskām cenām, bet arī signāliem par zaļās elektroenerģijas faktisko izmantojumu sistēmā. Tādēļ ir jāuzlabo signāli, ko patērētāji un tirgus dalībnieki saņem par atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas īpatsvaru un piegādātās elektroenerģijas siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti, šajā sakarā izplatot tam īpaši paredzētu informāciju. Pēc tam patēriņa modeļus var koriģēt, pamatojoties uz atjaunojamās enerģijas izmantojumu un nulles oglekļa elektroenerģijas klātbūtni, apvienojumā ar korekciju, ko veic, pamatojoties uz cenu signāliem. Tas palīdz sasniegt mērķi vēl vairāk atbalsēt tādu inovatīvu uzņēmējdarbības modeļu un digitālo risinājumu ieviešanu, kuri spēj sasaistīt patēriņu ar atjaunojamo energoresursu līmeni elektroīklā un tādējādi nodrošināt stimulus pareizām investīcijām tīklā, lai atbalsētu pāreju uz tīru enerģiju.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Regula (ES) 2019/943 par elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 158, 14.6.2019., 54. lpp.).*

² *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).*

- (52) Lai konkurētspējīgi attīstītos elastīguma un balansēšanas pakalpojumi no izkliegtās uzkrāšanas aktīvu agregēšanas, būtu bateriju īpašniekiem vai lietotājiem un subjektiem, kas rīkojas to vārdā, piemēram, ēku energosistēmu pārvaldniekiem, mobilitātes pakalpojumu sniedzējiem un citiem elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, ar nediskriminējošiem noteikumiem, *saskaņā ar atbilstīgajiem datu aizsardzības noteikumiem* un bez maksas jānodrošina reāllaika piekļuve baterijas pamatinformācijai, piemēram, informācijai par baterijas veselības stāvokli, uzlādes stāvokli, kapacitāti un jaudas iestatījuma punktu. Tāpēc ir lietderīgi ieviest pasākumus, ar kuriem risina vajadzību pēc piekļuves šādiem datiem, lai atvieglotu ar integrāciju saistītās sadzīves bateriju un elektrotransportlīdzekļu operācijas, *papildina Regulā (ES) .../...⁺ paredzētos* noteikumus par piekļuvi bateriju datiem, kas saistīti ar bateriju pārprofilēšanas atvieglošanu. Noteikumi par piekļuvi elektrotransportlīdzekļu bateriju datiem būtu jāpiemēro papildus visiem noteikumiem, kas paredzēti Savienības tiesību aktos par transportlīdzekļu tipa apstiprināšanu.

⁺ *OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/2023 (2020/0353 (COD)) ietvertās regulas numuru.*

- (53) Autotransporta, dzelzceļa, jūras un citos transporta veidos aizvien vairāk būs elektrotransportlīdzekļu, kuru uzlādes darbības nāksies optimizēt un pārvaldīt tā, lai nerastos pārslodze un lai pilnībā būtu izmantotas priekšrocības, ko piedāvā sistēmā pieejamā atjaunojamo resursu elektroenerģija un zemās elektroenerģijas cenas. Ja **vieda** divvirzienu uzlāde veicinātu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas plašāku izmantojumu elektrotransportlīdzekļu parkos transporta nozarē un elektroenerģijas sistēmā kopumā, būtu jādara pieejama arī šāda funkcija. Uzlādes punktiem ir ilgs kalpošanas laiks, tāpēc prasības uzlādes infrastruktūrai būtu pastāvīgi jāatjaunina, nodrošinot, ka tās atbilst nākotnes vajadzībām un nav negatīvas tehnoloģiskās iesīkstēšanas ietekmes uz tehnoloģiju un pakalpojumu izstrādi.

- (54) *Energosistēmas integrācijai ļoti svarīgi ir uzlādes punkti vietās, kur elektrotransportlīdzekļi parasti ir novietoti uz ilgāku laiku, piemēram, kur cilvēki transportlīdzekli novieto tāpēc, ka tur dzīvo vai strādā. Tāpēc ir jānodrošina viedās un, attiecīgā gadījumā, divvirzienu uzlādes funkcijas. Šajā sakarībā elektrotransportlīdzekļu integrācijai elektroenerģijas sistēmā īpaši svarīga ir publiski nepieklūstama parastās uzlādes infrastruktūra, jo tās ir vietas, kur elektrotransportlīdzekļi tiek regulāri novietoti uz ilgu laiku, piemēram, ēkās ar ierobežotu piekļuvi, darbinieku stāvvietās vai stāvvietās, ko iznomā fiziskām vai juridiskām personām.*
- (55) *Pieprasījumu reakcija ir būtiska, lai nodrošinātu elektrotransportlīdzekļu viedu uzlādi un tādējādi nodrošinātu elektrotransportlīdzekļu efektīvu integrāciju elektroīklā, kam būs izšķiroša nozīme transporta dekarbonizācijas procesā un enerģosistēmas integrācijas veicināšanā. Turklāt dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāstimulē iniciatīvas, kas veicina pieprasījumu reakciju, izmantojot siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu, siltumenerģijas uzkrāšanas bloku un citu ar enerģiju saistītu ierīču sadarbību un datu apmaiņu.*
- (56) Būtu jānodrošina, ka elektrotransportlīdzekļu lietotājiem, kuri slēdz līgumus ar elektromobilitātes pakalpojumu sniedzējiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, ir tiesības saņemt informāciju un skaidrojumu tam, kā līguma noteikumi ietekmēs transportlīdzekļa izmantošanu un tā baterijas veselības stāvokli. Elektromobilitātes pakalpojumu sniedzējiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem būtu elektrotransportlīdzekļu lietotājiem nepārprotami jāpaskaidro, kāda būs lietotāju atbildība par elastības, balansēšanas un uzkrāšanas pakalpojumiem, ko tie ar savu elektrotransportlīdzekli piedāvā elektroenerģijas sistēmai un tirgum.

Turklāt, slēdzot šādus līgumus, ir jāgarantē elektrotransportlīdzekļu lietotājiem aizsargātas arī patērētāju tiesības, un tas jo īpaši attiecas uz personas datu aizsardzību saistībā ar transportlīdzekļa izmantošanu, piemēram, par atrašanās vietu un braukšanas paradumiem. Šādos līgumos var iestrādāt arī to, kāda veida elektroenerģiju elektrotransportlīdzekļa lietotājs labprātāk iepirktu elektrotransportlīdzekļa patēriņam, kā arī citas preferences. Minēto iemeslu dēļ ir svarīgi ***nodrošināt to, ka izveidotā uzlādes infrastruktūra tiek izmantota tik efektīvi cik vien iespējams. Lai patērētāji vairāk uzticētos elektromobilitātei, ir būtiski nodrošināt, ka*** elektrotransportlīdzekļu lietotāji savu abonementu ***var*** izmantot dažādos uzlādes punktos. Tas turklāt elektrotransportlīdzekļa lietotāja izraudzītajam pakalpojumam sniedzējam dos iespēju elektrotransportlīdzekli optimāli integrēt elektroenerģijas sistēmā, izmantojot prognozējamu plānošanu un stimulus, pamatojoties uz elektrotransportlīdzekļa lietotāja preferencēm. Tas arī atbilst uz patērētāju orientētas un ražojošajiem patērētājiem balstītas energosistēmas principiem un elektrotransportlīdzekļu lietotāju kā galalietotāju tiesībām izvēlēties piegādātāju saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 noteikumiem.

- (57) Izkliedētās uzkrāšanas aktīviem, piemēram, sadzīves baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām, ir potenciāls agregācijas ceļā tīklam nodrošināt ievērojamu elastību un balansēšanas pakalpojumus. Lai veicinātu šādu **ierīču un** pakalpojumu izstrādi, regulatīvie noteikumi attiecībā uz uzkrāšanas aktīvu pieslēgumu un ekspluatāciju, piemēram, tarifiem, saistību termiņiem un pieslēguma specifikācijām, būtu jāizstrādā tā, lai nekavētu visu uzkrāšanas aktīvu, arī mazo un mobilo aktīvu **un citu ierīču, piemēram, siltumsūkņu, saules enerģijas paneļu un siltumenerģijas uzkrāšanas ierīču,** potenciālu sistēmai nodrošināt elastības un balansēšanas pakalpojumus un veicināt plašāku atjaunojamās elektroenerģijas izmantojumu salīdzinājumā ar lielākiem, stacionāriem uzkrāšanas aktīviem. ***Papildus vispārīgajiem noteikumiem par diskriminācijas tirgū novēršanu, kas noteikti Regulā (ES) 2019/943 un Direktīvā (ES) 2019/944, būtu jāievieš konkrētas prasības nolūkā holistiski risināt jautājumu par minēto aktīvu iesaistīšanu un likvidēt visas atlikušās barjeras un šķēršļus šādu aktīvu potenciāla atraisīšanai, lai tādējādi palīdzētu dekarbonizēt elektroenerģijas sistēmu un dotu patērētājiem iespēju aktīvi piedalīties enerģētikas pārkārtošanā.***

- (58) *Principā dalībvalstīm būtu jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi mazām decentralizētām elektroenerģijas ražošanas un uzkrāšanas sistēmām, tostarp ar baterijām un elektrotransportlīdzekļiem, lai tās varētu piedalīties elektroenerģijas tirgos, tostarp pārslodzes pārvaldībā un elastības un balansēšanas pakalpojumu sniegšanā, nediskriminējošā veidā salīdzinājumā ar citām elektroenerģijas ražošanas un uzkrāšanas sistēmām un bez nesamērīga administratīvā vai regulatīvā sloga. Dalībvalstīm būtu jāmudina pašpatērētāji un atjaunojamās enerģijas kopienas aktīvi piedalīties minētajos elektroenerģijas tirgos, nodrošinot elastības pakalpojumus, izmantojot pieprasījuma reakciju un uzkrāšanu, tostarp ar akumulatoriem un elektrotransportlīdzekļiem.*
- (59) Rūpniecības īpatsvars ir 25 % no Savienības enerģijas patēriņa, un šī nozare patērē daudz siltumenerģijas un aukstumenerģijas, bet 91 % no siltumapgādes un aukstumapgādes patlaban nodrošina fosilais kurināmais. Tomēr 50 % no siltumapgādes un aukstumapgādes pieprasījuma ir pieprasījums pēc zemas temperatūras (< 200 °C), ko izmakslietderīgi varētu nodrošināt ar atjaunojamo enerģiju, arī elektrifikāciju *un atjaunojamās enerģijas tiešu izmantošanu*. Turklāt izejvielām rūpniecībā tiek izmantoti neatjaunojami resursi, lai ražotu, piemēram, tādus izstrādājumus kā tērauds vai ķīmikālijas. Šodienas lēmumi par investīcijām rūpniecībā noteiks to, kādi būs nākotnes rūpnieciskie procesi un kādus enerģētikas risinājumus rūpniecība varēs apsvērt, tāpēc ir svarīgi, lai šie lēmumi par investīcijām atbilstu nākotnes prasībām *un to ietekmē neveidotos balasta aktīvi*.

Tāpēc būtu jāievieš līmeņatzīmes, lai nodrošinātu rūpniecībai stimulus pāriet uz ražošanas procesiem, kas balstīti uz atjaunojamo enerģiju un kuros izmanto ne tikai atjaunojamo enerģiju, bet arī atjaunojamās izejvielas, piemēram, atjaunīgo ūdeņradi. ***Dalībvalstīm, kad vien iespējams, būtu jāveicina rūpniecisko procesu elektrifikācija, piemēram, attiecībā uz zemas temperatūras rūpniecisko siltumu.*** Turklāt, ņemot vērā esošās Savienības produktu marķēšanas metodikas un ilgtspējīgu produktu iniciatīvas, ***dalībvalstīm būtu jāveicina kopīgas metodikas izmantošana attiecībā uz produktiem, kas marķēti kā daļēji vai pilnībā ražoti, izmantojot atjaunojamo enerģiju vai par izejvielām izmantojot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/.*** Tas novērstu maldinošu praksi un veicinātu patērētāju uzticēšanos. Turklāt, tā kā patērētāji dod priekšroku produktiem, kas veicina vides un klimata pārmaiņu jomā nosprausto mērķu sasniegšanu, tas veicinātu tirgus pieprasījumu pēc šiem produktiem.

- (60) ***Lai samazinātu Savienības atkarību no fosilā kurināmā/degvielas un fosilā kurināmā/degvielas importa, Komisijai, pamatojoties uz dalībvalstu paziņotajiem datiem, būtu jāizstrādā Savienības stratēģija attiecībā uz importētu un iekšzemes ūdeņradi.***

- (61) Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo var izmantot ne tikai enerģētiskām vajadzībām, bet arī neenerģētiskām vajadzībām, piemēram, par izejvielu tādās nozarēs kā tērauda *rūpniecība* vai *ķīmikāliju ražošana*. Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā izmantošana abām vajadzībām nozīmē, ka pilnībā tiek izmantotas iespējas ar šādu kurināmo aizstāt fosilo kurināmo, kurš kalpo kā izejviela, un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas apmēru *rūpnieciskajos procesos, ko ir grūti elektrificēt*, tāpēc šāds kurināmais būtu jāņem vērā, īstenojot mērķrādītāju, kurš noteikts attiecībā uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā izmantošanu. Valstu pasākumiem, kuru mērķis ir atbalstīt nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā izmantošanu tajos rūpniecības sektoros, *kurus ir grūti elektrificēt*, nevajadzētu izraisīt neto piesārņojuma palielinājumu sakarā ar lielāku pieprasījumu pēc elektroenerģijas, ko apmierina, to ražojot no vispiesārņojošākajiem fosilajiem kurināmajiem, piemēram, ogleņiem, dīzeļdegvielas, lignīta, naftas, kūdras un degslānekļa. *No minētā mērķrādītāja būtu jāizslēdz ūdeņraža patēriņš rūpnieciskajos procesos, kad ūdeņradi ražo kā blakusproduktu vai iegūst no blakusprodukta, kuru ir grūti aizstāt ar nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem. Uz ūdeņradi, ko patērē transporta degvielu ražošanai, attiecas nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu transporta mērķrādītāji.*

- (62) *Savienības ūdeņraža stratēģijā, kas noteikta Komisijas 2020. gada 8. jūlija paziņojumā "Ūdeņraža stratēģija klimatneitrālai Eiropai", ir atzīts tas, cik nozīmīgas 2030. gada klimatisko ieceru sasniegšanā ir ūdeņraža ražošanas stacijas, kas modernizētas, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas. Ņemot vērā minēto stratēģiju un saistībā ar uzaicinājumu iesniegt projektus, ko organizē Savienības Inovācijas fonds, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK¹ 10.a panta 8. punktu, agrīnie iniciatori ir pieņēmuši lēmumus par investīcijām, lai nolūkā dekarbonizēt ūdeņraža ražošanu modernizētu jau esošos ūdeņraža ražošanas kompleksus, kuru pamatā ir tvaika metāna reformēšanas tehnoloģija. Lai aprēķinātu nominālo vērtību, ko sniedz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie, kurus rūpniecībā izmanto enerģijas galapatēriņam un neenerģētiskām vajadzībām, nebūtu jāņem vērā ūdeņradis, kas ražots modernizētos ražošanas kompleksos, kuros tiek izmantota tvaika metāna reformēšanas tehnoloģija, par ko nolūkā piešķirt grantu no Inovāciju fonda pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā ir publicēts Komisijas lēmums, un kuras katru gadu vidēji samazina siltumnīcefekta gāzu apmēru par 70 %.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).*

- (63) *Turklāt būtu jāatzīst, ka ūdeņraža, ka ražots izmantojot tvaika metāna reformēšanas procesu, aizstāšana varētu radīt īpašus izaicinājumus dažām esošām integrētām amonjaka ražošanas iekārtām. Tas radītu nepieciešamību pārbūvēt šādas ražošanas iekārtas, kas dalībvalstīm, atkarībā no konkrētiem valsts apstākļiem un to energoapgādes struktūras, nozīmētu būtisku piepūli.*
- (64) *Lai sasniegtu Savienības mērķi līdz 2050. gadam kļūt klimatneitrālai un dekarbonizēt Savienības rūpniecības sektoru, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai apvienot nefosilo energoresursu un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo izmantošanu savu īpašo valsts apstākļu un energoresursu struktūras kontekstā. Minētajā kontekstā dalībvalstīm būtu jāspēj samazināt mērķrādītāju nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo izmantošanai rūpniecības sektorā ar nosacījumu, ka tās patērē ierobežotu daļu no ūdeņraža vai tā atvasinātajiem produktiem, kas ražoti no fosilajiem kurināmajiem, un ka to panāktais progress atbilst paredzētajam nacionālajam devumam saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā norādīto formulu.*
- (65) Lai sasniegtu vispārējo atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju, ņemot vērā, ka siltumapgāde un aukstumapgāde veido aptuveni pusi no Savienības enerģijas patēriņa, aptverot plašu tiešā izmantojuma veidu un tehnoloģiju klāstu ēkās, industrijā un centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē, ir jāizvirza vērienīgākas ieceres siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē. Lai paātrinātu **atjaunojamās enerģijas** īpatsvara pieaugumu **siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē**, attiecībā uz visām dalībvalstīm būtu jānosaka saistošs **procentpunktos izteikts** ikgadējs minimālais palielinājums dalībvalsts līmenī ■ .

Ikgadējam minimālajam vidējam saistošajam palielinājumam siltumapgādē un aukstumapgādē, kas ir 0,8 procentpunkti 2021.–2025. gadā un 1,1 procentpunkts 2026.–2030. gadā un kas ir piemērojams visām dalībvalstīm, būtu jāpievieno papildu indikatīvie palielinājumi vai papildinājumi, ko aprēķina konkrēti katrai dalībvalstij, lai Savienības līmenī sasniegtu vidējo palielinājumu 1,8 procentpunktu apmērā. Minēto dalībvalstīm specifisko papildu indikatīvo palielinājumu vai papildinājumu mērķis ir pārdalīt starp dalībvalstīm papildu centienus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu vēlamo atjaunojamās enerģijas līmeni 2030. gadā, pamatojoties uz iekšzemes kopproduktu un izmakslietderību, un sniegt norādījumus dalībvalstīm attiecībā uz to, kāds varētu būt pietiekams minētajā nozarē izvēršamās atjaunojamās enerģijas līmenis. Dalībvalstīm saskaņā ar principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” būtu jāizvērtē savas iespējas siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē izmantot no atjaunojamiem resursiem iegūtu enerģiju, kā arī iespējamu atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantošanu. Dalībvalstīm būtu jāīsteno divi vai vairāki pasākumi no pasākumu saraksta, lai veicinātu atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanu siltumapgādē un aukstumapgādē. Pieņemot un īstenojot minētos pasākumus, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka minētie pasākumi ir pieejami visiem patērētājiem, jo īpaši patērētājiem, kas dzīvo mazturīgās vai neaizsargātās mājāsaimniecībās.

- (66) Lai nodrošinātu, ka līdztekus lielākai centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes lomai tiek nodrošināta labāka informācija patērētājiem, ir lietderīgi precizēt un nostiprināt pārredzamību attiecībā uz **atjaunojamās enerģijas** īpatsvaru **minētajās** sistēmās un minēto centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu energoefektivitāti.
- (67) Modernas, uz atjaunojamajiem energoresursiem balstītas efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas ir apliecinājušas savu potenciālu nodrošināt izmakslietderīgus atjaunojamās enerģijas integrēšanas, lielākas energoefektivitātes un energosistēmas integrācijas risinājumus, **vienlaikus** veicinot siltumapgādes un aukstumapgādes nozares vispārējo dekarbonizāciju. Lai nodrošinātu, ka šis potenciāls tiek pilnvērtīgi izmantots, atjaunojamās enerģijas un/vai atlikumsiltuma un atlikumaukstuma ikgadējais pieaugums centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē būtu jāpalielina no 1 procentpunkta uz **2,2 procentpunktiem**, nemainot šā palielinājuma indikatīvo raksturu, tā atspoguļojot minētā veida tīkla neviendabīgo attīstību visā Savienībā.
- (68) Lai atspoguļotu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes pieaugošo nozīmi un vajadzību minēto tīklu attīstību virzīt uz lielāka atjaunojamās enerģijas daudzuma integrāciju, ir lietderīgi **pamudināt centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu operatorus** pieslēgt trešās puses **piegādātājus**, kuri piegādā atjaunojamo enerģiju un atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes tīklu sistēmām, kuru jauda pārsniedz 25 MW.

- (69) *Siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas, it sevišķi centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas, aizvien vairāk palīdz elektrotīklu balansēšanā, nodrošinot papildu pieprasījumu pēc variablas atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas, piemēram, vēja un saules enerģijas, ja šāda atjaunojamo energoresursu elektroenerģija ir bagātīgi pieejama, lēta un citādi tiktu ierobežota. Šādu balansēšanu var panākt, izmantojot ļoti efektīvus elektriski darbināmus siltumģeneratorus un aukstumģeneratorus, piemēram, siltumsūkņus, jo īpaši, ja minētie siltumģeneratori un aukstumģeneratori ir savienoti ar lielu siltumenerģijas krātuvi, īpaši centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē vai individuālajā siltumapgādē, kur nav pieejami centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes apjomradītie ietaupījumi un sistēmas līmeņa efektivitāte. Siltumsūkņu priekšrocības ir divējādas - pirmkārt, būtiski palielināt energoefektivitāti, ievērojami samazinot patērētāju enerģijas patēriņu un izmaksas, un otrkārt - integrēt atjaunojamo enerģiju, dodot iespēju plašāk izmantot ģeotermālo un apkārtējās vides enerģiju. Lai nodrošinātu turpmākus stimulus atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas izmantošanu siltumapgādē, aukstumapgādē un siltuma uzkrāšanā, jo īpaši izmantojot siltumsūkņus, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, kas darbina minētos siltumģeneratorus un aukstumģeneratorus, tostarp siltumsūkņus, ieskaitīt saistošajā un indikatīvajā atjaunojamās enerģijas ikgadējā pieaugumā siltumapgādē un aukstumapgādē un centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē.*

- (70) ***Lai gan atlikumsiltums un atlikumaukstums ir plaši pieejams, tas tiek izmantots nepietiekami, kā rezultātā tiek izšķērdēti resursi, valstu energosistēmās ir zemāka energoefektivitāte un enerģijas patēriņš Savienībā ir lielāks, nekā būtu vajadzīgs. Ir lietderīgi atļaut mērķrādītāju sasniegšanā attiecībā uz atjaunojamo enerģiju ēkās, rūpniecībā, siltumapgādē un aukstumapgādē daļēji ieskaitīt atlikumsiltumu un atlikumaukstumu un mērķrādītāju sasniegšanā attiecībā uz atjaunojamo enerģiju centralizētā siltumapgādē un aukstumapgādē pilnībā ieskaitīt atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, ar noteikumu, ka atlikumsiltumu un atlikumaukstumu piegādā no efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes. Tas ļautu izmantot sinerģijas starp atjaunojamo enerģiju un atlikumsiltumu un atlikumaukstumu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes tīklos, palielinot ekonomisko pamatojumu investēt minēto tīklu modernizācijā un attīstībā. Skaidrai atlikumsiltuma iekļaušanai rūpniecības atjaunojamās enerģijas etalonā vajadzētu būt pieņemamai tikai attiecībā uz atlikumsiltumu vai atlikumaukstumu, ko centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes operators piegādā no cita industriālā objekta vai citas ēkas, tādējādi nodrošinot, ka siltumapgāde vai aukstumapgāde ir šāda operatora galvenā darbība un ka uzskaitītais atlikumsiltums ir skaidri nošķirts no iekšējā atlikumsiltuma, kas atgūts tajā pašā vai saistītā uzņēmumā vai ēkās.***

- (71) Lai nodrošinātu, ka centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde ir pilnvērtīga enerģētikas nozares integrācijas daļa, ir jāpastiprina sadarbība ar elektroenerģijas sadales sistēmu operatoriem un elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoriem un sadarbības tvērums jāpaplašina tā, lai tā aptvertu arī tīkla investīciju plānošanu un tirgus nolūkā labāk izmantot centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciālu elektroenerģijas tirgos nodrošināt elastības pakalpojumus. Lai nodrošinātu plašāku integrāciju dažādu enerģijas nesēju griezumā un to iespējami izmakslietderīgu izmantošanu, būtu jānodrošina arī ciešāka sadarbība ar gāzes tīklu operatoriem, arī ūdeņraža un citu energotīklu operatoriem.
- Turklāt prasības pēc ciešākas koordinācijas starp centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes operatoriem, rūpniecības un terciārajām nozarēm un vietējām pašvaldībām varētu veicināt dialogu un sadarbību, kas vajadzīga, lai ar centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām pilnvērtīgi izmantotu izmakslietderīga atlikumsiltuma un atlikumaukstuma potenciālu.***
- (72) Atjaunīgo degvielu un atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas izmantošana transporta nozarē var izmakslietderīgi veicināt Savienības transporta nozares dekarbonizāciju un cita starpā uzlabot enerģijas avotu dažādošanu minētajā nozarē, vienlaikus Savienības veicinot inovāciju, ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību un samazinot atkarību no enerģijas importa. Lai sasniegtu palielināto siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma mērķrādītāju, kā noteikts Regulā (ES) 2021/1119, būtu jāpalielina visu veidu transportam Savienībā piegādātās atjaunojamās enerģijas īpatsvars.

*Ļaujot dalībvalstīm izvēlēties starp transporta mērķrādītāju, kas izteikts kā siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazināšanas mērķrādītājs, vai mērķrādītāju, kas izteikts kā atjaunojamās enerģijas patēriņa daļa, dalībvalstīm tiek nodrošināta pienācīga elastība izstrādāt savas transporta dekarbonizācijas rīcībpolitikas. Turklāt kombinēta, uz enerģiju balstīta mērķrādītāja ieviešana modernām biodegvielām, biogāzei un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām, tostarp nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu *minimālā īpatsvara noteikšana, nodrošinātu plašāku atjaunīgo degvielu izmantošanu* ar vismazāko vidisko ietekmi tajos transporta veidos, kurus ir grūti elektrificēt, piemēram, jūras transportā un aviācijā. Lai dotu impulsu degvielas maiņai jūras transportā, dalībvalstīm, kurās ir jūras ostas, būtu jācenšas panākt, ka no 2030. gada nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu īpatsvars jūras transporta nozarei piegādātās enerģijas kopapjomā ir vismaz 1,2 %. Minēto mērķrādītāju sasniegšana būtu jānodrošina, nosakot pienākumus degvielas piegādātājiem, kā arī ar citiem pasākumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) .../...¹⁺ un (ES) .../...²⁺⁺. Īpaši aviācijas degvielas piegādātāju pienākumi būtu jānosaka tikai saskaņā ar Regulu (ES) .../...⁺⁺⁺.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (...gada...) par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un Direktīvas 2009/16/EK grozīšanu (OV L ...).*

⁺ *OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 26/23 (2021/0210 (COD)) ietvertās regulas numuru un zemspītras piezīmē ievietot tās numuru, datumu un OV atsauci.*

² *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (...gada...) par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam (ReFuelEU Aviation) (OV L ...).*

⁺⁺ *OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 29/23 (2021/0205 (COD)) ietvertās regulas numuru un zemspītras piezīmē ievietot tās numuru, datumu un OV atsauci.*

⁺⁺⁺ *OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 29/23 (2021/0205(COD)) ietvertās regulas numuru.*

- (73) *Lai veicinātu atjaunīgo degvielu piegādes ieviešanos grūti dekarbonizējamajā starptautiskajā jūras bunkurēšanas nozarē, transporta mērķrādītāju aprēķināšanas vajadzībām atjaunīgās degvielas, ko piegādā starptautiskajiem kuģu bunkuriem, būtu jāiekļauj no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas galapatēriņā transporta nozarē, un attiecīgi degvielas, ko piegādā starptautiskajiem kuģu bunkuriem, būtu jāiekļauj transporta nozares energoresursu galapatēriņā. Tomēr dažās dalībvalstīs jūras transports sastāda lielu daļu no enerģijas bruto galapatēriņa. Ņemot vērā pašreizējos tehnoloģiskos un regulatīvos ierobežojumus, kas neļauj komerciāli izmantot biodegvielas jūras transportā, ir lietderīgi kā atkāpi no prasības iekļaut visu jūras transportam piegādāto degvielu ļaut dalībvalstīm attiecībā uz jūras transportam piegādātās enerģijas daudzuma aprēķinu, nolūkā aprēķināt konkrētos transporta mērķrādītājus, noteikt, ka enerģijas piegāde jūras transporta nozarē ir ierobežota 13% apmērā no dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņa. Salu dalībvalstīm, kurās enerģijas bruto galapatēriņš jūras transporta nozarē ir nesamērīgi liels, proti, vairāk nekā trešdaļa no autotransporta un dzelzceļa nozaru patēriņa, ierobežojumam vajadzētu būt 5 %. Tomēr, lai aprēķinātu vispārējo atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju, ņemot vērā starptautiskās jūras bunkurēšanas īpatnības, attiecībā uz tiem piegādātajām degvielām, tās būtu jāiekļauj dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā tikai tad, ja tās ir atjaunīgas.*

- (74) Būtiska nozīme transporta nozares dekarbonizācijā būs elektromobilitātei. Lai veicinātu tālāku elektromobilitātes attīstību, dalībvalstīm būtu jāizveido kredītu mehānisms, kas publiski pieejamu uzlādes punktu operatoriem dotu iespēju, piegādājot atjaunīgo elektroenerģiju, dot ieguldījumu to saistību izpildē, ko dalībvalstis noteikušas degvielas piegādātājiem. *Dalībvalstīm būtu jāspēj iekļaut minētajā kredītu mehānismā privātus uzlādes punktus, ja ir iespējams pierādīt, ka minētajiem privātajiem uzlādes punktiem piegādāto atjaunojamo resursu elektroenerģiju saņem tikai elektrotransportlīdzekļi.* Lai gan ar šādu mehānismu tiek atbalstīta elektroenerģija *transporta nozarē*, ir svarīgi, lai dalībvalstis arī turpmāk izvirzītu vērienīgas ieceres attiecībā uz savas šķidro degvielu struktūras dekarbonizāciju, *īpaši tajās transporta nozarēs, kurās panākt dekarbonizāciju ir daudz grūtāk, piemēram, jūras transportā un aviācijā, kur tieša elektrifikācija ir krietni sarežģītāk īstenojama.*
- (75) *Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/degvielas, ieskaitot atjaunīgo ūdeņradi, var izmantot kā izejvielu vai energoresursu rūpnieciskos un ķīmiskos procesos, kā arī jūras transportā un aviācijā, dekarbonizējot nozares, kurās tieša elektrifikācija nav tehnoloģiski iespējama vai nav konkurētspējīga. Tos var arī izmantot enerģijas uzkrāšanai, lai vajadzības gadījumā balansētu energosistēmu, tādējādi nodrošinot būtisku lomu energosistēmas integrācijā.*

- (76) Savienības atjaunojamo energoresursu rīcībpolitikas mērķis ir palīdzēt sasniegt Savienības klimata pārmaiņu mazināšanas mērķus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas izteiksmē. Virzoties uz minēto mērķi, ir būtiski veicināt arī plašāku vides mērķu sasniegšanu un jo īpaši novērst bioloģiskās daudzveidības zudumu, ko negatīvi ietekmē netiešā zemes izmantojuma maiņa, kas saistīta ar noteiktu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ražošanu. Ieguldījums minēto klimata un vides mērķu sasniegšanā Savienības iedzīvotājiem un Savienības likumdevējam ir nopietns un ilgstoši aktuāls jautājums, kas skar vairākas paaudzes. ***Tāpēc Savienībai būtu jāpopularizē minētās degvielas tikai tādos daudzumos, kas vajadzīgo vērienu līdzsvaro ar nepieciešamību nepieļaut tiešas un netiešas zemes izmantošanas maiņas veicināšanu.***
- Izmaiņām transporta mērķrādītāja aprēķināšanā nebūtu jāietekmē ierobežojumi, kas noteikti attiecībā uz to, kā noteiktas degvielas, ko ražo no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, no vienas puses, un degvielas ar augstu netiešas zemes izmantojuma maiņas risku, no otras puses, ņem vērā attiecībā uz minēto mērķrādītāju. Turklāt, lai neradītu stimulu transporta nozarē izmantot biodegvielas un biogāzi, kas ražota no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, un ***ņemot vērā kara pret Ukrainu ietekmi uz pārtikas un barības piegādi***, dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt iespējai izvēlēties, vai ieskaitīt biodegvielu un biogāzi, ko ražo no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, transporta mērķrādītājā, vai nē.

Ja dalībvalstis tās neieskaita, tām būtu jāspēj *izvēlēties samazināt uz enerģiju balstīto mērķrādītāju vai* attiecīgi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājuma mērķrādītāju, pieņemot, ka no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem ražotā biodegviela ietaupa 50 % siltumnīcefekta gāzu emisiju, kas atbilst tipiskajām vērtībām, kuras attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumiem no relevantākajiem pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugu biodegvielu ražošanas ceļiem noteiktas šīs *grozošās* direktīvas pielikumā, kā arī minimālo *siltumnīcefekta gāzu emisiju* ietaupījuma sliekšni, ko piemēro lielākajai daļai iekārtu, kuras ražo šādas biodegvielas.

- (77) *Lai nodrošinātu, ka, izmantojot biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas, tiek ietaupīts arvien lielāks siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoms, un lai novērstu šādu kurināmo vai degvielu izmantošanas veicināšanas potenciālo netiešo ietekmi, piemēram, atmežošanu, Komisijai, balstoties uz objektīviem un zinātniskiem kritērijiem un ņemot vērā Savienības klimata mērķrādītājus un saistības, būtu jāpārskata globālās ražošanas platības gada vidējās izplešanās teritorijās ar augstiem oglekļa uzkrājumiem maksimālā daļa un vajadzības gadījumā, pamatojoties uz pārskatīšanas rezultātiem, būtu jāierosina jauna robežvērtība. Komisijai turklāt būtu jāizvērtē iespēja izstrādāt paātrinātu trajektoriju, lai pakāpeniski izbeigtu šādu degvielu devumu atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanā nolūkā maksimāli palielināt siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu apjomu.*

- (78) **Nosakot** transporta mērķrādītāju ■ kā siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājuma mērķrādītāju, **ir nepieciešams noteikt metodiku, kas ņem vērā, ka dažādi atjaunojamie energoresursi ietaupa dažādus siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumus un tāpēc dod atšķirīgu ieguldījumu konkrēta mērķrādītāja sasniegšanā.** Būtu jāuzskata, ka atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai **siltumnīcefekta gāzu** emisiju nav, kas nozīmē, ka salīdzinājumā ar elektroenerģiju, kura ražota no fosilajiem kurināmajiem, tā ietaupa 100 % **siltumnīcefekta gāzu** emisiju. Tas radīs stimulu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas izmantošanai, jo ir maz ticams, ka atjaunīgie kurināmie/degvielas un pārstrādātie oglekļa kurināmos/degvielas sasniegs tik lielu **siltumnīcefekta gāzu** emisiju ietaupījuma procentuālo daļu. Tādējādi elektrifikācija, kuras pamatā ir atjaunojamie energoresursi, kļūtu par efektīvāko autotransporta dekarbonizācijas paņēmieni. Turklāt, lai veicinātu ■ nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu izmantošanu aviācijā un jūras transportā, ko elektrificēt ir grūti, ir lietderīgi **ieviest** reizinātāju ■ tām degvielām, ko piegādā minēto veidu transportam, ja tās ieskaita īpašajos mērķrādītājos, kas noteikti minētajām degvielām.

- (79) Tiešā patēriņa sektoru, arī transporta nozares, elektrifikācija veicina **sistēmas** efektivitāti un atvieglo pāreju uz energosistēmu, kas balstītos uz atjaunojamo enerģiju. Tāpēc tā pati par sevi ir iedarbīgs siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanas līdzeklis. Tāpēc nav nepieciešams izveidot emisiju papildsamazinājuma satvaru, kas attiektos tieši uz atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, kuru piegādā elektrotransportlīdzekļiem transporta nozarē. ***Turklāt, lai panāktu Eiropas transporta nozares dekarbonizāciju, izšķiroša nozīme var būt solāro elektrotransportlīdzekļu izmantojumam.***
- (80) Tā kā nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/degvielas ir jāuzskaita kā atjaunojamā enerģija neatkarīgi no tā, kādā sektorā tās patērē, noteikumi, ar kuriem nosaka, vai tās ir atjaunīgas, ja tās ražo no elektroenerģijas, un kuri bija piemērojami tikai tad, ja šīs degvielas tika patērētas transporta nozarē, būtu jāattiecina uz visām nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām neatkarīgi no tā, kurā sektorā tās patērē.

- (81) *Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie/degvielas ir svarīgas atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanai nozarēs, kurās ilgtermiņā paredzama gāzveida un šķidro degvielu izmantošana, piemēram, rūpnieciskam lietojumam un lielas noslodzes transportā. Līdz 2028. gada 1. jūlijam Komisijai būtu jānovērtē, kāda ietekme ir metodikai, kuru piemēro, lai noteiktu, kad elektroenerģiju, ko izmanto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu ražošanai, var uzskatīt par pilnībā atjaunīgu, ieskaitot papildīguma un laika un ģeogrāfiskās korelācijas ietekmi uz ražošanas izmaksām, siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumiem un energosistēmu, un būtu jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumā jo īpaši būtu jānovērtē minētās metodikas ietekme uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu pieejamību un cenu pieņemamību rūpniecības un transporta nozarēm un Savienības spēju sasniegt savus nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu mērķrādītājus, ņemot vērā Savienības importētā un iekšzemes ūdeņraža stratēģiju, vienlaikus līdz minimumam samazinot siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugumu elektroenerģijas nozarē un vispārējā energosistēmā.*

Ja minētajā ziņojumā tiek secināts, ka metodika nenodrošina pietiekamu pieejamību un cenu pieņemamību un būtiski neveicina siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, energosistēmas integrāciju un Savienības 2030. gadam noteikto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu mērķrādītāju sasniegšanu, Komisijai būtu jāpārskata Savienības metodika un attiecīgā gadījumā būtu jāpieņem deleģētais akts, lai grozītu metodiku nolūkā nodrošināt nepieciešamās kritēriju korekcijas, lai atvieglotu ūdeņraža industrijas izaugsmi.

- (82) Lai panāktu, ka Savienības ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, kas piemērojami cietajiem biomasas kurināmajiem siltuma, elektroenerģijas un aukstuma ražošanas iekārtās, ir lielāks vidiskais iedarbīgums, minimālais sliekšnis šādu kritēriju piemērojamībai būtu jāpazemina no pašreizējiem 20 MW uz 7,5 MW.

- (83) Direktīva (ES) 2018/2001 ir stiprinājusi bioenerģijas ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu *emisiju* ietaupījumu satvaru, nosakot kritērijus visām galapatēriņa nozarēm. Tajā ir paredzēti īpaši noteikumi biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no meža biomasas, un šie noteikumi prasa mežizstrādes ilgtspēju un zemes izmantojuma maiņas emisiju uzskaiti. ***Saskaņā ar mērķiem saglabāt bioloģisko daudzveidību un novērst dzīvotņu iznīcināšanu, ievērojot Direktīvu 92/43/EEK, Direktīvu 2000/60/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK¹ un Direktīvu 2009/147/EK, ir nepieciešams panākt*** pastiprinātu īpaši biodaudzveidīgu un oglekļbagātu dzīvotņu, piemēram, pirmatnējo ***un veco*** mežu, ļoti biodaudzveidīgu mežu, zālāju, kūdrāju ***un vīrsāju*** aizsardzību. ***Tāpēc*** būtu jāievieš izņēmumi un ierobežojumi meža biomasas ieguvei no šīm teritorijām atbilstoši pieejai biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no lauksaimniecības biomasas, ***izņemot gadījumus, kad vajadzīgos izņēmumus un ierobežojumus paredz uz risku balsītā pieeja un operatori sniedz nepieciešamās garantijas.*** Turklāt, ***investīciju drošības nolūkā ievērojot piemērotus pārejas periodus,*** siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji būtu ***pakāpeniski*** jāpiemēro arī esošajām iekārtām, kurās galvenokārt izmanto biomasu, lai nodrošinātu, ka bioenerģijas ražošana visās šādās iekārtās rada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu salīdzinājumā ar enerģiju, ko ražo no fosilajiem kurināmajiem.

¹ ***Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).***

- (84) *Ilgtspējas kritēriji attiecībā uz meža biomasas ieguvei būtu jāspecificē sīkāk saskaņā ar ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas principiem. Minēto specifikāciju mērķim vajadzētu būt stiprināt un precizēt uz risku balstītu pieeju attiecībā uz meža biomasu, vienlaikus paredzot dalībvalstīm samērīgus noteikumus, kas dod iespēju mērķorientēti koriģēt prakses, kuras var būt piemērotas vietējiem apstākļiem.*
- (85) *Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka meža biomasas izmantošana enerģijas ražošanai ir saderīga ar to pienākumiem, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841¹. Minētajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāveic uz nākotni vērsti novērtējumi un jāīsteno nepieciešamie pasākumi, kas papildina to pienākumus, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999.*

¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).*

- (86) *Ņemot vērā tālāko reģionu īpašo situāciju, kas minēta LESD 349. pantā un ko enerģētikas nozarē raksturo izolētība, ierobežots piedāvājums un atkarība no fosilajiem kurināmajiem, būtu jāparedz iespēja atkāpi, kura ļauj dalībvalstīm pieņemt īpašus kritērijus, lai nodrošinātu tiesības uz finansiālu atbalstu konkrētu biomasas kurināmo/degvielu patēriņam minētajos reģionos, attiecināt arī uz bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biodegvielām. Jebkādiem īpašajiem kritērijiem vajadzētu būtu objektīvi pamatoti ar tādiem iemesliem kā attiecīgā tālākā reģiona enerģētiskā neatkarība un nepieciešamība nodrošināt vienmērīgu pāreju uz ilgtspējas kritērijiem, energoefektivitātes kritērijiem un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem attiecīgajā tālākajā reģionā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001.*
- (87) *Savienība ir apņēmusies uzlabot biomasas kurināmo/degvielu ražošanas vidisko, ekonomisko un sociālo ilgtspēju. Šī direktīva papildina citus Savienības tiesību aktus, jo īpaši jebkādu tiesību aktu par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju, kas nosaka pienācīgas pārbaudes prasības vērtību ķēdē attiecībā uz nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēktiesībām vai vidi.*

- (88) Lai samazinātu administratīvo slogu atjaunīgo degvielu un reciklēta oglekļa degvielu ražotājiem un dalībvalstīm, ja Komisija ar īstenošanas aktu kādu brīvprātīgu vai valsts shēmu atzinusi par tādu, kas sniedz pierādījumus vai sniedz precīzus datus par atbilstību ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, kā arī citām šīs **grozošās** direktīvas **noteikumos paredzētajām** prasībām, dalībvalstīm būtu jāpieņem šādu shēmu sertifikācijas rezultāti Komisijas atzišanas tvērumā. Lai samazinātu slogu mazām iekārtām, **dalībvalstīm būtu jāspēj izveidot vienkāršotu brīvprātīgu** verificācijas **mehānismu** iekārtām, kuru **kopējā ievadītā siltumjauda** ir no **7,5 MW līdz 20 MW**.
- (89) **Lai mazinātu riskus un labāk novērstu krāpšanu bioenerģijas un pārstrādāto oglekļa kurināmo/degvielu piegādes ķēdēs, Direktīva (ES) 2018/2001 sniedz vērtīgus papildinājumus pārredzamības, izsekojamības un uzraudzības ziņā. Šajā kontekstā** Savienības datubāze, kas Komisijai jāizveido, tiecas nodrošināt iespēju izsekot šķidrajām un gāzveida atjaunīgajām degvielām un pārstrādātajiem oglekļa kurināmajiem/degvielām. Datubāzes tvērums būtu jāpaplašina, to attiecinot ne tikai uz transportu, bet arī uz visām citām galapatēriņa nozarēm, kurās šāda degviela vai kurināmais tiek patērēts. Šādam paplašinājumam būtu jāsniedz būtisks ieguldījums visaptverošā minēto degvielu vai kurināmā ražošanas un patēriņa monitoringā, mazinot dubultas uzskaites vai pārkāpumu risku piegādes ķēdēs, kuras aptvertu Savienības datubāze. Turklāt, lai nepieļautu risku, ka par vienu un to pašu atjaunīgo gāzi varētu iesniegt vairākus pieprasījumus, izcelsmes apliecinājums, kas izdots par jebkuru atjaunīgās gāzes sūtījumu, kurš reģistrēts datubāzē, būtu jāatceļ. **Datubāze būtu jādara publiski pieejama atvērtā, pārredzamā un lietotājdraudzīgā veidā, vienlaikus ievērojot arī privātu un komerciāli sensitīvu datu aizsardzības principus. Komisijai būtu jāpublicē gada ziņojumi par informāciju, kas paziņota Savienības datubāzē, tostarp par biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu daudzumiem, ģeogrāfisko izcelsmi un izejvielu veidu. Komisijai un dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt Savienības datubāzes un valstu jau pastāvošo datubāzu savstarpējo savienojamību, kas nodrošinātu vienmērīgu pāreju, kā arī darītu iespējamu datubāzu divvirzienu raksturu. Papildus tam, ka piegādes ķēdē tiek stiprināta atsevišķu izejvielu un degvielu vai kurināmo sūtījumu pārredzamība un**

izsekojamība, nesenpieņemtā Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/996¹ stiprināja sertifikācijas struktūrām piemērojamās revīzijas prasības un paplašināja sertifikācijas struktūru publiskās uzraudzības pilnvaras, tostarp iespēju kompetentajām iestādēm, veicot savas uzraudzības kontroles, piekļūt ekonomikas operatoru dokumentiem un telpām. Tādējādi Direktīvas (ES) 2018/2001 verifikācijas satvara integritāte ir ievērojami stiprināta, papildinot sertifikācijas struktūru veiktu revīziju un Savienības datubāzi ar dalībvalstu kompetento iestāžu verifikācijas un uzraudzības spējām. Ir ļoti ieteicams, ka dalībvalstis izmanto abas publiskās uzraudzības iespējas.

¹ *Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/996 (2022. gada 14. jūnijs) par ilgtspējas kritēriju, siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritēriju un zema netiešas zemes izmantojuma maiņas riska kritēriju verifikācijas noteikumiem (OV L 168, 27.6.2022., 1. lpp.)*

- (90) *Komisijai un dalībvalstīm sava prakse būtu pastāvīgi jāpielāgo administratīvajām paraugpraksēm un jāveic visi pienācīgie pasākumi, lai vienkāršotu Direktīvas (ES) 2018/2001 īstenošanu un tādējādi līdz minimumam samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas iesaistītajiem aktoriem un skartajām nozarēm.*
- (91) *Ir jāparedz adekvāti krāpšanas apkarošanas noteikumi, īpaši attiecībā uz tādu no atkritumiem iegūtu izejvielu vai biomasas izmantošanu, kas ir atzīta par tādu, kura rada augstu netiešas zemes izmantošanas maiņas risku. Tā kā atklāt un nepieļaut krāpšanu ir būtiski nolūkā nepieļaut negodīgu konkurenci un agresīvu atmežošanu, arī trešās valstīs, būtu jāievieš pilnīga un sertificēta minēto izejvielu izsekojamība.*
- (92) *Tāpēc Direktīva (ES) 2018/2001 būtu attiecīgi jāgroza.*

- (93) ■ Regulā (ES) 2018/1999 vairākās vietās ir vairākas atsauces uz Savienības līmeņa saistošo mērķrādītāju, proti, 2030. gadā Savienībā patērētās atjaunojamās enerģijas īpatsvaram vajadzētu būt vismaz 32 %. Tā kā minētais mērķrādītājs ir jāpalielina, lai rezultatīvi īstenotu ieceri siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2030. gadam samazināt par 55 %, minētās atsauces būtu jāgroza. Nekādas papildu plānošanas un ziņošanas prasības neveidos jaunu plānošanas un ziņošanas sistēmu; uz tām būtu jāattiecina jau esošais ar minēto Regulu izveidotais plānošanas un ziņošanas satvars.
- (94) Lai izvairītos no transporta degvielas dekarbonizācijas mērķiem piemērojamo regulatīvo prasību dublēšanās, būtu jāgroza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/70/EK¹ darbības joma un tā jāpieskaņo Direktīvai (ES) 2018/2001.
- (95) Arī Direktīvas 98/70/EK noteiktās definīcijas būtu jāgroza, lai tās saskaņotu ar Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktajām definīcijām un tādējādi izvairītos no atšķirīgu definīciju piemērošanas, ievērojot abus minētos tiesību aktos.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.).

- (96) Direktīvā 98/70/EK noteiktie pienākumi attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un biodegvielu izmantošanu būtu jāsvītro, lai to racionalizētu un novērstu divkāršu regulējumu, ņemot vērā stingrākos transporta degvielas dekarbonizācijas pienākumus, ko paredz Direktīva (ES) 2018/2001.
- (97) Direktīvā 98/70/EK noteiktie pienākumi attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu monitoringu un ziņošanu par tiem būtu jāsvītro, ***lai izvairītos no ziņošanas pienākumu dubultas reglamentēšanas.***
- (98) Padomes Direktīva (ES) 2015/652¹, kas paredz sīki izstrādātus noteikumus Direktīvas 98/70/EK 7.a panta vienādei īstenošanai, būtu jāatceļ, jo, ar šo direktīvu atceļot Direktīvas 98/70/EK 7.a pantu, tā zaudē aktualitāti.

¹ ***Padomes 2015. gada 20. aprīļa Direktīva (ES) 2015/652, ar ko nosaka aprēķina metodes un ziņošanas prasības, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK, attiecībā uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti (OV L 107, 25.4.2015., 26. lpp.).***

- (99) Attiecībā uz biobāzētiem dīzeļdegvielas komponentiem Direktīvā 98/70/EK iekļautā atsaucē uz dīzeļdegvielu B7, t. i., dīzeļdegvielu, kas satur līdz 7 % taukskābju metilesteru (*FAME*), ierobežo pieejamās iespējas sasniegt augstākus biodegvielas iekļaušanas mērķrādītājus, kas noteikti Direktīvā (ES) 2018/2001. Tā ir tāpēc, ka gandrīz viss Savienības dīzeļdegvielas piedāvājums jau ir B7. Tāpēc biobāzētu komponentu maksimālais īpatsvars būtu jāpalielina no 7 % uz 10 %. Lai uzturētu B10 (t. i., dīzeļdegvielas, kas satur līdz 10 % *FAME* ieviešanos tirgū, ir vajadzīga Savienības mēroga B7 aizsardzības pakāpe 7 % *FAME* dīzeļdegvielā, jo paredzams, ka līdz 2030. gadam autoparkā būs daudz tādu transportlīdzekļu, kas ar B10 nebūs saderīgi. Tas būtu jāatspoguļo Direktīvas 98/70/EK 4. panta 1. punkta otrajā daļā, kas grozīta ar šo aktu.
- (100) Pārejas noteikumiem būtu jāparedz arī turpmāka sakārtota datu vākšana un ziņošanas pienākumu izpilde attiecībā uz Direktīvas 98/70/EK pantiem, kas svītroti ar šo direktīvu.

- (101) *Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, siltumnīcefekta gāzu emisiju, energoatkarības un enerģijas cenu samazināšanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.*
- (102) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem¹ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevēji uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota, jo īpaši ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas spriedumu lietā Komisija/Belģija² (lieta C-543/17).

¹ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

² Tiesas 2019. gada 8. jūlija spriedums lietā Komisija/Belģija, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

(103) *Lai kompensētu ar šo direktīvu ieviesto regulatīvo slogu iedzīvotājiem, pārvaldes iestādēm un uzņēmumiem, Komisijai būtu jāpārskata tiesiskais regulējums attiecīgajās nozarēs saskaņā ar principu “viens pieņemts — viens atcelts”, kā noteikts Komisijas 2021. gada 29. aprīļa paziņojumā “Labāks regulējums: apvienojam spēkus, lai izstrādātu labākus tiesību aktus”,*

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2018/2001

Direktīvu (ES) 2018/2001 groza šādi:

1) 2. panta otro daļu groza šādi:

a) *daļas 1) punktu aizstāj ar šādiem:*

“1) “no atjaunojamiem energoresursiem iegūta enerģija” jeb “atjaunojamā enerģija” ir enerģija no atjaunojamajiem nefosilajiem energoresursiem, proti, vēja, saules (saules siltumenerģija un saules fotoelementu enerģija) un ģeotermālā enerģija, osmozes enerģija, apkārtējās vides enerģija, plūdmaiņu, viļņu un cita jūras enerģija, hidroenerģija, biomasas, atkritumu poligonu gāzes, notekūdeņu attīrīšanas staciju gāzes un biogāzes enerģija;

1a) “rūpnieciskie apaļkoki” ir zāgbaļķi, finierkluči, papīrmalka (apaļkoku vai šķeltā veidā), kā arī citi apaļkoki, kas ir derīgi rūpnieciskai izmantošanai, izņemot apaļkokus, kuru īpatnības, piemēram, suga, izmēri, taisnums un zarainums, tos dara nederīgus rūpnieciskai izmantošanai, ko atkarībā no attiecīgajiem meža un tirgus apstākļiem definē un pienācīgi pamato dalībvalstis;”;

b) daļas 4) punktu aizstāj ar šādu:

“4) “enerģijas bruto galapatēriņš” ir energopreces, ko enerģijas izmantošanas vajadzībām piegādā rūpniecības nozarei, transporta nozarei, mājsaimniecībām, pakalpojumu, arī publisko pakalpojumu, lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarei, elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš enerģētikas nozarē elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai, kā arī elektroenerģijas un siltumenerģijas zudumi sadales un pārvades laikā;”;

c) iekļauj šādus punktus:

9.a) “paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorija” ir konkrēta vieta vai teritorija uz sauszemes, jūrā vai iekšzemes ūdeņos, ko dalībvalsts izraudzījusi kā īpaši piemērotu atjaunojamās enerģijas staciju ierīkošanai;

9.b) “saules enerģijas aprīkojums” ir aprīkojums, kas saules enerģiju pārvērš siltumenerģijā vai elektroenerģijā, jo īpaši saules siltumenerģijas un saules fotoelementu aprīkojums;”;

I

d) *iekļauj* šādus punktus:

“14.a) “tirdzniecības zona” ir tirdzniecības zona, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/943* 2. panta 65) punktā;

14.b) “inovatīva atjaunīgās enerģijas tehnoloģija” ir atjaunojamās enerģijas ražošanas tehnoloģija, kas vismaz vienā veidā uzlabo salīdzināmu mūsdienīgu atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju vai dara izmantojamu atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju, kas nav pilnīgi komercializēta vai ietver skaidras pakāpes izmantojamības risku;

14.c) “viedā uzskaites sistēma” ir viedā uzskaites sistēma, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944** 2. panta 23) punktā;

14.d) “uzlādes punkts” ir uzlādes punkts, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) .../,,,**+ 2. panta 48) punktā;

14.e) “tirgus dalībnieks” ir tirgus dalībnieks, kā definēts Regulas (ES) 2019/943 2. panta 25) punktā;

+ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)) ietvertās regulas numuru un ievietot zemsvītras piezīmē tās numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.

- 14.f) “elektroenerģijas tirgus” ir elektroenerģijas tirgi, kā definēts Direktīvas **(ES)** 2019/944 2. panta 9) punktā;
- 14.g) “sadzīves baterija” ir atsevišķa atkaluzlādējama baterija ar nominālo kapacitāti virs 2 kwh, kas piemērota uzstādīšanai un izmantošanai mājas apstākļos;
- 14.h) “elektrotransportlīdzekļa baterija” ir elektrotransportlīdzekļa baterija, kā definēts **Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) .../... ****** 3. panta 1. punkta 14) apakšpunktā ■ ;
- 14.i) “rūpnieciskā baterija” ir rūpnieciskā baterija, kā definēts **Regulas (ES) .../... ++** 3. panta 1. punkta 13) apakšpunktā ■ ;
- 14.j) “veselības stāvoklis” ir veselības stāvoklis, kā definēts **Regulas (ES) .../... ++** 3. panta 1. punkta 28) apakšpunktā ■ ;
- 14.k) “uzlādes stāvoklis” ir uzlādes stāvoklis, kā definēts **Regulas (ES) .../... ++++** 3. panta 1. punkta 27) apakšpunktā ■ ;

⁺ **OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/23 (2020/0353(COD)) ietvertās regulas numuru un ievietot zemsvītras piezīmē tās numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.**

⁺⁺ **OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/23 (2020/0353 (COD)) ietvertās regulas numuru.**

⁺⁺⁺ **OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/23 (2020/0353 (COD)) ietvertās regulas numuru.**

⁺⁺⁺⁺ **OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/23 (2020/0353 (COD)) ietvertās regulas numuru.**

- 14.l) “jaudas iestatījuma punkts” ir **dinamiskā** informācija, kas atrodas baterijas pārvaldības sistēmā un nosaka, ar kādiem jaudas iestatījumiem **baterijai būtu optimāli jādarbojas** uzlādes vai izlādes operācijas laikā, lai optimizētu tās veselības stāvokli un operacionālo izmantojumu;
- 14.m) “viedā uzlāde” ir uzlādes operācija, kurā akumulatoram piegādātās elektroenerģijas intensitāte tiek koriģēta **dinamiski**, balstoties uz informāciju, kas saņemta, izmantojot elektroniskos sakarus;
- 14.n) “regulatīvā iestāde” ir regulatīvā iestāde, kā definēts Regulas (ES) 2019/943 2. panta 2) punktā;
- 14.o) “divvirzienu uzlāde” ir divvirzienu uzlāde, kā definēts Regulas (ES) .../...⁺ 2. panta 11) punktā;
- 14.p) “parastas jaudas uzlādes punkts” ir parastās jaudas uzlādes punkts, kā definēts **Regulas (ES) .../...⁺⁺ 2. panta 37) punktā** ■ ;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)) ietvertās regulas numuru.

⁺⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)) ietvertās regulas numuru.

14.q) “atjaunīgās enerģijas pirkuma līgums” ir līgums, kurā fiziska vai juridiska persona piekrīt pirkt atjaunojamo enerģiju tieši no ražotāja, un šādi līgumi citu starpā var būt atjaunīgās elektroenerģijas pirkuma līgumi un atjaunīgās siltumenerģijas un aukstumenerģijapirkuma līgumi;

*** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/943 (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 158, 14.6.2019., 54. lpp.).**

**** Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).**

***** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (... gada ...) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu un ar ko atceļ Direktīvu 2014/94/ES (OV ...).**

****** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (... gada ...) par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK un Regulu (ES) 2019/1020 un atceļ Direktīvu 2006/66/EK (OV ...).”;**

e) iekļauj šādus punktus:

18.a) “rūpniecība” ir uzņēmumi un produkti, kas ietilpst saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas (*NACE 2. red.*) B, C **un** F sadaļā un J sadaļas 63. nodaļā, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1893/2006*;

18.b) “izmantošana neenerģētiskām vajadzībām” ir degvielu vai kurināmā izmantošana par izejvielām rūpnieciskajos procesos, nevis to izmantošana enerģijas ražošanai;

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1893/2006 (2006. gada 20. decembris), ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.).”;*

f) iekļauj šādus punktus:

“22.a) “atjaunīgie kurināmie/degvielas” ir biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie, biomasas kurināmie/degvielas un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie/degvielas;

22.b) “*energoefektivitāte pirmajā vietā*” ir “*energoefektivitāte pirmajā vietā*”, kā definēts Regulas (ES) 2018/1999 2. panta 18) punktā;”;

g) daļas 36) punktu aizstāj ar šādu:

“36) “nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie/degvielas” ir šķidrie un gāzveida kurināmie/degvielas, kuru enerģijas saturu veido atjaunojamie energoresursi, izņemot biomasu;”;

h) *iekļauj šādus punktus:*

“44.a) “plantācijas mežs” ir plantācijas mežs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1115* 2. panta 11) punktā;

44.b) *“osmozes enerģija” ir enerģija, ko dabiski rada sāls koncentrācijas atšķirība starp diviem šķidrumiem, parasti starp saldūdeni un sālsūdeni;*

44.c) *“sistēmas efektivitāte” ir tādu energoefektīvu risinājumu izvēle, kuri nodrošina arī izmakslietderīgu dekarbonizācijas ceļu, papildu elastību un efektīvu resursu izmantošanu;*

44.d) “apvienotā enerģijas krātuve” ir enerģijas uzkrāšanas komplekss apvienojumā ar atjaunojamās enerģijas ražošanas kompleksu, un kuri pieslēgti vienam un tam pašam tīkla piekļuves punktam;

44.e) “solārais elektrotransportlīdzeklis” ir mehāniskais transportlīdzeklis ar tādu spēka pārvadu, kurā par enerģijas pārveidotāju kalpo tikai neperifēras elektriskas mašīnas ar uzlādējamu elektroenerģijas uzkrāšanas sistēmu, ko var uzlādēt ārēji, un kurš aprīkots ar transportlīdzeklī integrētiem fotoelementu paneļiem;

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1115 (2023. gada 31. maijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas un kā eksportēt no Savienības konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas pirmpreces un izstrādājumus, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 995/2010 (OV L 150, 9.6.2023., 206. lpp.).”;*

2) direktīvas 3. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, ka no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars Savienības enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā ir vismaz **42,5** %.

Dalībvalstis kopīgi cenšas no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru Savienības enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā palielināt uz 45 %.

Dalībvalstis nosprauž indikatīvu mērķrādītāju — līdz 2030. gadam panākt, ka vismaz 5 % no jaunās uzstādītās atjaunojamās enerģijas jaudas veido inovatīvas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas.”;

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Dalībvalstis veic pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka enerģija no biomasas tiek ražota tā, lai minimalizētu nepienācīgu kropļojošu ietekmi uz biomasas izejvielu tirgu un neleabvēlīgu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, **vidi un klimatu**. Tālab tās ņem vērā atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kas izklāstīta Direktīvas 2008/98/EK 4. pantā, un **nodrošina** biomasas izmantojuma kaskādēšanas **principa piemērošanu, pievēršot uzmanību atbalsta shēmām un pienācīgi ņemot vērā valstu īpatnības**.

Dalībvalstis izstrādā no biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām iegūtas enerģijas atbalsta shēmas tā, lai nestimulētu neilgtspējīgus ceļus un nekropļotu konkurenci ar materiālu nozarēm, lai nodrošinātu, ka koksnes biomasā tiek izmantota atbilstoši tās augstākajai ekonomiskajai un vidiskajai pievienotajai vērtībai šādā prioritāšu secībā:

a) koksnes materiālu produkti;

b) koksnes materiālu produktu kalpošanas laika pagarināšana;

c) atkalizmantošana;

d) reciklēšana;

e) bioenerģija; un

f) likvidēšana.

3.a *Dalībvalstis var atkāpties no 3. punktā minētā biomasas izmantojuma kaskadēšanas principa, ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu enerģijas piegādes drošību. Dalībvalstis no minētā principa var atkāpties arī tad, ja vietējā rūpniecība kvantitatīvi vai tehniski nespēj izmantot meža biomasu atbilstoši ekonomiskajai un vidiskajai pievienotajai vērtībai, kas ir lielāka nekā enerģijas ražošanai, attiecībā uz izejvielām, kas iegūtas no:*

- a) nepieciešamām mežu apsaimniekošanas darbībām, kuru mērķis ir nodrošināt pirmskomerciālas retināšanas darbības vai kuras tiek veiktas saskaņā ar valsts tiesību aktiem par meža ugunsgrēku novēršanu augsta riska teritorijās;*
- b) cirtēm pēc dokumentētiem dabiskiem traucējumiem; vai*
- c) tādas koksnes ieguves, kuras iezīmes nav piemērotas vietējiem apstrādes kompleksiem.*

3.b *Ne biežāk kā reizi gadā dalībvalstis paziņo Komisijai kopsavilkumu par atkāpēm no biomasas izmantojuma kaskadēšanas principa, ievērojot 3.a punktu, kopā ar iemesliem šādām atkāpēm un ģeogrāfisko mērogu, uz kādu tās attiecas. Komisija saņemtos paziņojumus publisko un var sniegt publisku atzinumu par jebkuru no tiem.*

3.c **■** Dalībvalstis nepiešķir *tiešu finansiālu* atbalstu:

- a)** zāģbaļķu, finierkluču, *rūpniecisko apaļkoku*, celmu un sakņu izmantošanai enerģijas ražošanai;
- b)** tādas atjaunojamās enerģijas ražošanai, ko ražo, incinerējot atkritumus, ja vien nav izpildīti Direktīvā 2008/98/EK noteiktie dalītās savākšanas pienākumi.

■

3.d Neskarot 3. punktu, dalībvalstis **I** nepiešķir *jaunu* atbalstu *un neatjauno nekādu atbalstu* elektroenerģijas ražošanai no meža biomasas iekārtās, kurās ražo tikai elektroenerģiju, ja vien šāda elektroenerģija neatbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- a)* tā tiek ražota reģionā, kas sakarā ar tā atkarību no cietā fosilā kurināmā norādīts kādā teritoriālajā taisnīgas pārkārtošanās plānā, kurš sagatavots saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1056* 11. pantu, un atbilst attiecīgajām *šīs direktīvas* 29. panta 11. punktā izklāstītajām prasībām;
- b)* tā tiek ražota, izmantojot biomasas CO₂ uztveršanu un uzglabāšanu, un atbilst 29. panta 11. punkta otrās daļā izklāstītajām prasībām;
- c)* *tā tiek ražota tālākā reģionā, kā minēts LESD 349. pantā, ierobežotu laikposmu un ar mērķi pakāpeniski, cik vien tas iespējams, izbeigt meža biomasas izmantošanu, neietekmējot piekļuvi drošai un neapdraudētai enerģijai.*

I

Līdz 2027. gadam Komisija publicē ziņojumu par dalībvalstu biomasas atbalsta shēmu ietekmi, tostarp arī uz bioloģisko daudzveidību, *klimatu un vidi*, un iespējamiem tirgus izkropļojumiem, un izvērtē iespēju noteikt tālākus ierobežojumus attiecībā uz meža biomasas atbalsta shēmām.

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).”;*

c) pantā iekļauj šādu ■ punktu:

“4.a Dalībvalstis izveido satvaru, kas var ietvert atbalsta shēmas un *pasākumus* atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumu plašākai izmantošanai, dodot iespēju atjaunojamās elektroenerģijas izmantojumu izvērst tādā līmenī, kas atbilst *šā panta* 2. punktā minētajam dalībvalsts valsts ieguldījumam, un tādā tempā, kas atbilst indikatīvajām trajektorijām, kuras minētas Regulas (ES) 2018/1999 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā. Konkrētāk, minētais satvars pievēršas atlikušajiem šķēršļiem, kas liedz panākt *augstu atjaunojamās elektroenerģijas apgādes līmeni*, tostarp tiem, kas saistīti ar atļauju piešķiršanas procedūrām, *un tiem, kas liedz attīstīt vajadzīgo pārvades, sadales un uzkrāšanas infrastruktūru, tostarp apvienotās enerģijas krātuves*. Izstrādājot minēto satvaru, dalībvalstis ņem vērā, papildu atjaunojamo elektroenerģiju, kas vajadzīga pieprasījuma apmierināšanai transporta, rūpniecības, ēku sektorā, siltumapgādes un aukstumapgādes nozarēs un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu ražošanai. *Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti, ievērojot (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos, kas iesniegti, ievērojot minētās regulas 17. pantu, var attiecīgi iekļaut satvarā noteikto rīcībpolitiku un pasākumu un tā īstenošanas novērtējuma kopsavilkumu.*”;

3) direktīvas 7. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

Attiecībā uz pirmās daļas a), b) vai c) apakšpunktu gāzi un elektroenerģiju, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ņem vērā tikai vienu reizi, aprēķinot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā.

Enerģiju, kas iegūta no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām, uzskaita tajā sektorā — elektroenerģija, siltumapgāde un aukstumapgāde vai transports —, kurā to patērē.

Neskarot trešo daļu, dalībvalstis ar īpašu sadarbības nolīgumu var vienoties visu vai daļu no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā/degvielas, kas patērēta vienā dalībvalstī, ieskaitīt no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā enerģijas bruto galapatēriņā tajā dalībvalstī, kurā minētiem kurināmie vai degvielas ir saražoti. Lai pārraudzītu, vai vienas un tās pašas nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie/degvielas netiek uzskaitītas gan dalībvalstī, kurā tās ražo, gan dalībvalstī, kurā tās patērē, un lai reģistrētu ieskaitīto daudzumu, dalībvalstis paziņo Komisijai par jebkuru šādu sadarbības nolīgumu. Šādā sadarbības nolīgumā norāda nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu daudzumu, kas jāskaita kopumā un par katru dalībvalsti, un datumu, kurā šādam sadarbības nolīgumam paredzēts sākt darboties.”;

- b) panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta izpildei atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas bruto galapatēriņu aprēķina kā dalībvalstī no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daudzumu, ieskaitot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju un atjaunojamās enerģijas kopienu saražoto elektroenerģiju, un elektroenerģiju no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem, bet izslēdzot elektroenerģiju, kas saražota hidroakumulācijas blokos, izmantojot ūdeni, kas iepriekš bijis sūknēts augšup, kā arī elektroenerģiju, ko izmanto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu ražošanai.”;

- c) panta 4. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas galapatēriņu transporta nozarē aprēķina kā visu transporta nozarē patērēto biodegvielu, biogāzes un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu summu. ***Tas ietver atjaunīgās degvielas, ko piegādā starptautiskajiem kuģu bunkuriem;***”;

4) direktīvas 9. pantu groza šādi:

a) pantā iekļauj šādu punktu:

“1.a Katra dalībvalsts līdz 2025. gada 31. decembrim vienojas kopā ar vienu vai vairākām citām dalībvalstīm izveidot *sadarbības satvaru attiecībā uz atjaunojamās enerģijas ražošanas kopprojektiem, ja ir ievērots tālāk minētais:*

a) līdz 2030. gada 31. decembrim dalībvalstis cenšas vienoties par vismaz divu kopprojektu izveidi ;

b) līdz 2033. gada 31. decembrim dalībvalstis, kuru elektroenerģijas patēriņš gadā pārsniedz 100 TWh, cenšas vienoties par trešā kopprojekta izveidi.

Atkrastes atjaunīgās enerģijas kopprojektu identificēšana atbilst vajadzībām, kas apzinātas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/869 14. panta 2. punktā minētajos augsta līmeņa stratēģiskajos integrētajos atkrastes tīkla attīstības plānos katram jūras baseinam un Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānā, kas minēts Regulas (ES) 2019/943 30. panta 1. punkta b) apakšpunktā, taču šādu kopprojektu darbības joma var būt arī plašāka un to īstenošanā var iesaistīties vietējās un reģionālās pašvaldības un privāti uzņēmumi.*

Dalībvalstis cenšas panākt taisnīgu kopprojektu izmaksu un ieguvumu sadalījumu. Tādēļ dalībvalstis attiecīgajā sadarbības nolīgumā ņem vērā visas attiecīgās kopprojekta izmaksas un dotos ieguvumus.

Par ***pirmajā daļā minētajiem sadarbības nolīgumiem***, arī par datumu, kurā paredzēts sākt ***kopprojektu*** darbību, dalībvalstis paziņo Komisijai. Uzskata, ka iesaistītajām dalībvalstīm pirmajā daļā minētos pienākumus izpilda projekti, kurus finansē no nacionālajiem devumiem Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismā, kas izveidots ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/1294^{**}.”;

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņēm un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 un (ES) 2019/943 un Direktīvas 2009/73/EK un (ES) 2019/944 un atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013 (OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp.).

** ***Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1294 (2020. gada 15. septembris) par Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu (OV L 303, 17.9.2020., 1. lpp.).”;***

b) pantā iekļauj šādu punktu:

“7.a Balstoties uz atbilstoši Regulas (ES) 2022/869 14. pantam noteiktajiem indikatīvajiem mērķiem attiecībā uz atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanu, kas jāizvērs katrā jūras baseinā, attiecīgās dalībvalstis publicē informāciju par atkrastes atjaunīgās enerģijas apjomiem, ko tās plāno sasniegt ar tenderiem, ņemot vērā tīkla infrastruktūras tehnisko un ekonomisko iespējamību un jau notiekošās darbības. Dalībvalstis jūras telpiskajos plānos cenšas atvēlēt telpu atkrastes atjaunīgās enerģijas projektiem, ņemot vērā darbības, kas skartajos apgabalos jau tiek veiktas. Lai veicinātu atļauju piešķiršanu atkrastes atjaunīgās enerģijas kopprojektiem, dalībvalstis mazina atļauju piešķiršanas procesa komplikāciju un padara šo procedūru efektīvāku un pārredzamāku, pastiprina savstarpējo sadarbību, un attiecīgā gadījumā izveido vienotu kontaktpunktu. Lai panāktu sabiedrības atbalstu, atkrastes atjaunīgās enerģijas kopprojektos dalībvalstis var iesaistīt atjaunojamās enerģijas kopienas.”;

5) direktīvas 15. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi valsts noteikumi attiecībā uz atļauju izsniegšanas, sertificēšanas un licencēšanas procedūrām, kuras piemēro atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas ražošanas stacijām un attiecīgajiem pārvades un sadales tīkliem, biomasas pārveidošanai par biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo, biomasas kurināmo/degvielu vai citiem energoproduktiem, un kuras piemēro attiecībā uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu, ir samērīgi un vajadzīgi un palīdz ievērot principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”;

b) panta **2. un 3. punktu** aizstāj ar šādiem:

“2. Dalībvalstis skaidri nosaka visas tehniskās specifikācijas, kuras attiecībā uz atjaunojamās enerģijas aprīkojumu un sistēmām ir jāievēro, lai varētu gūt labumu no atbalsta shēmām **un kvalificēties publiskajam iepirkumam**. Ja ir noteikti harmonizētie standarti vai Eiropas standarti, arī citas tehniskās atsauces sistēmas, ko izveidojušas Eiropas standartizācijas organizācijas, šādas tehniskās specifikācijas nosaka, atsaucoties uz šiem standartiem. Priekšroku dod harmonizētajiem standartiem, uz kuriem Savienības tiesību aktu vajadzībām, **tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2017/1369* un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2009/125/EK****, publicētas atsauces *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Ja šādu standartu nav, izmanto citus harmonizētos standartus un Eiropas standartus (tādā kārtībā). Šādās tehniskajās specifikācijās neparedz konkrētu vietu, kur aprīkojums un sistēmas sertificējamas, un tās nerada šķēršļus pienācīgai iekšējā tirgus darbībai.

2.a *Dalībvalstis veicina inovatīvas atjaunīgās enerģijas ražošanas, sadales un uzkrāšanas tehnoloģijas testēšanu ierobežotu laiku reālos apstākļos īstenotos pilotprojektos un dara to kompetentās iestādes uzraudzībā saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem un pienācīgiem aizsardzības pasākumiem, kas nodrošina energosistēmas drošu darbību un palīdz izvairīties no nesamērīgas ietekmes uz iekšējā tirgus darbību.*

3. *Dalībvalstis nodrošina, ka nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa kompetentās iestādes, plānojot — arī veicot agrīno telpisko plānošanu —, projektējot, būvējot un atjaunojot urbāno infrastruktūru, rūpnieciskos, komerciālos vai dzīvojamos rajonus, energoinfrastruktūru un transporta infrastruktūru, tostarp elektroenerģijas, centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes, dabasgāzes un alternatīvo degvielu tīklus, paredz noteikumus par atjaunojamās enerģijas integrēšanu un ieviešanu, tostarp par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņu un atjaunojamās enerģijas kopienām, un nenovēršama atlikumsiltuma vai atlikumaukstuma izmantošanu. Konkrēti, dalībvalstis mudina vietējās un reģionālās administratīvās struktūras pilsētas infrastruktūras plānošanas procesā attiecīgā gadījumā iestrādāt atjaunīgo siltumapgādi un aukstumapgādi un apspriesties ar tīkla operatoriem, lai pārdomātu, kā energoefektivitātes un pieprasījumreakcijas programmas un īpašie noteikumi par atjaunojamo energoresursu pašpatēriņu un atjaunojamās enerģijas kopienām ietekmētu tīklu operatoru infrastruktūras attīstības plānus.*

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarkējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).*

** *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).”;*

- c) panta 4. līdz 7. punktu svīturo;

d) panta 8. punktu aizstāj ar šādu:

“8. Dalībvalstis novērtē regulatīvos un administratīvos šķēršļus ilgtermiņa **atjaunīgās enerģijas** pirkuma līgumiem un likvidē nepamatotus šķēršļus, kas traucē šādus līgumus noslēgt, un veicina šādu līgumu ieviešanos, cita starpā izpētot, kā mazināt ar tiem saistītos finansiālos riskus, jo īpaši ar kredīta garantijām. Dalībvalstis nodrošina, ka uz minētajiem līgumiem neattiecas nesamērīgas vai diskriminējošas procedūras vai maksas un ka visus saistītos izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar **atjaunīgās enerģijas** pirkuma līgumu var nodot tās pircējam.

Rīcībpolitikas un pasākumus, kas veicina **atjaunīgās enerģijas** pirkuma līgumu ieviešanos, dalībvalstis apraksta savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, **kas iesniegti saskaņā ar** Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos, kas iesniegti saskaņā ar minētās regulas 17. pantu. Minētajos progresā ziņojumos tās **arī norāda** atjaunīgās enerģijas **ražošanu, ko** atbalsta **atjaunīgās enerģijas** pirkuma līgumi.

Pēc pirmajā daļā minētā novērtējuma Komisija analizē šķēršļus ilgtermiņa atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumiem un jo īpaši pārrobežu atjaunīgās enerģijas pirkuma līgumu izmantošanai, un izdod norādījumus par minēto šķēršļu novēršanu.

- 9. *Līdz ... [divi gadi pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] Komisija izskata, vai ir vajadzīgi papildu pasākumi — citu starpā indikatīvu galveno snieguma rādītāju izstrāde —, kas palīdzētu dalībvalstīm īstenot šajā direktīvā paredzētās atļauju piešķiršanas procedūras.”;*

6) direktīvā iekļauj *šādus pantus*:

“15.a pants

Atjaunojamās enerģijas izmantojuma izvēršana ēkās

1. Lai veicinātu atjaunojamās enerģijas ražošanu un izmantošanu ēku sektorā, dalībvalstis savā ēku sektorā 2030. gadam nosaka indikatīvu tādas atjaunojamās *enerģijas valsts* īpatsvaru enerģijas galapatēriņā, kas ražota *objektos vai to tuvumā, kā arī kas piegādāta no tīkla*, un *tas* ir saderīgs ar indikatīvo mērķrādītāju, kas paredz panākt, ka Savienības enerģijas galapatēriņā *ēkās* 2030. gadā vismaz 49 % no enerģijas ēku sektorā ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija. Dalībvalstis savu indikatīvu nacionālo *īpatsvaru*, kā arī izklāstu, kā tās plāno to sasniegt, iekļauj integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, *kurus iesniedz saskaņā ar* Regulas (ES) 2018/1999 *3. un 14. pantu*.
2. *Šā panta 1. punktā minētā indikatīvā nacionālā īpatsvara sasniegšanas vajadzībām, līdz 20 % no minētā īpatsvara, dalībvalstis var ieskaitīt atlikumsiltumu un atlikumaukstumu. Ja dalībvalstis to nolemj darīt, indikatīvo nacionālo īpatsvaru palielina par pusi no minētajam īpatsvaram pieskaitāmās atlikumsiltuma un atlikumaukstuma procentuālās daļas.*

3. Dalībvalstis savos **valsts** noteikumos, būvnormatīvos un attiecīgā gadījumā savās atbalsta shēmās ievieš **pienācīgus** pasākumus, lai palielinātu tādas elektroenerģijas un siltumenerģijas un aukstumenerģijas īpatsvaru ēku fondā, kas no atjaunojamiem energoresursiem ražota **objektos vai to tuvumā, kā arī kas piegādāta no tīkla. Šādi pasākumi var ietvert** valsts pasākumus, kas saistīti ar atjaunojamo energoresursu enerģijas pašpatēriņa, atjaunojamās enerģijas kopienu, vietējās enerģijas uzkrāšanas, **viedās uzlādes un divvirzienu uzlādes, citu elastības pakalpojumu, piemēram, pieprasījuma reakcijas**, ievērojamu pieaugumu apvienojumā ar energoefektivitātes uzlabojumiem, kas saistīti ar koģenerāciju **un nozīmīgu renovāciju, kura palielina gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu, kā arī tādu ēku skaitu, kas pārsniedz Direktīvas 2010/31/ES 4. pantā noteiktās minimālās energosnieguma prasības.**

Lai sasniegtu 1. punktā paredzēto indikatīvo atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, dalībvalstis savos *nacionālajos* noteikumos un būvnormatīvos un attiecīgā gadījumā savās atbalsta shēmās vai ar citiem līdzvērtīgiem līdzekļiem prasa *jaunās ēkās un esošās ēkās, kurām veic nozīmīgu renovāciju vai siltumapgādes sistēmas atjaunošanu*, panākt vismaz minimālos *objektos vai to tuvumā ražotas un no tīkla piegādātas* atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantojuma līmeņus saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, *ja tas ir ekonomiski, tehniski un funkcionāli iespējams*. Dalībvalstis dod iespēju šos minimālos līmeņus panākt cita starpā ar efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi.

Esošu ēku gadījumā pirmā daļa uz bruņotajiem spēkiem attiecas tikai tādā mērā, kādā to piemērošana nav pretrunā bruņoto spēku darbību būtībai un primārajam mērķim, un neattiecas uz materiāliem, kurus izmanto tikai militāriem mērķiem.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka attiecībā uz izmantotās atjaunojamās enerģijas īpatsvaru saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 9. pantu un Direktīvas 2012/27/ES 5. pantu publiskās ēkas nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī kalpo par paraugu. Dalībvalstis var atļaut šo pienākumu izpildīt, cita starpā paredzot, ka trešās personas publisko ēku vai jaukto privāto un publisko ēku jumtus var izmantot iekārtām, kas ražo enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem.
5. *Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var veicināt sadarbību starp vietējām pašvaldībām un atjaunojamās enerģijas kopienām ēku sektorā, it sevišķi ar publiskā iepirkuma procedūru.*

6. Lai sasniegtu 1. punktā paredzēto atjaunojamās enerģijas indikatīvo īpatsvaru, dalībvalstis veicina atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu un aprīkojuma izmantošanu ***un var veicināt inovatīvas tehnoloģijas, piemēram viedas un atjaunīgas elektrificētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas un aprīkojumu, ko attiecīgā gadījumā papildina vieda ēku enerģijas patēriņa pārvaldība.*** Šajā nolūkā dalībvalstis izmanto visus piemērotos pasākumus, rīkus un stimulus, tostarp energomarķējumu, kas izstrādāts saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369, energoefektivitātes sertifikātus, kas izveidotisaskaņā ar Direktīvu Direktīvas 2010/31/ES 11. pantu, ***un*** citus piemērotus sertifikātus vai standartus, kas izstrādāti ***Savienības vai*** valsts līmenī, un nodrošina pienācīgas informācijas un ieteikumu sniegšanu par atjaunīgām, ļoti energoefektīvām alternatīvām, kā arī par finanšu instrumentiem un stimuliem, kas pieejami, lai veicinātu vecu siltumapgādes sistēmu aizstāšanu un aizvien plašāku pāreju uz atjaunojamās enerģijas risinājumiem.

15.b pants

To teritoriju kartēšana, kas vajadzīgas valstu devumiem nolūkā sasniegt vispārējo Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam

- 1. Līdz ... [18 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis veic koordinētu kartēšanu atjaunojamo energoresursu enerģijas izvēršanai savā teritorijā, lai apzinātu vietējo potenciālu un pieejamās zemes virsmas, pazemes daļas un jūras vai iekšzemes ūdeņu teritorijās, kas nepieciešamas atjaunojamās enerģijas staciju un ar tām saistītās infrastruktūras ierīkošanai, piemēram, tīkla kompleksiem un krātuvēm, tostarp siltumenerģijas uzkrāšanai, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu vismaz nacionālo devumu šīs direktīvas 3. panta 1. punktā noteiktā vispārējā Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķrādītāja 2030. gadam sasniegšanā. Šajā nolūkā dalībvalstis var izmantot vai turpināt papildināt savus jau esošos telpiskās plānošanas dokumentus vai plānus, tostarp jūras telpiskos plānus, kas izstrādāti, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/89/ES*. Dalībvalstis nodrošina, ka vajadzīgo teritoriju kartēšanā attiecīgā gadījumā tiek īstenota koordinācija starp visām attiecīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm un vienībām, tostarp tīkla operatoriem.***

Dalībvalstis nodrošina, ka šādas teritorijas, tostarp esošās atjaunojamās enerģijas stacijas un sadarbības mehānismi, ir samērīgi ar aplēstajām trajektorijām un kopējo plānoto atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju uzstādīto jaudu, kas izklāstīta to nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri iesniegtisaskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu.

2. *Lai apzinātu 1. punktā minētās teritorijas, dalībvalstis ņem vērā jo īpaši:*
- a) *no atjaunojamiem resursiem iegūtas enerģijas pieejamību un dažādu tehnoloģiju veidu atjaunojamās enerģijas ražošanas potenciālu zemes virsmas, pazemes daļas, jūras vai iekšzemes ūdeņu teritorijās;*
 - b) *prognozēto enerģijas pieprasījumu, ņemot vērā aktīvās pieprasījumreakcijas potenciālo elastīgumu, un paredzamos efektivitātes ieguvumus un energosistēmas integrāciju;*

- c) attiecīgās energoinfrastruktūras pieejamību, ieskaitot tīklus, krātuves un citus elastības rīkus, vai šādas tīkla infrastruktūras un krātuvju izveides vai turpmākas modernizēšanas potenciālu.*
- 3. Dalībvalstis dod priekšroku tam, ka 1. punktā minētās teritorijas tiek izmantotas vairākiem mērķiem. Atjaunojamās enerģijas projekti ir saderīgi ar līdzšinējiem minēto teritoriju izmantojumiem.*
- 4. Dalībvalstis 1. punktā minētās teritorijas periodiski pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina, it sevišķi saistībā ar savu nacionālo enerģētikas un klimata plānu, kuri iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, atjaunināšanu.*

15.c pants

Paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas

1. **Līdz ... [27 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes pieņem vienu vai vairākus plānus, kuros kā 15.b panta 1. punktā minēto teritoriju apakšgrupa tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas vienam vai vairākiem atjaunojamo energoresursu veidiem. Dalībvalstis var izslēgt biomasas sadedzināšanas stacijas un hidroelektrostacijas. Minētajos plānos kompetentās iestādes:**
 - a) **izraugās pietiekami viendabīgas sauszemes, iekšzemes ūdeņu un jūras teritorijas, kurās, ņemot vērā izvēlētajās teritorijas īpatnības, nav paredzams, ka konkrēta veida vai konkrētu veidu atjaunojamo energoresursu izvēršanai būs būtiska ietekme uz vidi, un vienlaikus:**
 - i) **prioritāti dod mākslīgām un apbūvētām platībām, piemēram, ēku jumtiem un fasādēm, transporta infrastruktūrai un tās tuvākajai apkaimei, stāvvietām, lauku saimniecībām, atkritumu poligoniem, rūpnieciskiem objektiem, raktuvēm, mākslīgām iekšzemes ūdenstilpēm, ezeriem vai ūdenskrātuvēm un attiecīgā gadījumā komunālo notekūdeņu attīrīšanas objektiem, kā arī noplicinātai zemei, kas nav izmantojama lauksaimniecībā;**

- ii) *izslēdz Natura 2000 teritorijas un tādas teritorijas, kas nacionālajās aizsardzības shēmās ir izraudzītas dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, svarīgus putnu un jūras zīdītāju migrācijas ceļus, kā arī citas vietas, kas apzinātas, balstoties uz jutīguma kartēm un iii) punktā minētajiem rīkiem, izņemot šādās vietās esošas mākslīgas un apbūvētas platības, piemēram, jumtus, stāvvietas vai transporta infrastruktūru;*
- iii) *lai apzinātu teritorijas, kurās atjaunojamās enerģijas stacijām nebūtu būtiskas ietekmes uz vidi, izmanto visus piemērotos un samērīgos rīkus un datu kopas, tostarp dzīvās dabas jutīguma kartēšanu, un pilnībā ņem vērā saskanīga Natura 2000 tīkla izveides kontekstā pieejamos datus attiecībā uz dzīvotņu veidiem un sugām saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK** un putniem un teritorijām, kas aizsargāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK***;*

- b) izstrādā pienācīgus noteikumus par paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām, par rezultātiem ietekmes mazināšanas pasākumiem, kas jāpieņem attiecībā uz atjaunojamās enerģijas staciju un apvienotās enerģijas krātuvju ierīkošanu, kā arī šādu staciju un krātuvju pieslēgšanai tīklam vajadzīgo aktīvu ierīkošanu, lai novērstu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz vidi vai, ja tas nav iespējams, būtiski to samazinātu, attiecīgā gadījumā nodrošinot, ka pienācīgi ietekmes mazināšanas pasākumi tiek piemēroti samērīgi un laikus, lai nodrošinātu atbilstību pienākumiem, kas noteikti Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 2. punktā un 12. panta 1. punktā, Direktīvas 2009/147/EEK 5. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK**** 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā, un lai nepieļautu pasliktināšanos un panāktu labu stāvokli vai labu ekoloģisko potenciālu saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu.*

Pirmās daļas b) apakšpunktā minētos noteikumus pielāgo katras apzinātās paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas specifikai, katrā teritorijā izvēršamajam atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas veidam vai veidiem un identificētajai ietekmei uz vidi.

Neskarot šīs direktīvas 16.a panta 4. un 5. punktu, ja atsevišķajos projektos šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētie noteikumi tiek ievēroti un pienācīgie ietekmes mazināšanas pasākumi tiek īstenoti, tad pieņem, ka projekti minētos noteikumus nepārkāpj. Ja nav plaši testēts, cik rezultatīvi ir jaunie ieviesti ietekmes mazināšanas pasākumi, kuru nolūks ir pēc iespējas nepieļaut ar Direktīvām 92/43/EEK un 2009/147/EK aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu vai jebkādu citu ietekmi uz vidi, dalībvalstis var atļaut tos izmantot ierobežotu laiku vienā vai vairākos pilotprojektos ar noteikumu, ka šādu ietekmes mazināšanas pasākumu rezultativitātei tiek cieši sekots līdzī un, ja tie izrādās nerezultatīvi, nekavējoties tiek veiktas pienācīgas darbības.

Kompetentās iestādes minētajos plānos, kuros tiek izraudzītas pirmajā daļā minētās paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, paskaidro, kāds novērtējums veikts, lai apzinātu katru izraudzīto paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju, balstoties uz pirmās daļas a) apakšpunktā izklāstītajiem kritērijiem, un apzinātu pienācīgus ietekmes mazināšanas pasākumus.

2. *Pirms plānus, kuros tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, pieņem, iem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/42/EK****, veic ietekmes uz vidi novērtējumu un, ja ir ticams, ka tiem ir būtiska ietekme uz Natura 2000 teritorijām, veic attiecīgu novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu.*
3. *Par paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju lielumu dalībvalstis lemj, ņemot vērā attiecīgā tehnoloģijas veida vai veidu specifiku un prasības, attiecībā uz ko paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas nosaka. Paturēdamas brīvību lemt par minēto teritoriju lielumu, dalībvalstis cenšas panākt, ka minēto teritoriju kopējais lielums ir ievērojams un ka tās palīdz sasniegt šajā direktīvā noteiktos mērķus. Šā panta 1. punkta pirmajā daļā minētos plānus, kuros tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, dara publiski pieejamus un attiecīgā gadījumā periodiski pārskata, jo īpaši saistībā ar integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, atjaunināšanu.*

4. *Līdz ... [6 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis par paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām var atzīt konkrētas teritorijas, kas jau ir izraudzītas par teritorijām, kuras ir piemērotas vienas vai vairāku atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas veidu paātrinātai izvēršanai, ar noteikumu, ka ir izpildīti visi šādi nosacījumi:*

- a) šādas teritorijas atrodas ārpus Natura 2000 teritorijām, teritorijām, kas nacionālajās aizsardzības shēmās izraudzītas dabas un bioloģisko daudzveidības saglabāšanai, un apzinātiem putnu migrācijas ceļiem;*
- b) plāniem, kuros šādas teritorijas apzinātas, ir veikts stratēģisks ietekmes uz vidi novērtējums, ievērojot Direktīvu 2001/42/EK, un attiecīgā gadījumā novērtējums saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu;*
- c) projekti, kas šādās teritorijās atrodas, īsteno pienācīgus un samērīgus noteikumus un pasākumus, lai novērstu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.*

5. *Kompetentās iestādes atsevišķajiem projektiem paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās piemēro 16.a pantā minētās atļauju piešķiršanas procedūras un termiņus.*

15.d pants

Sabiedrības līdzdalība

1. *Dalībvalstis nodrošina sabiedrības līdzdalību plānos, kuros tiek izraudzītas 15.c panta pirmajā daļā minētās paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, saskaņā ar Direktīvas 2001/42/EK 6. pantu, tostarp identificējot to sabiedrības daļu, kas ir ietekmēta, vai vai varētu tikt ietekmēta,*

2. *Dalībvalstis veicina sabiedrības atbalstu atjaunojamās enerģijas projektiem, minētajos projektos tieši un netieši piedaloties vietējām kopienām.”;*

“15.e pants

Teritorijas tīkla un uzkrāšanas infrastruktūrai, kas vajadzīga atjaunojamās enerģijas integrēšanai elektroenerģijas sistēmā

1. *Dalībvalstis var pieņemt vienu vai vairākus plānus, lai izraudzītos īpašas infrastruktūras teritorijas tādu tīkla un uzkrāšanas projektu izstrādei, kas ir nepieciešami atjaunojamās enerģijas integrēšanai elektroenerģijas sistēmā, ja nav sagaidāms, ka to izstrādei būs būtiska ietekme uz vidi vai ja šādu ietekmi var pienācīgi mazināt vai, ja tas nav iespējams, kompensēt. Šādu teritoriju mērķis ir atbalstīt un papildināt paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas.*
Minētie plāni:

- a) *tīkla projektu gadījumā neietver Natura 2000 teritorijas un tādas teritorijām, kas nacionālajās aizsardzības shēmās ir izraudzītas dabas un bioloģisko daudzveidības saglabāšanai, ja vien to izvēršanai nav samērīgu alternatīvu, ņemot vērā teritorijas mērķus;*

- b) uzkrāšanas projektu gadījumā neietver Natura 2000 teritorijas un teritorijas, kas izarudzītas nacionālajās aizsardzības shēmās;*
- c) nodrošina sinerģijas ar paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanos;*
- d) tiek pakļauti ietekmes uz vidi novērtējumam, ievērojot Direktīvu 2001/42/EK, un attiecīgā gadījumā novērtējumam, ievērojot Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu; un*
- e) ievieš pienācīgus un samērīgus noteikumus, arī par samērīgiem ietekmes mazināšanas pasākumiem, kas jāpieņem tīkla un uzkrāšanas projektu izstrādei, lai izvairītos no iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz vidi, vai, ja no šādas ietekmes nav iespējams izvairīties, to ievērojami mazināt.*

Sagatavojot šādus plānus, dalībvalstis apspriežas ar attiecīgajiem infrastruktūras sistēmu operatoriem.

2. *Atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES*****
2. panta 1. punkta un 4. panta 2. punkta un I pielikuma 20. punkta un II
pielikuma 3. punkta b) apakšpunkta un Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punkta,
pamatotos apstākļos, tostarp gadījumos, kad tas ir vajadzīgs, lai paātrinātu
atjaunojamās enerģijas izmantošanu nolūkā sasniegt klimata un atjaunojamās
enerģijas mērķrādītājus, tādus tīkla un uzkrāšanas projektus, kuri vajadzīgi, lai
atjaunojamo enerģiju integrētu elektrosistēmā, dalībvalstis var atbrīvot no
ietekmes uz vidi novērtējuma, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu,
no novērtējuma par ietekmi uz Natura 2000 aizsargātajām teritorijām, ievērojot
Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu, un no novērtējuma par ietekmi uz sugu
aizsardzību, ievērojot Direktīvas 92/43/EEK 12. panta 1. punktu un Direktīvas
2009/147/EK 5. pantu, ar noteikumu, ka tīkla un uzkrāšanas projekts atrodas
izraudzītajās infrastruktūras teritorijā, kas izraudzīta saskaņā ar šā panta
1. punktu, un atbilst paredzētajiem noteikumiem, tostarp par samērīgiem ietekmes
mazināšanas pasākumiem, kuri ir jāpieņem saskaņā ar šā panta 1. punkta e)
apakšpunktu . Dalībvalstis šādus atbrīvojumus var piešķirt arī infrastruktūras
teritorijām, kas izraudzītas jau pirms ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās
dienas], ja tām ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums, ievērojot Direktīvu
2001/42/EK.*

*Šādus atbrīvojumus nepiemēro projektiem, kuriem, ļoti iespējams, būs būtiska
ietekme uz vidi citā dalībvalstī, vai ja to pieprasa dalībvalsts, kura, ticamākais, tiks
būtiski ietekmēta, kā noteikts Direktīvas 2011/92/ES 7. pantā.*

3. *Ja dalībvalstis, ievērojot šā panta 2. punktu, atbrīvo tīkla un uzkrāšanas projektus
no novērtējumiem, kas noteikti minētajā punktā, attiecīgās dalībvalsts kompetentās
iestādes veic to projektu pārbaudes procesu, kas atrodas izraudzītajās
infrastruktūras teritorijās. Šāda pārbaudes procesa pamatā ir esošie dati no
ietekmes uz vidi novērtējuma, ievērojot saskaņā Direktīvu 2001/42/EK. Kompetentās
iestādes var pieprasīt, lai pieteikuma iesniedzējs sniedz papildu pieejamo
informāciju. Pārbaudes procesu pabeidz 30 dienu laikā. Tās mērķis ir noskaidrot,
vai kāds no šādiem projektiem, ņemot vērā to ģeogrāfisko teritoriju vides jutīgumu,
kurās tie atrodas, ticamākais, radīs būtisku neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kas*

nav konstatēta ietekmes uz vidi novērtējumā, kuru veic, ievērojot Direktīvu 2001/42/EK un attiecīgā gadījumā Direktīvu 92/43/EEK, par plāniem, kuros tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas.

4. *Ja pārbaudes procesā tiek konstatēts, ka projekts, visticamāk, radīs būtisku neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kā minēts 3. punktā, kompetentā iestāde, pamatojoties uz esošajiem datiem, nodrošina, ka minētās ietekmes novēršanai tiek piemēroti atbilstīgi un samērīgi ietekmes mazināšanas pasākumi. Ja nav iespējams piemērot šādus ietekmes mazināšanas pasākumus, kompetentā iestāde nodrošina, ka uzņēmējs pieņem atbilstīgus kompensācijas pasākumus minētās ietekmes novēršanai, kas, ja nav pieejami citi samērīgi kompensācijas pasākumi, var būt naudas kompensācija par sugu aizsardzības programmām, lai nodrošinātu vai uzlabotu skarto sugu saglabāšanās stāvokli.*

5. *Ja atjaunojamās enerģijas integrēšanai elektroenerģijas sistēmā ir nepieciešams projekts, lai pastiprinātu tīkla infrastruktūru tam paredzētajās infrastruktūras zonās vai ārpus tām un ja uz šādu projektu attiecas pārbaudes process, ko veic, ievērojot šā panta 3. punktu, prasība noteikt, vai projektam nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, vai prasība veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 4. pantu, šādu pārbaudes procesu, noteikšanu vai ietekmes uz vidi novērtējumu veic tikai attiecībā uz iespējamo ietekmi, ko rada izmaiņas vai paplašinājums salīdzinājumā ar sākotnējo tīkla infrastruktūru.*

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru (OV L 257, 28.8.2014., 135. lpp.).*

** *Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).*

*** *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).*

**** *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).*

***** *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.).*

***** *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).”;*

7) *direktīvas 16. pantu aizstāj ar šādiem:*

“16. pants

Atļauju piešķiršanas procedūras organizācija un galvenie principi

1. *Atļauju piešķiršanas procedūra aptver visas attiecīgās administratīvās atļaujas būvēt, un ekspluatēt atjaunojamās enerģijas stacijas, kā arī veikt to jaudu atjaunināšanu, tostarp tās, kurās ir apvienoti dažādi atjaunojamie energoresursi, siltumsūkņi un apvienotā enerģijas krātuve, tostarp elektroenerģijas un siltumenerģijas kompleksi, kā arī aktīvi, kas vajadzīgi šādu staciju, siltumsūkņu un krātuvju pieslēgšanai tīklam un atjaunojamās enerģijas integrēšanai siltumapgādes un aukstumapgādes tīklos, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un ietekmes uz vidi novērtējumi, ja tādi ir vajadzīgi. Atļauju piešķiršanas procedūra ietver visus administratīvos posmus, sākot no atļaujas pieteikuma pilnīguma atzīšanas saskaņā ar 2. punktu līdz brīdim, kad kompetentā iestāde vai iestādes paziņo galīgo lēmumu par atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu.*

2. *Kompetentā iestāde atzīst pieteikuma pilnīgumu 30 dienu laikā pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas attiecībā uz atjaunojamās enerģijas stacijām, kas atrodas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās, un ne vēlāk kā 45 dienas pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas attiecībā uz atjaunojamās enerģijas stacijām, kas atrodas ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām, vai, ja pieteikuma iesniedzējs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa minētajam pieteikuma iesniedzējam bez nepamatotas kavēšanās iesniegt pilnīgu pieteikumu. Par atļauju piešķiršanas procedūras sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde atzinusi pieteikuma pilnīgumu.*

3. *Dalībvalstis izveido vai izraugās vienu vai vairākus kontaktpunktus. Minētie kontaktpunkti pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma sniedz norādījumus un palīdzību pieteikuma iesniedzējam visa administratīvo atļauju pieprasīšanas un atļauju piešķiršanas procedūras laikā. Visas procedūras laikā pieteikuma iesniedzējam neprasa sazināties ar vairāk kā vienu kontaktpunktu. Kontaktpunkts pieteikuma iesniedzējam pārredzamā veidā palīdz iziet administratīvo atļauju pieprasīšanas procedūru, tostarp veikt darbības saistībā ar vides aizsardzību, līdz brīdim, kad kompetentās iestādes atļauju piešķiršanas procedūras beigās pieņem vienu vai vairākus lēmumus, sniedz tam visu vajadzīgo informāciju un attiecīgā gadījumā iesaista citas administratīvās iestādes. Kontaktpunkts nodrošina šajā direktīvā noteikto atļauju piešķiršanas procedūru termiņu ievērošanu. Pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts attiecīgos dokumentus iesniegt digitālā formātā. Līdz ... [divi gadi pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis nodrošina, ka visas atļauju piešķiršanas procedūras norit elektroniskā formātā.*

4. *Kontaktpunkts atjaunojamās enerģijas staciju attīstītājiem dara pieejamu procedūru rokasgrāmatu un minēto informāciju sniedz arī tiešsaistē, īpaši pievēršoties arī maza mēroga atjaunojamās enerģijas projektiem, no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju projektiem un atjaunojamās enerģijas kopienām. Tiešsaistes informācijā pieteikuma iesniedzējam norāda kontaktpunktu, kas attiecas un konkrēto pieteikumu. Ja dalībvalstī ir vairāk nekā viens kontaktpunkts, tad tiešsaistes informācijā pieteikuma iesniedzējam norāda kontaktpunktu, kas attiecas uz konkrēto pieteikumu.*
5. *Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem un plašai sabiedrībai ir ērta piekļuve vienkāršām procedūrām, tostarp attiecīgā gadījumā alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem, kas paredzēti strīdu izšķiršanai par atļauju piešķiršanas procedūru un par atļauju izsniegšanu atjaunojamās enerģijas staciju būvniecībai un ekspluatācijai.*

6. *Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvām vai tiesas pārsūdzībām attiecībā uz atjaunojamās enerģijas ražošanas stacijas attīstības projektu, ar to saistīto tīkla pieslēgumu un tiem aktīviem, kas vajadzīgi energoinfrastruktūras tīklu attīstīšanai, lai energosistēmā integrētu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtu enerģiju, tostarp ar vidiskajiem aspektiem saistītajām pārsūdzībām, piemēro visātrāko administratīvo un tiesas procedūru, kas ir pieejama attiecīgajā valsts, reģionālā un vietējā līmenī.*

7. *Dalībvalstis nodrošina pietiekamus resursus, lai nodrošinātu savām kompetentajām iestādēm kvalificētu personālu, tā prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju saskaņā ar plānotajām uzstādītajām atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas jaudām, kas paredzētas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu. Lai atvieglotu atļauju piešķiršanas procedūru dalībvalstis palīdz reģionālajām un vietējām iestādēm.*
8. *Izņemot gadījumus, kad tas sakrīt ar citiem atļauju piešķiršanas procesa administratīvajiem posmiem, atļauju piešķiršanas procedūras ilgums neietver:*
- a) *laiku, kurā atjaunojamās enerģijas stacijas, to tīkla pieslēgumi un — lai nodrošinātu tīkla stabilitāti, uzticamību un drošumu, — saistītā vajadzīgā tīkla infrastruktūra tiek būvēta vai tai veic jaudu atjaunināšanu;*
 - b) *laiku administratīvajiem posmiem, kas vajadzīgi tīkla būtiskai modernizācijai nolūkā nodrošināt tīkla stabilitāti, uzticamību un drošumu.*
 - c) *laiku jebkurai pārsūdzībai tiesā un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, citām tiesvedībām tiesā vai šķīrējtiesā, un alternatīvus strīdu izšķiršanas mehānismiem, tostarp sūdzību procedūrām un ārpus tiesas pārsūdzībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.*

9. *Lēmumus, kas pieņemti iepriekš minēto atļauju piešķiršanas procedūru rezultātā, dara publiski pieejamus saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.*

16.a pants

Atļauju piešķiršanas procedūra projektiem paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās

1. *Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētā atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz 12 mēnešus atjaunojamās enerģijas projektiem paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās. Tomēr atkrastes atjaunīgās enerģijas projektiem atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz divus gadus. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos dalībvalstis kādu no minētajiem laikposmiem var pagarināt vēl par ilgāka sešiem mēnešiem. Šādā gadījumā dalībvalstis projekta attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.*

2. *Jaudu atjaunināšanai pakļautajām atjaunojamās enerģijas elektrostacijām un jaunām iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir mazāka par 150 kW, apvienotajām enerģijas krātuvēm, tostarp elektroenerģijas un siltumenerģijas kompleksiem, kā arī to tīkla pieslēgumam, kas atrodas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās, atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz sešus mēnešus. Tomēr atkrastes vēja enerģijas projektiem atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz 12 mēnešus. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, piemēram, sevišķi svarīgu drošības apsvērumu dēļ, ja jaudu atjaunināšanas projekts būtiski ietekmē tīklu vai iekārtas sākotnējo jaudu, izmēru vai veikspēju, minēto sešu mēnešu laikposmu var pagarināt vēl par ilgākais trim mēnešiem un 12 mēnešu laikposmu atkrastes vēja enerģijas projektiem var pagarināt vēl par sešiem mēnešiem. Dalībvalstis skaidri informē projekta attīstītāju par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.*

3. *Neskarot šā panta 4. un 5. punktu, atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punkta un II pielikuma 3. punkta a), b), d), h), i) apakšpunkta un 6. punkta c) apakšpunkta, attiecībā uz atjaunojamās enerģijas projektiem, jaunus pieteikumus atjaunojamās enerģijas stacijām, tostarp stacijām, kurās apvienoti dažādi atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas veidi, un uz atjaunojamās enerģijas elektrostaciju jaudu atjaunināšanu, izraudzītās paātrinātas apguves teritorijās attiecīgajai tehnoloģijai un apvienotās enerģijas krātuvei, kā arī šādu staciju un krātuvju pieslēgumu tīklam atbrīvo no prasības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu, ja minētie projekti atbilst šīs direktīvas 15.c panta 1. punkta b) apakšpunktam. Minētā atkāpe neattiecas uz projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, vai ja to saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 7. pantu pieprasa dalībvalsts, kuru tie varētu būtiski ietekmēt.*

Atkāpjoties no Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punkta, nav jāveic novērtējums par šā punkta pirmajā daļā minēto atjaunojamās enerģijas staciju ietekmi uz Natura 2000 teritorijām ar noteikumu, ka attiecīgie atjaunojamās enerģijas projekti atbilst noteikumiem un pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar šīs direktīvas 5.c panta 1. punkta pirmajā daļā.

4. *Kompetentās iestādes veic šā panta 3. punktā minēto pieteikumu pārbaudes procesu. Šāda pārbaudes procesa mērķis ir noskaidrot, vai kāds no atjaunojamās enerģijas projektiem, ņemot vērā to ģeogrāfisko teritoriju vides jutīgumu, kurā tie atrodas, ļoti iespējams, var radīt būtisku neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kas nav tikusi konstatēta ietekmes uz vidi novērtējumā, ko veic saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un attiecīgā gadījumā Direktīvu 92/43/EEK, par plāniem, kuros tiek izraudzītas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, kas minētas šīs direktīvas 15.c panta 1. punkta pirmajā daļā. Šāda pārbaudes procesa mērķis ir arī noskaidrot, vai kādam no šādiem atjaunojamās enerģijas projektiem ir jāveic pārrobežu novērtēšana saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 7. pantu tāpēc, ka tam var būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, vai tāpēc, ka to pieprasa dalībvalsts, kura varētu tikt būtiski ietekmēta.*

Šāda pārbaudes procesa nolūkā projekta attīstītājs sniedz informāciju par atjaunojamās enerģijas projekta raksturlielumiem, par tā atbilstību noteikumiem un pasākumiem, kas noskaidroti saskaņā ar 15.c panta 1. punkta b) apakšpunktu, attiecībā uz konkrēto paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju, par visiem papildu pasākumiem, ko projekta attīstītājs pieņēmis, un par to, kā minētie pasākumi risina ietekmi uz vidi. Kompetentā iestāde var pieprasīt, lai projekta attīstītājs sniedz papildu pieejamo informāciju. Šādu pārbaudes procesu attiecībā uz jaunām atjaunojamās enerģijas stacijām pabeidz 45 dienu laikā no dienas, kad iesniegta pietiekama informācija, kas šajā nolūkā vajadzīga. Tomēr pieteikumu par iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir mazāka par 150 kW, un jaunu pieteikumu par atjaunojamās enerģijas elektrostaciju jaudu atjaunināšanu gadījumā pārbaudes procesu pabeidz 30 dienu laikā.

5. *Pēc pārbaudes procesa šā panta 3. punktā minētos pieteikumus no vidiskā viedokļa atļauj bez speciāla kompetentās iestādes lēmuma, ja vien kompetentā iestāde nepieņem administratīvu lēmumu, kurā, pamatojoties uz skaidriem pierādījumiem, norāda pienācīgus iemeslus tam, ka konkrētais projekts, ņemot vērā projekta atrašanās vietas ģeogrāfiskās teritorijas vides jutīgumu, ļoti iespējams, radīs būtisku, neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kuru nevar mazināt ar pasākumiem, kas noskaidroti plānos, kuros tiek izraudzītas paātrinātas apguves teritorijas, vai ar pasākumiem, ko ir ierosinājis projekta attīstītājs. Šādu lēmumu publisko. Uz šādiem atjaunojamās enerģijas projektiem attiecas vides ietekmes novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES un attiecīgā gadījumā novērtējums saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK, ko veic sešu mēnešu laikā pēc administratīvā lēmuma, kurā ir konstatēta liela būtiskas neparedzētas nelabvēlīgas ietekmes iespējamība, pieņemšanas. Ja tas ir pienācīgi pamatots ar ārkārtējiem apstākļiem, minēto sešu mēnešu laikposmu var pagarināt par ne vairāk kā sešiem mēnešiem.*

Pamatotos apstākļos, tostarp gadījumos, kad tas ir nepieciešams, lai paātrinātu atjaunojamās enerģijas izmantošanu nolūkā sasniegt klimata un atjaunojamās enerģijas mērķrādītājus, dalībvalstis var no šādiem novērtējumiem atbrīvot vēja un saules fotoelementu projektus.

Ja dalībvalstis no minētajiem novērtējumiem atbrīvo vēja un saules fotoelementu projektus, uzņēmējspieņem samērīgus ietekmes mazināšanas pasākumus vai, ja tādi ietekmes mazināšanas pasākumi nav pieejami, kompensācijas pasākumi, kas var būt naudas kompensācija, ja nav pieejami citi samērīgi kompensācijas pasākumi, lai novērstu minēto nelabvēlīgo ietekmi. Ja minētā negatīvā ietekme ietekmē sugu aizsardzību, uzņēmējs maksā naudas kompensāciju par sugu aizsardzības programmām uz atjaunojamās enerģijas stacijas darbības laiku, lai nodrošinātu vai uzlabotu skarto sugu saglabāšanās stāvokli.

6. *Atļauju piešķiršanas procedūrā, kas minēta 1. un 2. punktā, dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja attiecīgās kompetentās iestādes nesniedz atbildi noteiktajā termiņā, tiek veikti konkrēti administratīvi starpposma pasākumi, lai atļauju uzskatītu par piešķirtu, izņemot gadījumus, ja konkrētajam atjaunojamās enerģijas projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar 5. punktu vai ja attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā nepastāv administratīvās klusēšanas-piekrišanas princips. Šo punktu nepiemēro galīgajiem lēmumiem par atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu, kurš ir skaidri formulēts. Visus lēmumus dara publiski pieejamus.*

16.b pants

Atļauju piešķiršanas procedūra projektiem ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām

- 1. Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētā atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz divus gadus atjaunojamās enerģijas projektiem, kas atrodas ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām. Tomēr attiecībā uz atkrastes atjaunīgās enerģijas projektiem atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz trīs gadus. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, tostarp, ja to rezultātā nepieciešami pagarināti periodi, kas vajadzīgi, lai veiktu novērtējumus saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem vides jomā, katru no minētajiem periodiem var pagarināt par ilgāks sešiem mēnešiem. Šādā gadījumā dalībvalstis projekta attīstītāju informē skaidri par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.***

2. *Ja, ievērojot Direktīvu 2011/92/ES vai 92/43/EEK, ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, to veic vienā procedūrā, kurā apvienoti visi konkrētam atjaunojamās enerģijas projektam attiecīgie novērtējumi. Ja ir nepieciešams šāds ietekmes uz vidi novērtējums, kompetentā iestāde, ņemot vērā projekta attīstītāja sniegto informāciju, sniedz atzinumu par tās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kas projekta attīstītājam jāiekļauj ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā, kura darbības jomu pēc tam nepaplašina. Ja atjaunojamās enerģijas projektā ir pieņemti nepieciešamie ietekmes mazināšanas pasākumi, jebkādu saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK 5. pantu aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu neuzskata par tīšu. Ja nav plaši testēts, cik rezultatīvi ir jaunie ieviestie ietekmes mazināšanas pasākumi, kuru nolūks ir pēc iespējas nepieļaut ar Direktīvām 92/43/EEK un 2009/147/EK aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu vai jebkādu citu ietekmi uz vidi, dalībvalstis var atļaut tos izmantot ierobežotu laiku vienā vai vairākos pilotprojektos ar noteikumu, ka šādu ietekmes mazināšanas pasākumu rezultativitātei tiek cieši sekots līdz un, ja tie izrādās nerezultatīvi, nekavējoties tiek veiktas pienācīgas darbības.*

Atjaunojamās enerģijas elektrostaciju jaudu atjaunināšanai un jaunām iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir mazāka par 150 kW, un apvienotām enerģijas krātuvēm, kā arī šādu staciju un krātuvju pieslēgumam tīklam, kas atrodas ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām, atļauju piešķiršanas procedūra, tostarp attiecībā uz ietekmes uz vidi novērtējumiem, ja tie nepieciešami atbilstīgi attiecīgajiem tiesību aktiem, nepārsniedz vienu gadu. Tomēr attiecībā uz atkrastes atjaunīgās enerģijas projektiem atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz divus gadus. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos katru no minētajiem periodiem var pagarināt vēl par ilgākais trim mēnešiem. Dalībvalstis attīstītāju informē skaidri par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.

16.c pants

Atļauju piešķiršanas procedūras paātrināšana jaudu atjaunināšanai

- 1. Ja atjaunīgās enerģijas elektrostaciju jaudu atjaunināšanas rezultātā atjaunojamās enerģijas elektrostacijas jauda netiek palielināta par vairāk nekā 15 % un neskarot prasību novērtēt jebkādu iespējamu ietekmi uz vidi saskaņā ar šā panta 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras tīkla pieslēgumu pārvades vai sadales tīklam nepārsniedz trīs mēnešus pēc pieteikuma iesniegšanas attiecīgajai struktūrai, ja vien nepastāv pamatotas bažas par drošumu vai sistēmas komponenti nav tehniski nesaderīgi.***

2. *Ja uz atjaunojamās enerģijas elektrostacijas jaudu atjaunināšanu attiecas 16.a panta 4. punktā noteiktais pārbaudes process, prasība noteikt, vai projektam ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, vai prasība veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 4. pantu, šādu pārbaudes procesu, noteikšanu vai ietekmes uz vidi novērtējumu veic tikai attiecībā uz iespējamo ietekmi, ko rada izmaiņas vai paplašinājums salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.*
3. *Ja saules enerģijas iekārtu jaudu atjaunināšanai nav vajadzīga papildu telpa un tā atbilst piemērojamajiem ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai saules iekārtai, projektu atbrīvo no jebkādam piemērojamām prasībām veikt pārbaudes procesu, kā noteikts 16.a panta 4. punktā, noteikt vai projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, vai veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 4. pantu.*

16.d pants

Atļaujas piešķiršanas procedūra saules enerģijas aprīkojuma uzstādīšanai

- 1. Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētā atļauju piešķiršanas procedūra saules enerģijas aprīkojuma un apvienotās enerģijas krātuves aktīvu, tostarp, ēkās integrētu saules enerģijas iekārtu, uzstādīšanai esošās vai nākotnē paredzētās mākslīgās struktūrās, izņemot mākslīgas ūdens virsmas, — ar noteikumu, ka šādu mākslīgo struktūru galvenā funkcija nav saules enerģijas ražošana vai enerģijas uzkrāšana, — nepārsniedz trīs mēnešus. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punkta un II pielikuma 3. punkta a) un b) apakšpunkta atsevišķi vai saistībā ar 13. punkta a) apakšpunktu, šādu saules enerģijas aprīkojuma uzstādīšanu attiecīgā gadījumā atbrīvo no prasības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot minētās direktīvas 2. panta 1. punktu.***

Dalībvalstis var izslēgt konkrētas teritorijas vai struktūras no pirmās daļas piemērošanas, lai aizsargātu kultūras vai vēstures mantojumu, valsts aizsardzības interesēs vai drošības apsvērumu dēļ.

2. *Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūra tādu saules enerģijas iekārtu uzstādīšanai, kuru jauda ir 100 kW vai mazāka, tostarp no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem un atjaunojamās enerģijas kopienām, nepārsniedz vienu mēnesi. Ja pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas kompetentās iestādes vai subjekti nesniedz atbildi noteiktajā termiņā, atļauju uzskata par piešķirtu, ja saules enerģijas iekārtu jauda nepārsniedz esošo sadales tīkla pieslēguma jaudu.*

Ja pirmajā daļā minētās robežvērtības piemērošana rada ievērojamu administratīvo slogu vai ierobežojumus elektrotīkla darbībā, dalībvalstis var piemērot zemāku robežvērtību, ar noteikumu, ka tā ir virs 10,8 kW.

16.e pants

Atļauju piešķiršanas procedūra siltumsūkņu uzstādīšanai

- 1. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūra tādu siltumsūkņu uzstādīšanai, kas ir zem 50 MW, nepārsniedz vienu mēnesi. Tomēr zemes siltumsūkņu gadījumā, atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz trīs mēnešus.***
- 2. Ja vien nepastāv pamatotas bažas par drošumu, nav nepieciešami turpmāki darbi attiecībā uz tīkla pieslēgumiem vai sistēmas komponenti nav tehniski nesaderīgi, dalībvalstis nodrošina, ka pieslēgumi pārvades vai sadales tīklam divu nedēļu laikā pēc paziņošanas attiecīgajai struktūrai ir atļauti attiecībā uz:***
 - a) siltumsūkņiem ar elektrisko jaudu līdz 12 kW; un***
 - b) siltumsūkņiem ar elektrisko jaudu līdz 50 kW, kurus uzstādījuši no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji, ar noteikumu, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju atjaunojamās elektroenerģijas ražošanas iekārtas elektriskā jauda ir vismaz 60 % no siltumsūkņa elektriskās jaudas.***

3. *Dalībvalstis var izslēgt konkrētas teritorijas vai struktūras no 1. un 2. punkta piemērošanas, lai aizsargātu kultūras vai vēstures mantojumu, valsts aizsardzības interesēs vai drošības apsvērumu dēļ.*
4. *Visus lēmumus, kas pieņemti šā panta 1. un 2. punktā minētajā atļauju piešķiršanas procedūrā, dara publiski pieejamus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.*

16.f pants

Sevišķi svarīgas sabiedrības intereses

Līdz ... [trīs mēneši pēc šīs grozās direktīvas stāšanās spēkā] dalībvalstis nodrošina, ka līdz klimatneitralitātes sasniegšanai atļauju piešķiršanas procedūrā, kad Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta c) apakšpunkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta nolūkā tiek meklēts līdzsvars starp atsevišķu gadījumu juridiskajām interesēm, tiek uzskatīts, ka atjaunojamās enerģijas staciju plānošana, būvniecība un ekspluatācija, to pieslēgums tīklam un pats saistītais tīkls un uzkrāšanas aktīvi ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai. Pienācīgi pamatotos un konkrētos apstākļos dalībvalstis var ierobežot šā panta piemērošanu, attiecinot to tikai uz konkrētām savas teritorijas daļām, uz konkrētiem tehnoloģijas veidiem vai projektiem ar konkrētiem tehniskiem raksturlielumiem saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu. Dalībvalstis informē Komisiju par šādiem ierobežojumiem un pamato tos.”;

8) direktīvas 18. panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

“3. Dalībvalstis nodrošina, ka to sertificēšanas shēmas *vai līdzvērtīgas kvalificēšanas shēmas* ir pieejamas visu veidu atjaunojamo resursu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu uzstādītājiem un projektētājiem ēku sektorā, rūpniecības un lauksaimniecības nozarēs, **■** saules fotoelementu sistēmu, *tostarp enerģijas uzkrāšanas sistēmu*, uzstādītājiem, *un tādu uzlādes punktu uzstādītājiem, kas nodrošina pieprasījuma reakciju*. Minētajās shēmās attiecīgi var ņemt vērā esošas shēmas un struktūras, un to pamatā ir IV pielikumā noteiktie kritēriji. Katra dalībvalsts atzīst sertifikāciju, ko saskaņā ar minētajiem kritērijiem piešķirušas citas dalībvalstis.

Dalībvalstis *izveido sistēmu*, lai nodrošinātu, ka *pietiekams skaits* apmācītu un kvalificētu *pirmajā daļā minēto* tehnoloģijas uzstādītāju apkalpotu atjaunojamās *enerģijas* pieaugumu, kas vajadzīgs, lai *sasniegtu šajā direktīvā* noteiktos *mērķus*.

Lai panāktu šādu pietiekamu uzstādītāju un projektētāju *skaitu*, dalībvalstis nodrošina, ka ir pieejamas pietiekamas apmācības programmas, kurās tiek iegūta sertifikācija vai kvalifikācija attiecībā uz atjaunojamo energoresursu siltumapgādes un aukstumapgādes tehnoloģu, *saules fotoelementu sistēmām, tostarp enerģijas uzkrāšanas sistēmu, uzlādes punktiem, kas nodrošina pieprasījuma reakciju*, un jaunākajiem inovatīvajiem risinājumiem, *ar noteikumu, ka tās ir saderīgas ar to sertificēšanas shēmām vai līdzvērtīgām kvalifikācijas shēmām*. Dalībvalstis ievieš pasākumus, lai veicinātu dalību šādās apmācības programmās, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu un pašnodarbinātu personu dalību. Dalībvalstis var ieviest brīvprātīgus līgumus ar attiecīgajiem tehnoloģiju nodrošinātājiem un pārdevējiem, lai apmācītu pietiekamu skaitu uzstādītāju, kuru skaita noteikšanai var izmantot pārdošanas apjomu aplēses, par jaunākajiem tirgū pieejamajiem inovatīvajiem risinājumiem un tehnoloģijām.

Ja dalībvalstis konstatē būtisku plaisu starp pieejamo un vajadzīgo apmācīto un kvalificēto uzstādītāju skaitu, tās veic pasākumus, lai novērstu šo plaisu.

4. Dalībvalstis dara publiski pieejamu informāciju par 3. punktā minētajām
 ■ sertifikācijas shēmām ***vai līdzvērtīgām kvalifikācijas shēmām***. Turklāt dalībvalstis
 nodrošina, ka ***pārredzami un viegli iegūstamā veidā ir publiski pieejams regulāri
 atjaunināts*** to uzstādītāju saraksts, kas ir sertificēti vai kvalificēti saskaņā ar
 3. punktu ■.”;

9) direktīvas 19. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu groza šādi:

i) punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Šajā nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka izcelsmes apliecinājumu izsniedz, atbildot uz pieprasījumu, ko iesniedzis ražotājs, kurš ražo enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, *tostarp tādām gāzveida nebioloģiskās izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām kā ūdeņradis, izņemot, ja izcelsmes apliecinājuma tirgus vērtības uzskaites nolūkos dalībvalstis nolemj šādu izcelsmes apliecinājumu neizsniegt ražotājam, kas saņem finansiālu atbalstu no atbalsta shēmas.* Dalībvalstis var vienoties par izcelsmes apliecinājumu izdošanu neatjaunojamo energoresursu enerģijai. Izcelsmes apliecinājumus var izsniegt ar nosacījumu par minimālās jaudas ierobežojumu. Izcelsmes apliecinājumu izdod par standartapjomu – 1 MWh. *Attiecīgā gadījumā šādu standartapjomu var sadalīt daļās ar noteikumu, ka daļa ir 1 Wh daudzkārtņis.* Par katru saražotās enerģijas vienību izdod ne vairāk kā vienu izcelsmes apliecinājumu.”;

ii) aiz otrās daļas iekļauj šādu daļu:

“Ievieš vienkāršotus reģistrācijas procesus un nosaka mazāku reģistrācijas maksu nelielām iekārtām, kuru jauda ir mazāka par 50 kW, un atjaunojamās enerģijas kopienām.”;

iii) punkta ceturtās daļas c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) ja izcelsmes apliecinājumi nav izsniegti pašam ražotājam, bet gan piegādātājam vai patērētājam, kurš enerģiju iegādājas konkurences apstākļos vai saskaņā ar ilgtermiņa atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumiem.”;

b) panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

- “3. Šā panta 1. punkta nolūkos izcelsmes apliecinājumi ir derīgi darījumiem 12 mēnešus pēc attiecīgās enerģijas vienības saražošanas. Dalībvalstis nodrošina, ka visi neatceltie izcelsmes apliecinājumi zaudē spēku ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc enerģijas vienības saražošanas. Spēku zaudējušos izcelsmes apliecinājumus dalībvalstis iestrādā savos atlikušās energoresursu struktūras aprēķinos.*
- 4. Šā panta 8. un 13. punktā minētās informēšanas nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka energouzņēmumi atceļ izcelsmes apliecinājumus ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc izcelsmes apliecinājuma derīguma termiņa beigām. Turklāt dalībvalstis līdz ... [18 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā] nodrošina, ka ik gadu tiek publicēti dati par dalībvalstu atlikušo energoresursu struktūru.”;*

c) panta 7. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) energoresursu, no kura enerģija iegūta, un ražošanas sākuma un beigu datumus, kurus var precizēt:

- i) attiecībā uz atjaunīgo gāzi, tostarp gāzveida nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām, un atjaunīgo siltumenerģiju un aukstumenerģiju — stundas vai apakšstundas intervālā;*
- ii) atjaunojamajai elektroenerģijai saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 2. panta 15) punktā definēto “nebalansa norēķinu periodu;”;*

d) panta 8. punktā aiz pirmās daļas iekļauj šādas daļas:

“

Ja gāzi piegādā no ūdeņraža vai dabasgāzes tīkla, tostarp piegādā gāzveida nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu un biometānu, piegādātājam Direktīvas 2009/73/EK I pielikuma vajadzībām ir jāpierāda galapatērētājiem atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars vai daudzums savā energoresursu struktūrā. Piegādātājs to dara, izmantojot izcelsmes apliecinājumus, izņemot:

- a) attiecībā uz savu energoresursu struktūras daļu, kas atbilst neizsekojamiem komerciāliem piedāvājumiem, ja tādi ir, kuriem piegādātājs var izmantot atlikušo energoresursu struktūru;*
- b) izņemot gadījumus, kad dalībvalstis nolemj neizdot izcelsmes apliecinājumus ražotājam, kurš saņem finansiālu atbalstu no atbalsta shēmas.*

Ja lietotājs patērē gāzi no ūdeņraža vai dabasgāzes tīkla, tostarp gāzveida nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/degvielas un biometānu, kā norādīts piegādātāja komercpiedāvājumā, dalībvalstis nodrošina, ka atceltie izcelsmes apliecinājumi atbilst attiecīgajiem tīkla raksturlielumiem.”;

e) *panta 13. punktu aizstāj ar šādiem:*

“13. Līdz 2025. gada 31. decembrim Komisija pieņem ziņojumu, kurā izvērtē iespējamus variantus Savienības mēroga zaļā marķējuma izveidošanai ar mērķi veicināt jaunās iekārtās ražotas atjaunojamās enerģijas izmantošanu. Lai pierādītu atbilstību šāda marķējuma prasībām, piegādātāji izmanto izcelsmes apliecinājumos iekļauto informāciju.

13.a Komisija uzrauga, kā darbojas izcelsmes apliecinājumu sistēma, un līdz 2025. gada 30. jūnijam novērtē, cik līdzsvarots ir izcelsmes apliecinājumu piedāvājums un pieprasījums tirgū, turklāt nelīdzsvarotības gadījumā identificē attiecīgos faktorus, kas ietekmē piedāvājumu un pieprasījumu.”;

10) direktīvas 20. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Pamatojoties uz novērtējumu, kas ietverts integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, **kuri iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu un** saskaņā ar **minētās** regulas I pielikumu, par nepieciešamību būvēt jaunu infrastruktūru centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei, kurā izmanto atjaunojamos energoresursus, nolūkā sasniegt šīs direktīvas 3. panta 1. punktā izvirzīto vispārējo Savienības mērķrādītāju, dalībvalstis vajadzības gadījumā veic vajadzīgos pasākumus ar mērķi izveidot efektīvu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūru, lai veicinātu siltumapgādi un aukstumapgādi, kurā izmanto atjaunojamos energoresursus, **piemēram, saules siltumenerģiju, saules fotoelementu enerģiju, siltumsūkņus, kurus darbina ar atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju un** kuri izmanto apkārtējās vides enerģiju **un ģeotermālo enerģiju, citu ģeotermālās enerģijas tehnoloģiju**, biomasu, biogāzi, bioloģiskos šķīdros kurināmos un atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, attiecīgā gadījumā, kombinācijā ar siltumenerģijas uzkrāšanu, **pieprasījuma reakcijas sistēmas, kā arī elektroenerģijas un siltuma koģenerācijas iekārtas.**”;

11) direktīvā iekļauj šādu **1** pantu:

“20.a pants

Atbalsts atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas integrēšanai sistēmā

“1. Dalībvalstis pieprasa, lai pārvades sistēmu operatori un, **ja dati ir viņiem pieejami**, — sadales sistēmu operatori to teritorijā pēc iespējas precīzāk un **ar starplaikiem, kas ir vienādi ar starplaikiem, pēc kādiem tirgū notiek norēķināšanās**, bet ne retāk kā ik pēc stundas darītu pieejamus datus par atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas īpatsvaru un siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumu katrā tirdzniecības zonā piegādātajā elektroenerģijā kopā ar prognozēm, ja tādas ir pieejamas. ***Dalībvalstis nodrošina, ka nepieciešamie dati ir pieejami sadales sistēmu operatoriem. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem visi vajadzīgie dati sadales sistēmu operatoriem nav pieejami, tie piemēro datu ziņošanas sistēmu, kura jau darbojas elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 noteikumiem. Dalībvalstis nodrošina stimulus viedo tīklu atjaunināšanai, lai labāk uzraudzītu līdzsvaru tīklā, un darītu pieejamus reāllaika datus.***

Ja tas ir tehniski iespējams, arī sadales sistēmu operatori nodrošina, ka ir pieejami anonīmi un apkopotī dati par pieprasījumu reakcijas iespējām un atjaunojamo elektroenerģiju, ko saražojuši un tīklā ievadījuši pašpatērētāji un atjaunojamās enerģijas kopienas.

2. *Panta 1. punktā minētos datus dara pieejamus digitāli tā, lai nodrošinātu sadarbību, pamatojoties uz saskaņotiem datu formātiem un standartizētām datu kopām, lai to varētu nediskriminējoši izmantot elektroenerģijas tirgus dalībnieki, agregatori, patērētāji un tiešie lietotāji un lai to varētu nolasīt elektronisko sakaru ierīces, piemēram, viedās uzskaites sistēmas, gan publiski piekļūstamie, gan arī publiski nepiekļūstamie elektrotransportlīdzekļu uzlādes punkti, siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas un ēku energopārvaldības sistēmas.*

3. Papildus prasībām, kas noteiktas **Regulā (ES).../...**⁺ dalībvalstis nodrošina, ka sadzīves un rūpniecisko bateriju ražotāji bateriju īpašniekiem un lietotājiem, kā arī trešām personām, **kas pēc skaidri saņemtas piekrišanas rīkojas īpašnieku un lietotāju vārdā**, piemēram, ēku energopārvaldības uzņēmumiem un elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, ar nediskriminējošiem noteikumiem, bez maksas **un saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem** nodrošina reāllaika piekļuvi baterijas pārvaldības sistēmas pamatinformācijai, arī informācijai par baterijas kapacitāti, veselības stāvokli, uzlādes stāvokli un jaudas iestatījuma punktu.

Dalībvalstis **pieņem pasākumus, ar kuriem nosaka prasību**, ka transportlīdzekļu ražotāji elektrotransportlīdzekļu īpašniekiem un lietotājiem, kā arī trešām personām, kas rīkojas īpašnieku un lietotāju vārdā, piemēram, elektroenerģijas tirgus dalībniekiem un elektromobilitātes pakalpojumu sniedzējiem, ar nediskriminējošiem noteikumiem un bez maksas **saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem** dara pieejamus **transportlīdzekļa** ģenerētos reāllaika datus par baterijas veselības stāvokli, baterijas jaudas **iestatījuma punktu**, baterijas kapacitāti, **kā arī attiecīgā gadījumā** elektrotransportlīdzekļa atrašanās vietu, ievērojot arī papildu prasības attiecībā uz tipa apstiprināšanu un tirgus uzraudzību, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/858*.

⁺ **OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 2/23 (2020/0353 (COD)) ietvertās regulas numuru.**

4. Papildus prasībām, kas noteiktas *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) .../...*⁺⁺, dalībvalstis vai to izraudzītās kompetentās iestādes nodrošina, ka **jaunie un nomainītie** publiski nepieejamie parastās jaudas uzlādes punkti, kas uzstādīti to teritorijā, spēj nodrošināt viedās uzlādes funkcijas un attiecīgā gadījumā, **saskarni ar viedās uzskaites sistēmām — kad dalībvalstis šādas sistēmas ir ieviesušas —, un saskaņā ar minētās regulas 15. panta 3. un 4. punkta prasībām**, arī divvirzienu uzlādes funkcijas.
5. **Papildus prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) 2019/943 un Direktīvā (ES) 2019/944** dalībvalstis nodrošina, ka valsts tiesiskais regulējums **ļauj mazām vai mobilām sistēmām, piemēram, sadzīves baterijām, elektrotransportlīdzekļiem un citiem nelieliem decentralizētiem energoresursiem**, piedalīties elektroenerģijas tirgos, arī pārslodzes vadībā un elastības un balansēšanas pakalpojumu sniegšanā, **tostarp agregācijas ceļā. Šajā nolūkā dalībvalstis ciešā sadarbībā ar visiem tirgus dalībniekiem un regulatīvajām iestādēm nosaka tehniskās prasības dalībai elektroenerģijas tirgos, pamatojoties uz minēto sistēmu tehniskajiem raksturlielumiem.**

⁺⁺

OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)) ietvertās regulas numuru.

Dalībvalstis nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus un nediskriminējošu līdzdalību elektroenerģijas tirgos maziem decentralizētiem enerģētikas ražotājiem vai mobilām sistēmām.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.).”;

12) direktīvā iekļauj šādus ***pantus***:

“22.a pants

Atjaunojamās enerģijas vispārēja integrēšana rūpniecībā

1. Dalībvalstis cenšas atjaunojamo energoresursu īpatsvaru to energoresursu daudzumā, ko enerģijas galapatēriņa un neenerģētiskām vajadzībām izmanto rūpniecībā, indikatīvi palielināt par ***vismaz 1,6 procentpunktiem***, kas ir ***vidējais ikgadējais rādītājs, kurš aprēķināts 2021.–2025. gada un 2026.–2030. gada periodam.***

Dalībvalstis var ieskaitīt atlikumsiltumu un atlikumaukstumu pirmajā daļā minētajā vidējā ikgadējā palielinājumā līdz 0,4 procentpunktiem ar noteikumu, ka atlikumsiltumu un atlikumaukstumu piegādā no efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes, izņemot tīklus, kas piegādā siltumu tikai vienai ēkai vai kur visu siltumenerģiju patērē tikai uz vietas un kur siltumenerģiju nepārdod. Ja tās nolemj šādi rīkoties, pirmajā daļā minēto vidējo ikgadējo palielinājumu palielina par pusi no ieskaitītajiem atlikumsiltuma un atlikumaukstuma procentpunktiem.

Politikas nostādnes un pasākumus, kas plānoti un īstenoti, lai panāktu šādu indikatīvu pieaugumu, dalībvalstis iestrādā savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos, kas iesniegti ievērojot minētās regulas 17. pantu.

Ja elektrifikācija tiek uzskatīta par izmaksu ziņā lietderīgu, minētās politikas nostādnes un pasākumi veicina uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu rūpniecisko procesu elektrifikāciju. Ar minētajām politikas nostādnēm un pasākumiem cenšas radīt labvēlīgus tirgus apstākļus ekonomiski dzīvotspējīgu un tehniski realizējamu atjaunojamo energoresursu alternatīvu pieejamībai, lai aizstātu fosilo kurināmo, ko izmanto rūpnieciskajā siltumapgādē, ar mērķi samazināt fosilā kurināmā izmantošanu, ja temperatūra ir zemāka par 200 °C. Pieņemot minētās politikas nostādnes un pasākumus, dalībvalstis ņem vērā principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”, efektivitāti un starptautisko konkurētspēju un vajadzību novērst regulatīvos, administratīvos un ekonomiskos šķēršļus.

Dalībvalstis nodrošina, ka nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā īpatsvars, ko izmanto enerģijas galapatēriņam un neenerģētiskām vajadzībām, līdz 2030. gadam sasniedz **vismaz 42 %** no udeņraža, ko rūpniecībā izmanto enerģijas galapatēriņam un neenerģētiskām vajadzībām, **un līdz 2035. gadam — 60 %**. Aprēķinot minēto procentuālo daļu, ievēro šādus noteikumus:

- a) aprēķinot saucēju, ņem vērā enerģijas galapatēriņam un neenerģētiskām vajadzībām izmantotā udeņraža enerģijas saturu, neskaitot:
 - i) udeņradi, ko izmanto par starpproduktu konvencionālo transporta degvielu **un biodegvielu** ražošanā;
 - ii) **udeņradi, kas iegūts, dekarbonizējot rūpnieciskās atlikuma gāzi un ko izmanto, lai aizstātu konkrētu gāzi, no kuras tas ir ražots;**
 - iii) **udeņradi, kas ražots kā blakusprodukts vai iegūts no rūpnieciskajās iekārtās iegūtiem blakusproduktiem;**

- b) aprēķinot skaitītāju, ņem vērā enerģijas galapatēriņam un neenerģētiskām vajadzībām rūpniecībā izmantoto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo enerģijas saturu, neskaitot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo, ko izmanto par starpproduktiem konvencionālo transporta degvielu **un biodegvielu** ražošanā;
- c) aprēķinot skaitītāju un saucēju, izmanto III pielikumā noteikto transporta degvielas enerģijas satura vērtību.

Piemērojot pirmās daļas c) apakšpunktu, lai noteiktu III pielikumā neiekļautas degvielas enerģijas saturu, dalībvalstis izmanto attiecīgos Eiropas standartus degvielas siltumspējas noteikšanai vai ja šim nolūkam nav pieņemta Eiropas standarta, tiek izmantoti attiecīgie ISO standarti.

- 2. Dalībvalstis **veicina brīvprātīgas marķēšanas shēmas** rūpniecības ražojumiem, par kuriem tiek apgalvots, ka tie ir ražoti, izmantojot atjaunojamo enerģiju un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie/degvielas. **Ar šādām brīvprātīgām marķēšanas sistēmām** norāda izmantoto atjaunojamās enerģijas vai nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu procentuālo daļu, kas izmantota izejvielu iegādes un priekšapstrādes, ražošanas un izplatīšanas posmā un kas aprēķināta ar vai nu Komisijas Ieteikumā (ES) 2021/2279* vai ISO 14067:2018 noteiktajām metodēm.

3. *Dalībvalstis ziņo par to nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu apjomu, kuru tās paredz importēt un eksportēt, savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos, kas iesniegti ievērojot minētās regulas 17. pantu. Pamatojoties uz minētajiem ziņojumiem, Komisija izstrādā Savienības stratēģiju attiecībā uz importētu un iekšzemes ūdeņradi, ar mērķi veicināt Eiropas ūdeņraža tirgu un iekšzemes ūdeņraža ražošanu Savienībā, atbalstot šīs direktīvas īstenošanu un tajā noteikto mērķrādītāju sasniegšanu, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā piegādes drošību un Savienības stratēģisko autonomiju enerģētikas jomā un vienlīdzīgus konkurences apstākļus globālajā ūdeņraža tirgū. Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos, kas iesniegti ievērojot minētās regulas 17. pantu, norāda, kā tās plāno sniegt ieguldījumu minētajā stratēģijā.*

22.b pants

Mērķrādītāju nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo izmantošanai rūpniecības sektorā samazināšanas nosacījumi

1. Dalībvalsts 2030. gadā par 20 % var samazināt 22.a panta 1. punkta piektajā daļā minēto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo īpatsvaru, ko izmanto enerģijas galapatēriņam un neenerģētiskām vajadzībām ar noteikumu, ka:

- a) minētā dalībvalsts virzās uz sava nacionālā devuma sasniegšanu 3. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktā saistošā vispārējā Savienības mērķrādītāja sasniegšanā, kas ir vismaz līdzvērtīgs tās gaidāmajam nacionālajam devumam saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā minēto formulu; un***
- b) no fosilajiem energoresursiem ražotā ūdeņraža vai tā atvasinājumu īpatsvars, ko patērē minētajā dalībvalstī, 2030. gadā nepārsniedz 23 % un 2035. gadā — nepārsniedz 20 %.***

Ja kāds no minētajiem nosacījumiem nav izpildīts, pirmajā daļā minēto samazinājumu vairs nepiemēro.

2. *Ja dalībvalsts piemēro 1. punktā minēto samazinājumu, tā par to paziņo Komisijai kopā ar saviem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un kā daļu no saviem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresu ziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar minētās regulas 17. pantam. Paziņojumā iekļauj informāciju par nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo atjaunināto īpatnību un visus attiecīgos datus, lai pierādītu, ka ir izpildīti abi šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktos minētie nosacījumi.*

Komisija uzrauga situāciju dalībvalstīs, kurām piemēro samazinājumu, lai pārbaudītu, vai pastāvīgi tiek izpildīti 1. punkta a) un b) apakšpunktos izklāstītie nosacījumi.

** Komisijas Ieteikums (ES) 2021/2279 (2021. gada 15. decembris) par vidiskās pēdas metožu izmantošanu produktu un organizāciju aprites cikla vidiskā snieguma mērīšanai un uzraudzīšanai (OV L 471, 30.12.2021., 1. lpp.).”;*

13) direktīvas 23. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Lai veicinātu atjaunojamās enerģijas plašāku izmantošanu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, katra dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvaru minētajā nozarē palielina vismaz par **0,8** procentpunktiem, kas ir vidējais ikgadējais rādītājs, kurš aprēķināts laikposmam no 2021. līdz 2025. gadam, un **par vismaz 1,1 procentpunktu, kas ir vidējais ikgadējais rādītājs, kurš aprēķināts** laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam, sākot no atjaunojamās enerģijas īpatsvara siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē 2020. gadā, kas izteikts kā nacionālais īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un aprēķināts saskaņā ar 7. pantā noteikto metodiku.

■

Dalībvalstis pirmajā daļā minētajā vidējā ikgadējā palielinājumā var ieskaitīt atlikumsiltumu un atlikumaukstumu līdz 0,4 % procentpunktu robežai. Ja tās nolemj šādi rīkoties, vidējais ikgadējais palielinājums palielinās par pusi no uzskaitītajiem atlikumsiltuma un atlikumaukstuma procentpunktiem līdz maksimālajai robežvērtībai 1,0 procentpunkta apmērā laikposmam no 2021. līdz 2025. gadam un 1,3 procentpunktu apmērā laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam.

*Dalībvalstis informē Komisiju par nodomu atlikumsiltumu un atlikumaukstumu un aplēsto daudzumu skaitīt savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu. Papildus pirmajā daļā minētajiem procentpunktu ■ minimālajiem ikgadējiem **palielinājumiem** katra dalībvalsts cenšas atjaunot enerģijas īpatsvaru siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē palielināt par šīs **direktīvas** Ia pielikumā noteiktajiem **papildu indikatīvajiem procentpunktiem**.*

Dalībvalstis šā punkta pirmajā daļā noteiktajā gada vidējā palielinājumā var ieskaitīt siltumapgādē un aukstumapgādē izmantoto atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, nepārsniedzot 0,4 procentpunktu ierobežojumu, ar noteikumu, ka siltuma un aukstuma ģenerators iekārtas efektivitāte ir lielāka par 100 %. Ja tās nolemj šādi rīkoties, vidējais ikgadējais palielinājums palielinās par pusi no atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas, kas izteikta procentpunktos līdz maksimālajai robežvērtībai 1,0 procentpunkta apmērā laikposmam no 2021. līdz 2025. gadam un 1,3 procentpunktu apmērā laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam.

Dalībvalstis informē Komisiju par savu nodomu pirmajā daļā noteiktajā ikgadējā pieaugumā ieskaitīt atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, ko izmanto siltumapgādē un aukstumapgādē no siltuma un aukstuma ģeneratora iekārtām, kuru efektivitāte ir lielāka par 100 %. Dalībvalstis iekļauj atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražošanas jaudu, ko rada siltuma un aukstuma ģeneratora iekārtas, kuru efektivitāte ir lielāka par 100 %, savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu. Dalībvalstis atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas jaudu, ko izmanto siltumapgādē un aukstumapgādē, no siltuma un aukstuma ģeneratora iekārtām, kuru efektivitāte ir lielāka par 100 %, iekļauj savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos, kas iesiegti ievērojot minētās regulas 17. pantu.

- 1.a Lai aprēķinātu siltumapgādē un aukstumapgādē izmantotās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas īpatsvaru 1. punkta nolūkos, dalībvalstis izmanto savā teritorijā iepriekšējos divos gados piegādātās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vidējo īpatsvaru.*

1.b Dalībvalstis savu potenciālu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē izmantot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtu enerģiju un atlikumsiltumu un atlikumaukstumu novērtē, attiecīgā gadījumā veicot analīzi, kādas teritorijas būtu piemērotas to izvēršanai ar zemu ekoloģisko risku un kāds būtu maza mēroga mājsaimniecību projektu potenciāls. Minētajā novērtējumā **analizē, kāda ekonomiski īstenojama tehnoloģija ir pieejama izmantošanai rūpnieciskām un sadzīves vajadzībām, lai noteiktu** atskaites punktus un pasākumus, **ar ko** palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu siltumapgādei un aukstumapgādei un attiecīgā gadījumā arī atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantošanu centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei, tā tiecoties sagatavot valsts ilgtermiņa **stratēģiju ar mērķi samazināt** siltumapgādes un aukstumapgādes **radīto siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomu un gaisa piesārņojumu**. Minētais novērtējums **ir saskaņā ar principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” un** ir daļa no integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, **kas iesniegti ievērojot** Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu, un ir pievienots visaptverošam siltumapgādes un aukstumapgādes izvērtējumam, kas jāveic, ievērojot Direktīvas 2012/27/ES 14. panta 1. punktu.”;

b) *panta 2. punktu groza šādi:*

i) *ievadfrāzi aizstāj ar šādu:*

“Lai izpildītu šā panta 1. punkta prasības, aprēķinot tās atjaunojamās enerģijas īpatsvaru siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē un tā ikgadējo vidējo palielinājumu saskaņā ar minēto punktu, tostarp Ia pielikumā noteikto papildu indikatīvo palielinājumu, katra dalībvalsts:”;

ii) *punkta a) apakšpunktu svītro;*

iii) *pievieno šādu daļu:*

“Konkrēti, dalībvalstis sniedz informāciju ēku īpašniekiem vai īrniekiem un MVU par izmakslietderīgiem pasākumiem un finansēšanas instrumentiem, ar ko uzlabot atjaunojamās enerģijas izmantošanu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās. Dalībvalstis informāciju sniedz ar pieejamiem un pārredzamiem konsultāciju rīkiem.”;

c) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Lai panāktu 1. punkta pirmajā daļā minēto vidējo ikgadējo palielinājumu, dalībvalstis *cenšas īstenot vismaz divus* no šādiem pasākumiem:

- a) atjaunojamās enerģijas vai atlikumsiltuma un atlikumaukstuma fiziska integrācija energoresursos un kurināmā resursos, kas tiek piegādāti siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām;
- b) ļoti efektīvu atjaunojamo energoresursu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu ierīkošana ēkās, *ēku pieslēgšana efektīvām centralizētajām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām* vai atjaunojamās enerģijas vai atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantošana rūpnieciskās siltumapgādes un aukstumapgādes procesos;
- c) pasākumi, uz kuriem attiecas tirgojami sertifikāti, kas apliecina 1. punkta pirmajā daļā noteiktā pienākuma izpildi ar atbalstu šā punkta b) apakšpunktā minētajiem ierīkošanas pasākumiem, kurus veic cits uzņēmējs, piemēram, neatkarīgs atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas ierīkotājs vai energopakalpojumu uzņēmums, kas sniedz atjaunojamo energoresursu risinājumu ierīkošanas pakalpojumus;

- d) pasākumi, ar ko veido valsts iestāžu, **reģionālo** un vietējo pašvaldību spējas ***kartēt vietējas atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes iespējas un plānot*** un īstenot atjaunojamās enerģijas projektus un infrastruktūru, ***kā arī par tiem konsultēt***;
- e) riska mazināšanas sistēmu veidošana, lai samazinātu kapitāla cenu atjaunojamo resursu siltumapgādes un aukstumapgādes, ***kā arī atlikumsiltuma un atlikumaukstuma*** projektiem, ***ļaujot cita starpā arī apvienot mazākus projektus un tos vienotākā veselumā sasaistot ar citiem energoefektivitātes un ēku renovācijas pasākumiem***;
- f) korporatīvo patērētāju un mazo patērētāju apvienību ***atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes*** pirkuma līgumu veicināšana;
- g) fosilās siltumenerģijas ***avotu, ar atjaunojamiem energoresursiem nesavietojamu siltumapgādes*** sistēmu plānotās aizstāšanas shēmas vai shēmas, kas paredz pakāpeniski atteikties no fosilā kurināmā, ar atskaites punktiem;
- h) **■** prasības vietējā un reģionālajā līmenī ***attiecībā uz atjaunīgās siltumapgādes (arī aukstumapgādes) plānošanu***;

- i) citi politikas pasākumi ar līdzvērtīgu ietekmi, tostarp fiskālie pasākumi, atbalsta shēmas vai citi finansiāli stimuli, ***kuri sekmē atjaunīgās siltumapgādes un aukstumapgādes iekārtu uzstādīšanu un energotīklu veidošanu, kas piegādā atjaunojamo enerģiju siltumapgādei un aukstumapgādei ēkās un rūpniecības nozarē;***
- j) ***pasākumi, kas sekmē biogāzes ražošanu un ievadīšanu gāzes tīklā, nevis tās izmantošanu elektroenerģijas ražošanai;***
- k) ***pasākumi, kas veicina siltumenerģijas uzkrāšanas tehnoloģijas integrāciju siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās;***
- l) ***pasākumi, kas sekmē tādu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes tīklu veidošanos, kas pamatojas uz atjaunojamo resursu izmantošanu, jo īpaši atjaunojamās enerģijas kopienām, tostarp arī veicinoši regulatīvie pasākumi, finansēšanas mehānismi un atbalsts.***

Pieņemot un īstenojot minētos pasākumus, dalībvalstis nodrošina, ka tie ir pieejami visiem patērētājiem, it sevišķi patērētājiem no mazturīgām vai neaizsargātām mājsaimniecībām, kuriem citādi nebūtu pietiekama sākotnējā kapitāla, lai no minētajiem pasākumiem gūtu labumu.”;

14) direktīvas 24. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka galapatērētājiem tiek sniegta informācija par energoefektivitāti un atjaunojamās enerģijas īpatsvaru to centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās viegli piekļūstamā veidā, piemēram, piegādātāju tīmekļa vietnēs, ikgadējos rēķinos vai pēc pieprasījuma. Informāciju par atjaunojamās enerģijas īpatsvaru izsaka vismaz procentos no siltumapgādes un aukstumapgādes *enerģijas* galapatēriņa, kas piešķirts konkrētās centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas lietotājiem, norādot arī to, kāds enerģijas daudzums izmantots, lai lietotājam vai tiešajam lietotājam piegādātu vienu siltumapgādes vienību.”;

b) panta **4., 5. un 6. punktu** aizstāj ar šādiem:

“4. Dalībvalstis cenšas no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma īpatsvaru centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē palielināt par **indikatīviem 2,2 procentpunktiem**, kas ir vidējais ikgadējais rādītājs, kurš aprēķināts laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam, sākot no tās enerģijas īpatsvara, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem un no atlikumsiltuma un atlikumaukstuma, centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē 2020. gadā, un šajā nolūkā **savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu**, nosaka vajadzīgos pasākumus. Atjaunojamo resursu enerģijas īpatsvars ir izteikts īpatsvara izteiksmē no enerģijas bruto galapatēriņa centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, attiecīgi pielāgojot ierastiem vidējiem klimatiskajiem apstākļiem.

Dalībvalstis pirmajā daļā noteiktajā ikgadējā vidējā pieaugumā var ieskaitīt atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, ko izmanto centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē.

Dalībvalstis informē Komisiju par savu nodomu pirmajā daļā noteiktajā ikgadējā pieaugumā ieskaitīt atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, ko izmanto centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē. Centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei paredzētās atjaunīgās elektroenerģijas jaudu dalībvalstis iekļauj savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas iesniegti ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu. Centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei izmantotās atjaunīgās elektroenerģijas jaudu dalībvalstis iekļauj savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos, kas iesniegti ievērojot minētās regulas 17. pantu.

- 4.a Lai aprēķinātu centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē izmantotās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas īpatsvaru 4. punkta nolūkos, dalībvalstis izmanto savā teritorijā iepriekšējos divos gados piegādātās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vidējo īpatsvaru.*

Dalībvalstis, kurām no atjaunojamiem energoresursiem un no atlikumsiltuma un atlikumaukstuma iegūtas enerģijas īpatsvars centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē pārsniedz 60 %, attiecīgo īpatsvaru var uzskaitīt kā pirmajā daļā minēto vidējo ikgadējo pieaugumu izpildes vajadzībām.

Dalībvalstis, kurām no atjaunojamajiem energoresursiem un no atlikumsiltuma un atlikumaukstuma iegūtās enerģijas un īpatsvars centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē pārsniedz 50 % un nepārsniedz 60 %, var uzskaitīt jebkuru šādu īpatsvaru, kā pusi pusi no pirmajā daļā minētā ikgadējā vidējā palielinājuma.

Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, ***kas iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu,*** nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai panāktu ***šā punkta*** pirmajā daļā minēto ikgadējo vidējo pieaugumu.

- 4.b. Dalībvalstis nodrošina, ka tādu centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu, kuru jauda pārsniedz 25 MW_{th}, operatori ***tiem mudināti*** tīklam pieslēgt trešās puses no atjaunojamajiem energoresursiem un no atlikumsiltuma un atlikumaukstuma iegūtas enerģijas piegādātājus vai ***tiem mudināti*** piedāvāt trešās puses piegādātājiem pieslēgumu tīklam un no tiem iegādāties siltumu vai aukstumu no atjaunojamajiem energoresursiem un no atlikumsiltuma un atlikumaukstuma, balstoties uz nediskriminējošiem kritērijiem, kurus nosaka attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde, proti, šiem operatoriem ir pienākums veikt vienu vai vairākas no šīm darbībām:
- a) apmierināt jauno patērētāju pieprasījumu;
 - b) aizstāt esošās siltumenerģijas vai aukstumenerģijas ražošanas jaudas;
 - c) paplašināt esošās siltumenerģijas vai aukstumenerģijas ražošanas jaudas.

5. Dalībvalstis var ļaut centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmas operatoram atteikties pieslēgt tīklam trešās personas piegādātājus un iegādāties no tiem siltumu vai aukstumu, ja:
- a) citu atlikumsiltuma un atlikumaukstuma vai siltuma vai aukstuma no atjaunojamajiem energoresursiem piegāžu dēļ sistēmai trūkst vajadzīgās jaudas;
 - b) siltums vai aukstums no trešās personas piegādātāja neatbilst tehniskajiem parametriem, kas vajadzīgi, lai pieslēgtu tīklam un nodrošinātu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas uzticamu un drošu darbību;
 - c) operators var pierādīt, ka, nodrošinot prasīto piekļuvi, cena par siltumu vai aukstumu galalietotājiem nesamērīgi palielinātos salīdzinājumā ar cenu, par kādu to nodrošina galvenā vietējā siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēma, ar kuru atjaunojamie energoresursi vai atlikumsiltums un atlikumaukstums konkurētu;
 - d) operatora sistēma ir efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēma.

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmas operators atsakās pieslēgt siltuma vai aukstuma piegādātāju tīklam saskaņā ar pirmo daļu, minētais operators sniedz kompetentajai iestādei informāciju par atteikuma iemesliem, kā arī par nosacījumiem, kuri jāievēro, un pasākumiem, kas sistēmā būtu jāveic, lai nodrošinātu pieslēgumu. Dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesta attiecīga kārtība nepamatotu atteikumu apstrīdēšanai.

6. Lai veicinātu atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantošanu, dalībvalstis ***vajadzības gadījumā*** izveido sistēmu, kas vienotu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu operatorus un iespējamās atlikumsiltuma un atlikumaukstuma avotus rūpniecības un pakalpojumu nozarē. Minētais koordinācijas satvars nodrošina dialogu par atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantošanu, un šajā dialogā iesaistās ***jo īpaši***:

- a) centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu operatori;

- b) rūpniecības un pakalpojumu nozares uzņēmumi, kuriem rodas atlikumsiltums un atlikumaukstums, ko var ekonomiski atgūt centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās — piemēram, datu centri, rūpniecības uzņēmumi, lielas komerciālās ēkas, **enerģijas uzkrāšanas kompleksi** un sabiedriskais transports; ■
- c) vietējās pašvaldības, kas ir atbildīgas par energoinfrastruktūras plānošanu un apstiprināšanu ■ ;
- d) *zinātniskie eksperti, kas strādā pie mūsdienīgākajām centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām; un*
- e) *atjaunojamās enerģijas kopienas, kas iesaistījušās siltumapgādes un aukstumapgādes procesos.”;*

c) panta 8., 9. un 10. punktu aizstāj ar šādiem:

“8. Dalībvalstis izveido satvaru, kurā elektroenerģijas sadales sistēmu operatori vismaz reizi četros gados sadarbībā ar centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu operatoriem savos reģionos novērtē centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu potenciālu nodrošināt balansēšanu un citus sistēmas pakalpojumus, arī pieprasījumu reakciju un atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pārprodukcijas uzkrāšanu siltumenerģijas formā, kā arī novērtē, vai apzinātā potenciāla izmantošana būtu resursefektīvāka un izmaksefektīvāka nekā alternatīvi risinājumi.

Dalībvalstis nodrošina, ka elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmu operatori attiecīgās valsts teritorijā tīklu plāno, tīklā investē un infrastruktūru veido, pienācīgi ņemot vērā saskaņā ar pirmo daļu veicamā izvērtējuma rezultātus.

Dalībvalstis veicina koordināciju starp centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu operatoriem un elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmu operatoriem, lai nodrošinātu, ka balansēšanas, uzkrāšanas un citi elastības pakalpojumi, piemēram, pieprasījuma reakcija, ko nodrošina centralizētās siltumapgādes un centralizētās dzesēšanas sistēmu operatori, var darboties to elektroenerģijas tirgos.

Saskaņā ar pirmo un trešo daļu noteiktās izvērtēšanas un koordinācijas prasības dalībvalstis var attiecināt arī uz gāzes pārvades un sadales sistēmu operatoriem, arī ūdeņraža tīkliem un citiem energotīkliem.

9. Dalībvalstis nodrošina to, ka patērētāju tiesības un centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu ekspluatācijas noteikumi saskaņā ar šo pantu ir precīzi definēti un publiski pieejami un ka kompetentā iestāde nodrošina to izpildi.

10. Dalībvalstij nav pienākuma piemērot 2. *līdz* 9. punktu, ja ir izpildīts vismaz viens no šiem nosacījumiem:
- a) 2018. gada 24. decembrī tās centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes īpatsvars bija mazāks par vai vienāds ar 2 % no enerģijas bruto galapatēriņa siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē;
 - b) 2018. gada 24. decembrī tās centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes īpatsvars ir paplašināts virs 2 % no enerģijas bruto galapatēriņa siltumapgādē un aukstumapgādē, izstrādājot jaunu, efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi, pamatojoties uz tās integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, ***kas iesniegts***, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 ***3. un 14. pantu***, un uz šīs direktīvas 23. panta 1.b punktā minēto novērtējumu;
 - c) 90 % no enerģijas bruto galapatēriņa centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās notiek efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās.”;

15) direktīvas 25. pantu aizstāj ar šādu:

“25. pants

Atjaunojamās enerģijas palielināšana un siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitātes samazināšana transporta nozarē

1. Katra dalībvalsts degvielas piegādātājiem nosaka pienākumu nodrošināt, ka:

a) transporta nozarei piegādāto atjaunīgo degvielu un atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas daudzums ir tāds, kā rezultātā :

i) līdz 2030. gadam tiek sasniegts atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas galapatēriņā transporta nozarē vismaz 29 % apmērā ; vai

ii) līdz 2030. gadam tiek sasniegts siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājums vismaz 14,5 % apmērā salīdzinājumā ar 27. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikto bāzlīniju un saskaņā ar dalībvalsts noteikto indikatīvo trajektoriju;

- b) to moderno biodegvielu un biogāzes, kas ražotas no IX pielikuma A daļā norādītajām izejvielām, **un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu apvienotais īpatsvars** transporta nozarei piegādātajā enerģijā ir vismaz **1 %** 2025. gadā un **5,5 %** 2030. gadā, **no kuriem** nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu **īpatsvars** 2030. gadā ir vismaz **1 %**.

Dalībvalstis tiek mudinātas valsts līmenī noteikt diferencētus mērķrādītājus modernajām biodegvielām un biogāzei, ko ražo no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām, lai izpildītu pirmās daļas b) apakšpunktā noteikto pienākumu tādā veidā, ka tiek veicināta un paplašināta abu degvielu attīstība.

Dalībvalstis, kurās ir jūras ostas, cenšas panākt, ka no 2030. gada nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu īpatsvars jūras transporta nozarei piegādātās enerģijas kopapjomā ir vismaz 1,2 %.

Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos, kas iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu, norāda atjaunojamās enerģijas īpatsvaru enerģijas galapatēriņā transporta nozarē, tostarp jūras transporta nozarē, kā arī to siltumnīcefekta gāzu intensitātes samazinājumu.

Ja IX pielikuma A daļā norādītais izejvielu saraksts tiek grozīts saskaņā ar 28. panta 6. punktu, tad dalībvalstis var attiecīgi palielināt no minētajām izejvielām saražotas modernās biodegvielas un biogāzes minimālo īpatsvaru transporta nozarei piegādātās enerģijas apjomā.

2. Lai aprēķinātu 1. punkta *pirmās daļas* a) apakšpunktā minētos *mērķrādītājus* un 1. punkta *pirmās daļas* b) apakšpunktā minētos *īpatsvarus*, dalībvalstis:

a) ņem vērā arī nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgas degvielas, ja tās izmanto kā starpproduktus šādu degvielu ražošanā:

i) konvencionālās transporta degvielas; vai

ii) *biodegvielas, ar noteikumu, ka siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājums, kas panākts, izmantojot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas, netiek ieskaitīts, aprēķinot biodegvielu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu;*

b) var ņemt vērā biogāzi, kas tiek ievadīta valsts gāzes pārvades un sadales infrastruktūrā.

3. Lai aprēķinātu 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā noteiktos mērķrādītājus, dalībvalstis var ņemt vērā pārstrādātā oglekļa degvielu.

Izstrādājot pienākumu degvielas piegādātājiem, dalībvalstis var:

- a) degvielas piegādātājus, kuri piegādā elektroenerģiju vai nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu, attiecībā uz minētajām degvielām atbrīvojot no prasības par minimālo daudzumu, kas jānodrošina ar modernajām biodegvielām un biogāzi, kas ražota no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, attiecībā uz minētajām degvielām;***
- b) noteikt pienākumu, izmantojot pasākumus, kas vērsti uz apjomiem, enerģijas saturu vai siltumnīcefekta gāzu emisijām;***
- c) nošķirt dažādus energonesējus;***
- d) nošķirt jūras transporta nozari no citām nozarēm.***

4. Dalībvalstis izveido mehānismu, kas degvielas piegādātājiem to teritorijā dod iespēju apmainīties ar kredītiem par atjaunojamās enerģijas piegādi transporta nozarei. Uzņēmēji, kas nodrošina atjaunojamo elektroenerģiju elektrotransportlīdzekļiem, izmantojot publiskas uzlādes **punktus**, saņem kredītus neatkarīgi no tā, vai uz uzņēmējiem attiecas dalībvalsts degvielas piegādātājiem noteiktais pienākums, un tie var šos kredītus pārdot degvielas piegādātājiem, kuriem ir atļauts šos kredītus izmantot, lai izpildītu 1. punkta pirmajā daļā noteikto pienākumu. ***Dalībvalstis minētajā mehānismā var iekļaut privātas uzlādes punktus, ja vien ir iespējams apliecināt, ka šīm uzlādes stacijām piegādāto atjaunojamo elektroenerģiju saņem tikai elektrotransportlīdzekļi.***”;

16) direktīvas 26. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Aprēķinot dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu, kas minēts 7. pantā, un **atjaunojamās enerģijas minimālā īpatsvara un** siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājuma mērķrādītāju, kas minēti 25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo, kā arī biomasas kurināmo/degvielu īpatsvars, ko patērē transporta nozarē, ja to ražo no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, nepārsniedz par vairāk kā vienu procentpunktu šādu degvielu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā attiecīgās dalībvalsts transporta nozarē 2020. gadā un nepārsniedz 7 % no enerģijas galapatēriņa attiecīgās dalībvalsts transporta nozarē.”;

ii) punkta ceturto daļu aizstāj ar šādu:

“Ja biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā, kā arī no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem ražotas un transporta nozarē patērētas biomasas kurināmā/degvielas īpatsvars dalībvalstī ir ierobežots līdz īpatsvaram, kas ir mazāks par 7 %, vai ja dalībvalsts nolemj šo īpatsvaru ierobežot vēl vairāk, tad minētā dalībvalsts var attiecīgi samazināt 25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto **atjaunojamās enerģijas minimālo īpatsvaru vai** siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitātes samazinājuma mērķrādītāju, ņemot vērā to, cik lielā mērā minētā degviela un kurināmais palīdzētu ietaupīt **atjaunojamās enerģijas minimālo īpatsvaru vai** siltumnīcefekta gāzu emisijas. **Lai sasniegtu siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitātes samazināšanas mērķrādītāju,** dalībvalstis uzskata, ka šāda degviela un kurināmais ietaupa 50 % no siltumnīcefekta gāzu emisijas apjoma.”;

b) panta 2. punktu **groza šādi:**

i) **pirmo daļu aizstāj ar šādu:**

“2. Lai aprēķinātu 7. pantā minēto dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu un 25. panta 1. punkta pirmajā daļā a) apakšpunktā minētos atjaunojamās enerģijas minimālo īpatsvaru un siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājuma mērķrādītāju, īpatsvars no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem saražotām biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem vai biomasas kurināmajiem/degvielām, kam ir augsts netiešās zemes izmantošanas maiņas risks un kam ir novērota ievērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju, nepārsniedz šādu kurināmā/degvielu patērēto līmeni 2019. gadā minētajā dalībvalstī, izņemot gadījumus, kad tās ir sertificētās kā tādas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie vai biomasas kurināmie/degvielas, kam ir zems netiešās zemes izmantošanas maiņas risks, ievērojot šo punktu.”;

ii) *piekto daļu aizstāj ar šādu:*

“Līdz 2023. gada 1. septembrim Komisija pārskata kritērijus, kas izklāstīti šā punkta ceturtajā daļā minētajā deleģētajā aktā, pamatojoties uz vislabākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem, un pieņem deleģētu aktu saskaņā ar 35. pantu, lai vajadzības gadījumā grozītu minētos kritērijus un lai papildināto šo direktīvu, iekļaujot līkni, saskaņā ar kuru pakāpeniski samazinās to biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu devums 3. panta 1. punktā noteiktā vispārējā Savienības mērķrādītāja sasniegšanā un 25. panta 1. punkta pirmajā daļā minētās atjaunojamās enerģijas minimālā īpatsvara un siltumnīcefekta gāzu intensitātes samazinājuma mērķrādītāja sasniegšanā, kam ir augsts netiešas zemes izmantošanas maiņas risks un kas ir ražotas no izejvielām, kurām ir novērota ievērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju. Minētās pārskatīšanas pamatā ir pārskatītā versija ziņojumam par izejvielas izplešanos, kas iesniegts saskaņā ar šā punkta trešo daļu. Minētajā ziņojumā jo īpaši novērtē, vai, pamatojoties uz objektīviem un zinātniski pamatotiem kritērijiem un ņemot vērā Savienības klimata mērķrādītājus un saistības, būtu jāsamazina tādas gada vidējās produktīvās platības palielināšanās maksimālā īpatsvara sliekšnis, kurā ir augsta oglekļa koncentrācija.

Attiecīgā gadījumā Komisija, pamatojoties uz piektajā daļā minētā novērtējuma rezultātiem, groza kritērijus, kas noteikti ceturtajā daļā minētajā deleģētajā aktā. Komisija reizi trijos gados pēc ceturtajā daļā minētā deleģētā akta pieņemšanas turpina pārskatīt datus, kas ir minētā deleģētā akta pamatā. Vajadzības gadījumā Komisija atjaunina minēto deleģēto aktu, ņemot vērā apstākļu attīstību un jaunākos pieejamos zinātniskos pierādījumus.”;

17) direktīvas 27. pantu *aizstāj ar šādu:*

■

“27. pants

Aprēķināšanas noteikumi transporta nozarē un attiecībā uz nebioloģiskas izcelsmes atjaungo degvielu neatkarīgi no šādas degvielas galapatēriņa

■ 1. Direktīvas 25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta ii) punktā minēto siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājuma aprēķināšanai piemēro šādus noteikumus:

a) siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu aprēķina šādi:

i) attiecībā uz biodegvielu un biogāzi — šādas visiem transporta veidiem piegādātās degvielas daudzumu reizinot ar **siltumnīcefekta gāzu** emisiju ietaupījumu, kas noteikts saskaņā ar 31. pantu;

- ii) attiecībā uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu un pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu — šādas visiem transporta veidiem piegādātās degvielas daudzumu reizinot ar **siltumnīcefekta gāzu** emisiju ietaupījumu, kas noteikts saskaņā ar deleģētajiem aktiem, kuri pieņemti, ievērojot 29.a panta 3. punktu;
 - iii) attiecībā uz atjaunojamo elektroenerģiju — visu veidu transportam piegādāto šo degvielu daudzumu reizinot ar V pielikumā noteikto fosilo degvielu komparatoru $EC_F(e)$;
- b) direktīvas 25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta ii) punktā minēto bāzlīniju ***līdz 2030. gada 31. decembrim*** aprēķina, transporta nozarei piegādātās enerģijas daudzumu reizinot ar V pielikumā noteikto fosilās degvielas komparatoru $EF(t)$; ***no 2031. gada 1. janvāra 25. panta 1. punktā minētā bāzlīnija ir summa, ko veido:***
- i) ***visu veidu transportam piegādāto degvielu daudzums, ko reizina ar V pielikumā noteikto fosilo degvielu komparatoru $EF(t)$;***
 - ii) ***visu veidu transportam piegādātās elektrības daudzums, ko reizina ar V pielikumā noteikto fosilo degvielu komparatoru $ECF(e)$;***

- c) attiecīgos enerģijas daudzumus aprēķina, ievērojot šādus noteikumus:
- i) lai noteiktu transporta nozarei piegādātās enerģijas daudzumu, izmanto III pielikumā transporta degvielai noteiktās enerģijas satura vērtības;
 - ii) lai noteiktu III pielikumā neiekļautas transporta degvielas enerģijas saturu dalībvalstis izmanto attiecīgos Eiropas standartus degvielas siltumspējas noteikšanai vai ja šim nolūkam nav pieņemta Eiropas standarta, tiek izmantoti attiecīgie ISO standarti;

- iii) transporta nozarei piegādātās atjaunojamās elektroenerģijas daudzumu nosaka, šai nozarei piegādātās elektroenerģijas daudzumu reizinot ar dalībvalsts teritorijā iepriekšējos divos gados piegādātās atjaunojamās elektroenerģijas vidējo īpatsvaru, ja vien elektroenerģija nav iegūta no tieša savienojuma ar iekārtu, kura ražo atjaunojamo elektroenerģiju, un piegādāta transporta nozarei - šādā gadījumā visu attiecīgo elektroenerģijas daudzumu uzskaita kā atjaunojamo elektroenerģiju un ***solārā elektrotransportlīdzekļa saražoto elektroenerģiju, kas izmantota paša transportlīdzekļa patēriņam, var pilnībā uzskaitīt kā atjaunojamu enerģiju;***

- iv) to biodegvielu un biogāzes īpatsvars, ko ražo no IX pielikuma B daļā norādītajām izejvielām, transporta nozarei piegādāto degvielu un elektroenerģijas enerģijas saturā, nepārsniedz 1,7 %, izņemot Kipru un Maltu;
- d) siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazinājumu, ko rada atjaunojamās enerģijas izmantošana, nosaka, siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu no visu veidu transportam piegādāto biodegvielu, biogāzes, **nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas** un atjaunojamās elektroenerģijas izmantojuma dalot ar bāzlīniju; ***dalībvalstis var ņemt vērā pārstrādātus oglekļa kurināmos/degvielas.***

Dalībvalstis, ja tas ir pamatoti, var palielināt c) apakšpunkta iv) punktā minēto robežvērtību, ņemot vērā IX pielikuma B daļā norādīto izejvielu pieejamību. Katru šādu palielinājumu paziņo Komisijai, vienlaicīgi darot zināmus tā iemeslus, un tam ir nepieciešams Komisijas apstiprinājums.

2. Lai aprēķinātu 25. panta 1. punkta *pirmās daļas a) apakšpunkta i) punktā un b) apakšpunktā minētos minimālos īpatsvarus*, piemēro šādus noteikumus:
- a) aprēķinot saucēju, proti, transporta nozarē patērētās enerģijas daudzumu, ņem vērā visu transporta nozarei piegādāto degvielu un elektroenerģiju;
 - b) aprēķinot skaitītāju, *kas ir 25. panta 1. punkta pirmās daļas nolūkos transporta nozarē patērētās no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzums*, ņem vērā visu veidu atjaunojamo energoresursu enerģijas saturu, *kas katras dalībvalsts teritorijā piegādāta* visu veidu transportam, *tostarp starptautisko kuģu bunkuriem; dalībvalstis var ņemt vērā pārstrādātus oglekļa kurināmos/degvielas;*
 - c) *uzskata, ka to biodegvielu un biogāzes īpatsvars, kas ražotas no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu īpatsvars ir divas reizes lielāks par to enerģijas saturu;*

- d) uzskata, ka atjaunojamās elektroenerģijas īpatsvars ir četras reizes lielāks par tās enerģijas saturu, ja to piegādā autotransporta līdzekļiem, un 1,5 reizes lielāks par tās enerģijas saturu, ja to piegādā dzelzceļa transportam;*
- e) uzskata, ka no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām saražotas modernās biodegvielas un biogāzes īpatsvars, kas piegādāta aviācijas un jūras transportam, ir 1,2 reizes lielāks par šādas degvielas un biogāzes enerģijas saturu, bet nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas īpatsvars, kas piegādāta aviācijas un jūras transportam, ir 1,5 reizes lielāks par šādas degvielas enerģijas saturu;*
- f) to biodegvielu un biogāzes īpatsvars, ko ražo no IX pielikuma B daļā uzskaitītajām izejvielām, transporta nozarei piegādāto degvielu un elektroenerģijas enerģijas saturā, nepārsniedz 1,7 %, izņemot Kipru un Maltu;*
- g) lai noteiktu transporta nozarei piegādātās enerģijas daudzumu, izmanto III pielikumā transporta degvielai noteiktās enerģijas satura vērtības;*

- h) lai noteiktu III pielikumā neiekļautas transporta degvielas enerģijas saturu, dalībvalstis izmanto attiecīgos Eiropas standartus degvielas siltumspējas noteikšanai, vai, ja šim nolūkam nav pieņemta Eiropas standarta, tiek izmantoti attiecīgie ISO standarti;*
- i) transporta nozarei piegādātās atjaunojamās elektroenerģijas daudzumu nosaka, šai nozarei piegādātās elektroenerģijas daudzumu reizinot ar dalībvalsts teritorijā iepriekšējos divos gados piegādātās atjaunojamās elektroenerģijas vidējo īpatsvaru, ja vien elektroenerģija nav iegūta no tieša savienojuma ar iekārtu, kura ražo atjaunojamo elektroenerģiju, un piegādāta transporta nozarei - šādā gadījumā visu attiecīgo elektroenerģijas daudzumu uzskaita kā atjaunojamo elektroenerģiju un solārā elektrotransportlīdzekļa saražoto elektroenerģiju, kas izmantota paša transportlīdzekļa patēriņam, var pilnībā uzskaitīt kā atjaunojamo enerģiju.*

Dalībvalstis, ja tas ir pamatoti, var palielināt pirmās daļas e) apakšpunktā minēto robežvērtību, ņemot vērā IX pielikuma B daļā norādīto izejvielu pieejamību. Katru šādu palielinājumu paziņo Komisijai, vienlaicīgi darot zināmus tā iemeslus, un tam ir nepieciešams Komisijas apstiprinājums.

3. *Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 35. pantu, lai grozītu šo direktīvu, pielāgojot no IX pielikuma B daļā uzskaitītajām izejvielām saražotās biodegvielas un biogāzes īpatsvara ierobežojumu, balstoties uz izejvielu pieejamības novērtējumu. Ierobežojums ir vismaz 1,7 %. Ja Komisija pieņem šādu deleģēto aktu, tajā noteikto ierobežojumu piemēro arī dalībvalstīm, kas saņēmušas Komisijas apstiprinājumu ierobežojuma palielināšanai saskaņā ar šā panta 1. punkta otro daļu vai 2. punkta otro daļu pēc piecu gadu pārejas laikposma, neskarot dalībvalsts tiesības piemērot minēto jauno sliekšni agrāk. Dalībvalstis var pieprasīt jaunu Komisijas apstiprinājumu deleģētajā aktā noteiktās robežvērtības palielinājumam saskaņā ar šā panta 1. punkta otro daļu vai 2. punkta otro daļu.*

4. *Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 35. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu šo direktīvu, pielāgojot III pielikumā norādīto transporta degvielas un to enerģijas saturu zinātnes un tehnikas attīstībai.*
5. *Šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta un 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto aprēķinu vajadzībām uzskata, ka jūras transporta nozare piegādātās enerģijas daudzums veido ne vairāk kā 13 % no attiecīgo dalībvalstu enerģijas bruto galapatēriņa. Uzskata, ka Kiprai un Maltai jūras transporta nozarē patērētās enerģijas daudzums veido ne vairāk kā 5 % no minēto dalībvalstu enerģijas bruto galapatēriņa. Šo punktu piemēro līdz 2030. gada 31. decembrim.*

6. *Ja elektroenerģiju izmanto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu ražošanai — vai nu tieši, vai starpproduktu ražošanai —, atjaunojamās enerģijas īpatsvara noteikšanai izmanto atjaunojamās elektroenerģijas vidējo īpatsvaru ražošanas valstī, mērītu divus gadus pirms attiecīgā gada.*

Tomēr elektroenerģiju, kas iegūta no tieša pieslēguma iekārtai, kas ražo atjaunojamo elektroenerģiju, var pilnībā ieskaitīt kā atjaunojamo elektroenerģiju, ja to izmanto nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu ražošanas vajadzībām, ar noteikumu, ka:

- a) iekārtas ekspluatācija uzsākta pēc iekārtas, kas ražo nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu, vai vienlaicīgi ar šādu iekārtu; un*
- b) iekārta nav pieslēgta tīklam vai ir pieslēgta tīklam, bet ir iespējams pierādīt, ka attiecīgā elektroenerģija tiek nodrošināta, neņemot elektroenerģiju no tīkla.*

Elektroenerģiju, kas ņemta no tīkla, var pilnībā uzskaitīt kā atjaunojamu enerģiju, ja vien tā ražota tikai un vienīgi no atjaunojamiem energoresursiem un ja ir uzskatāmi apliecinātas atjaunojama energoresursa īpašības un citi atbilstoši kritēriji, nodrošinot, ka īpašības, kas attiecīgo elektroenerģiju raksturo kā atjaunojamu energoresursu, ir prasīts uzskaitīt tikai vienu reizi un tikai vienā galapatēriņa nozarē.

Komisija līdz 2021. gada 31. decembrim pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, izveidojot Savienības metodiku, kurā izklāstīti sīki izstrādāti noteikumi, kas uzņēmējiem jāievēro, lai izpildītu šā punkta otrajā un trešajā daļā izklāstītās prasības.

Komisija līdz 2028. gada 1. jūlijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtēta saskaņā ar ceturto daļu noteiktās Savienības metodikas ietekme, tostarp papildināmības un laika un ģeogrāfiskās korelācijas ietekme uz ražošanas izmaksām, siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu un energosistēmu.

Minētajā Komisijas ziņojumā jo īpaši novērtē ietekmi uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu pieejamību un cenu pieņemamību rūpniecības un transporta nozarēm, kā arī uz Savienības spēju sasniegt savus nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu mērķrādītājus, ņemot vērā Savienības importētā un iekšzemes ūdeņraža stratēģiju saskaņā ar 22.a pantu, vienlaikus līdz minimumam samazinot siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugumu elektroenerģijas sektorā un vispārējā energosistēmā. Ja ziņojumā secināts, ka prasības nenodrošina pietiekamu nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā/degvielas pieejamību un cenu pieņemamību rūpniecības un transporta nozarēm un būtiski neveicina siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, energosistēmas integrāciju un 2030. gadam noteikto Savienības nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo kurināmo/degvielu mērķrādītāju sasniegšanu, Komisija pārskata Savienības metodiku un attiecīgā gadījumā pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 35. pantu, lai grozītu minēto metodiku, nodrošinot nepieciešamās korekcijas šā punkta otrajā un trešajā daļā noteiktajiem kritērijiem nolūkā atvieglot ūdeņraža industrijas izaugsmi.”;

18) direktīvas 28. pantu groza šādi:

- a) panta 2., 3. un 4. punktu svīturo;
- b) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“Komisija līdz 2024. gada **30. jūnijam** saskaņā ar 35. pantu pieņem deleģētos aktus, lai šo direktīvu papildinātu, precizējot metodiku, kā noteikt, kāds biodegvielas un biogāzes īpatsvars transportā ir no biomasas pārstrādes kopīgā procesā ar fosilajām degvielām.”;

- c) panta 7. punktu *aizstāj ar šādu:*

“7. Līdz 2025. gada 31. decembrim saistībā ar panāktā progresa novērtējumu, kas ik pēc diviem gadiem tiek veikts, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999, Komisija izvērtē, vai šīs direktīvas 25. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā noteiktais pienākums attiecībā uz modernām biodegvielām un biogāzēm, kas ražotas no šīs direktīvas IX pielikuma A daļā norādītajām izejvielām, efektīvi stimulē inovāciju un nodrošina siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu transporta nozarē. Komisija minētajā novērtējumā analizē to, vai šā panta piemērošana ļauj efektīvi izvairīties no dubultas uzskaites attiecībā uz atjaunojamo enerģiju.

Komisija vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumu grozīt 25. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā attiecībā uz modernām biodegvielām un biogāzēm, kas ražotas no IX pielikuma A daļā norādītajām izejvielām, noteikto pienākumu.”;

19) direktīvas 29. pantu groza šādi:

- a) panta 1. punktu groza šādi:
 - i) punkta pirmās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) devums dalībvalstu atjaunojamās enerģijas īpatsvara un 3. panta 1. punktā, 15.a panta 1. punktā, 22.a panta 1. punktā, 23. panta 1. punktā,

24. panta 4. punktā un 25. panta 1. punktā noteikto mērķrādītāju
sasniegšanā;”;

ii) punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Tomēr biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no atkritumiem un atlikumiem, kas nav lauksaimniecības, akvakultūras, zvejniecības un mežsaimniecības atlikumi, ir jāatbilst vienīgi 10. punktā noteiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, lai tos ņemtu vērā šā punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos. Ja tiek izmantoti jaukti atkritumi, dalībvalstis var pieprasīt operatoriem izmantot jaukto atkritumu šķirošanas sistēmas, kuru mērķis ir nodalīt fosilos materiālus. Šo daļu piemēro arī atkritumiem un atlikumiem, ko vispirms pārstrādā produktā, kuru pēc tam pārstrādā biodegvielās, bioloģiskos šķidrājos kurināmajos un biomasas kurināmajos/degvielās.”;

iii) punkta ceturto daļu aizstāj ar šādu:

“Biomasas kurināmie/degvielas atbilst 2.–7. un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, ja tos izmanto:

- a) cietā biomasas kurināmā gadījumā — iekārtās, kuras ražo elektroenerģiju, siltumenerģiju un aukstumenerģiju un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir vienāda ar vai lielāka par 7,5 MW;

- b) gāzveida biomasas kurināmā gadījumā — iekārtās, kuras ražo elektroenerģiju, siltumenerģiju un aukstumenerģiju un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauka ir vienāda ar vai lielāka par 2 MW;
- c) iekārtās, kuras ražo gāzveida biomasas kurināmos/degvielas ar šādu vidējo biometāna caurplūdumu:
 - i) virs 200 m³ metāna ekvivalenta/h, ja mēra temperatūras un spiediena standartapstākļos (t. i., 0 °C un 1 bar atmosfēras spiediens);
 - ii) ja biogāze ir metāna un nedegošas citas gāzes maisījums — metāna caurplūdums ir mazāks par i) punktā noteikto robežvērtību, pārreķinātu proporcionāli metāna tilpumdaļai maisījumā.

Ilgspējas un siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupīšanas kritērijus dalībvalstis var piemērot arī iekārtām ar mazāku kopējo nominālo ievadīto siltumjauku vai biometāna caurplūdumu.”;

b) *panta 3. punktu aizstāj ar šādu:*

“3. Biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, kas ražoti no lauksaimniecības biomasas un ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, netiek ražoti no izejvielām, kuras iegūtas bioloģiskās daudzveidības ziņā augstvērtīgās zemes platībās, tas ir, zemē, kurai bija piešķirts viens no turpmāk minētajiem statusiem 2008. gada janvārī vai pēc tam, neatkarīgi no tā, vai zemei joprojām ir šāds statuss:

- a) pirmatnēji meži un citas kokaugiem klātas zemes, tas ir, meži un citas kokaugiem klātas zemes, kurās ir sastopamas autohtonas sugas, kurās nav skaidri konstatējama cilvēku darbība un kuru ekoloģiskie procesi nav nopietni traucēti, un senie meži, kas atbilst seno mežu definīcijai valstī, kurā tie atrodas;*
- b) mežs ar lielu bioloģisko daudzveidību un citas kokaugiem klātas zemes, kas ir sugām bagātas un nav degradētas un ko attiecīgā kompetentā iestāde ir atzinusi par zemēm ar lielu bioloģisko daudzveidību ja vien nav pierādījumu, kas liecina, ka attiecīgās izejvielas ražošana netraucē sasniegt šos dabas aizsardzības mērķus;*

c) platības,

- i) kas dabas aizsardzības mērķiem izraudzītas ar tiesību aktiem vai ko dabas aizsardzības mērķiem izraudzījusies attiecīgā kompetentā iestāde, ja vien nav pierādījumu, ka minēto izejvielu ražošana netraucē minētajiem dabas aizsardzības mērķiem; vai*
- ii) kas izraudzītas, lai aizsargātu reti sastopamas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas vai sugas, kas par tādām ir atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas starpvaldību organizāciju vai Starptautiskās Dabas aizsardzības savienības izveidotos sarakstos un ir atzītas saskaņā ar 30. panta 4. punkta pirmo daļu, ja vien nav pierādījumu, ka minēto izejvielu ražošana netraucē minētajiem dabas aizsardzības mērķiem;*

d) zālāji ar lielu bioloģisko daudzveidību, kuri aizņem vairāk nekā vienu hektāru un kuri ir:

i) dabiski zālāji, tas ir, zālāji, kuri arī bez cilvēku iejaukšanās būtu zālāji un kuros saglabājas dabiskais sugu sastāvs, kā arī ekoloģiskie parametri un procesi; vai

ii) zālāji, kas nav dabiski zālāji, tas ir, zālāji, kuri bez cilvēku iejaukšanās vairs nebūtu zālāji un kuri ir sugām bagāti un nav degradēti, un kurus attiecīgā kompetentā iestāde atzinusi par zālājiem ar lielu bioloģisko daudzveidību, ja vien nav pierādījumu, ka izejvielu izstrāde ir vajadzīga, lai saglabātu tiem zālāju ar lielu bioloģisko daudzveidību statusu; vai

e) virsāji.

Ja 6. punkta a) apakšpunkta vi) un vii) punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti, šā punkta pirmo daļu, izņemot c) apakšpunktu, piemēro arī biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no meža biomasas.

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, sīkāk precizējot kritērijus, saskaņā ar ko nosaka, uz kuriem zālājiem attiecināms šā punkta pirmās daļas d) apakšpunkts. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.”;

- c) panta 4. punktā pievieno šādu daļu:

Ja 6. punkta a) apakšpunkta vi) un vii) punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti, šā punkta pirmo daļu, izņemot b) un c) apakšpunktu, un šā punkta otro daļu piemēro arī biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no meža biomasas.”;

d) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, kas ražoti no lauksaimniecības ■ biomasas un ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, netiek ražoti no izejvielām, kas iegūtas no zemes, kura 2008. gada janvārī bija kūdrājs, ja vien nav pierādījumu, ka attiecīgā izejviela ir audzēta un izstrādāta bez iepriekš nenosusinātas augsnes nosusināšanas. ***Ja 6. punkta a) apakšpunkta vi) un vii) punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti, šo punktu piemēro arī biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no meža biomasas.***”;

e) ■ panta 6. punktu ***groza šādi:***

i) punkta a) apakšpunkta ***iii) un*** iv) punktu aizstāj ar šādiem:

“iii) to, ka tiek aizsargātas platības, tostarp mitrājos, pļavās, virsājos un kūdrājos, kas ar starptautiskiem vai valsts tiesību aktiem vai ar attiecīgas kompetentās iestādes lēmumu ir noteiktas par aizsargājamām dabas teritorijām, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un novērstu dzīvotņu iznīcināšanu;

iv) to, ka mežizstrāde tiek veikta, rūpējoties par augsnes kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu *saskaņā ar meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas principiem*, ar mērķi *nepieļaut* nekādu nelabvēlīgu ietekmi tā, lai novērstu celmu un sakņu ieguvī, pirmatnējo un seno mežu, *kas atbilst seno mežu definīcijai tajā valstī, kurā tie atrodas*, degradāciju vai to pārveidošanu par plantāciju mežiem un mežizstrādi neaizsargātās augsnēs; *to, ka mežizstrāde tiek veikta, ievērojot maksimālās robežvērtības lielām kailcirtēm atbilstīgi definīcijai tajā valstī, kurā mežs atrodas, un ievērojot* vietējiem apstākļiem *piemērotus* un ekoloģiski *atbilstošus* atmirušas koksnes ieguves sliekšņus un to, ka mežizstrāde tiek veikta, ievērojot prasības izmantot tādas mežizstrādes sistēmas, kas minimalizē jebkādu nelabvēlīgu ietekmi uz augsnes kvalitāti, arī augsnes sablīvēšanos, un nelabvēlīgu ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības elementiem un dzīvotnēm;”;

ii) *punkta a) apakšpunktā pievieno šādus punktus:*

“vi) *to, ka meži, kuros tiek iegūta meža biomasa, neaug zemēs, kam ir attiecīgi 3. punkta a), b), d) vai e) apakšpunktā, 4. punkta a) apakšpunktā vai 5. punktā minētais statuss, ievērojot tos pašus nosacījumus, ar kādiem nosaka minētajos punktos norādīto zemes statusu; un*

vii) to, ka iekārtas, kas ražo biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas no meža biomasas, izdod ticamības deklarāciju, kuras pamatā ir uzņēmuma līmeņa iekšējie procesi, tādu revīziju vajadzībām, ko veic saskaņā ar 30. panta 3. punktu, lai pārbaudītu, ka meža biomasa nav iegūta no šā punkta vi) punktā minētajām zemēm.”;

iii) 1. b) apakšpunkta iii) un iv) punktu aizstāj ar šādiem:

“iii) to, ka tiek aizsargātas platības, tostarp mitrājos, zālājos, virsājos un kūdrājos, kas ar starptautiskiem vai valsts tiesību aktiem vai ar attiecīgās kompetentās iestādes lēmumu ir noteiktas par aizsargājamām dabas teritorijām, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un novērstu dzīvotņu iznīcināšanu, izņemot, ja ir pierādījumi, ka attiecīgo izejvielu izstrāde netraucē minētajiem dabas aizsardzības mērķiem;

- iv) to, ka mežizstrāde tiek veikta, rūpējoties par augsnes kvalitātes **un** *bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu saskaņā ar meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas principiem*, ar mērķi *nepieļaut nekādu nelabvēlīgu ietekmi tā, lai novērstu celmu un sakņu ieguvī, pirmatnējo un seno mežu, kas atbilst seno mežu definīcijai tajā valstī, kurā tie atrodas*, degradāciju vai to pārveidošanu par plantāciju mežiem un mežizstrādi neaizsargātās augsnēs; *to, ka mežizstrāde tiek veikta, ievērojot maksimālās robežvērtības lielām kailcirtēm atbilstīgi definīcijai tajā valstī, kurā mežs atrodas, un ievērojot vietējiem apstākļiem piemēroti* un ekoloģiski *atbilstošus* atmirušas koksnes ieguves sliekšņus un to, ka mežizstrāde tiek veikta, ievērojot prasības izmantot tādas mežizstrādes sistēmas, kas minimalizē jekādu nelabvēlīgu ietekmi uz augsnes kvalitāti, arī augsnes sablīvēšanos, un nelabvēlīgu ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības elementiem un dzīvotnēm; **un”**;

f) iekļauj šādus punktus:

“7.a Biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ražošana no iekšzemes meža biomasas atbilst dalībvalstu saistībām un mērķrādītājiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/841 4. pantā, un rīcībpolitikām un pasākumiem, ko dalībvalsts aprakstījusi savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu.*

7.b Savā galīgajā atjauninātajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kas jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 14. panta 2. punktu, dalībvalstis iekļauj visu tālāk minēto:

a) novērtējumu par enerģijas ieguvei 2021. līdz 2030. gadā pieejamo meža biomasas iekšzemes piedāvājumu saskaņā ar 29. pantā noteiktajiem kritērijiem;

- b) *novērtējumu par prognozētā enerģijas ražošanai nepieciešamās meža biomasas patēriņa saderību ar dalībvalstu 2026. līdz 2030. gada mērķrādītājiem un budžetiem, kas noteikti Regulas (ES) 2018/841 4. pantā; un*
- c) *to valsts pasākumu un rīcībpolitiku aprakstu, kas nodrošina saderību ar minētajiem mērķiem un budžetiem.*

Dalībvalstis saistībā ar saviem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresā ziņojumiem, kas iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 17. pantu, paziņo Komisijai šā punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minētos pasākumus un rīcībpolitikas.

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).”;*

g) panta 10. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“d) vismaz **80 %** elektroenerģijas, siltumenerģijas un aukstumenerģijas ražošanai no biomasas kurināmajiem/degvielām, kas izmantoti iekārtās, **kuru ekspluatācija uzsākta pēc ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena];**

e) **vismaz 70 % līdz 2029. gada 31. decembrim un vismaz 80 % no 2030. gada 1. janvāra elektroenerģijas, siltumenerģijas un aukstumenerģijas ražošanai no biomasas kurināmajiem/degvielām, kas izmantoti iekārtās, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir vienāda ar lielāka par 10 MW un kuru ekspluatācija uzsākta laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena];**

f) **elektroenerģijas, siltumenerģijas un aukstumenerģijas ražošanai no gāzveida biomasas kurināmajiem/degvielām, kas izmantoti iekārtās, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir vienāda ar vai mazāka par 10 MW un kuru ekspluatācija uzsākta laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena], — vismaz 70 % tik ilgi, kamēr šo iekārtu ekspluatācijas laiks nav sasniedzis 15 gadus, un vismaz 80 % pēc tam, kad šo iekārtu ekspluatācijas laiks sasniedzis 15 gadus;**

- g) elektroenerģijas, siltumenerģijas un aukstumenerģijas ražošanai no biomasas kurināmajiem iekārtās, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir vienāda ar vai lielāka par 10 MW un kuru ekspluatācija uzsākta pirms 2021. gada 1. janvāra, — vismaz 80 % pēc tam, kad šo iekārtu ekspluatācijas laiks sasniedzis 15 gadus, bet ne agrāk kā no 2026. gada 1. janvāra un ne vēlāk kā no 2029. gada 31. decembra;*
- h) elektroenerģijas, siltumenerģijas un aukstumenerģijas ražošanai no gāzveida biomasas kurināmajiem iekārtās, kuru kopējo nominālā ievadītā siltumjauda ir vienāda ar vai mazāka par 10 MW un kuru ekspluatācija uzsākta pirms 2021. gada 1. janvāra, — vismaz 80 % pēc tam, kad šo iekārtu ekspluatācijas laiks sasniedzis 15 gadus, bet ne agrāk kā no 2026. gada 1. janvāra.”;*
- h) panta 13. punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:*
- “a) iekārtām, kas atrodas tālākā reģionā, kā minēts LESD 349. pantā, ciktāl šādas iekārtas ražo elektroenerģiju vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantoto enerģiju no biomasas kurināmajiem un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, vai ražo biodeģvielas; un*

b) šīs daļas a) apakšpunktā minētajās iekārtās izmantotiem biomasas kurināmajiem un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un šajās iekārtās saražotajām biodegvielām neatkarīgi no minētās biomasas izcelsmes vietas, ar noteikumu, ka šādi kritēriji ir objektīvi pamatoti, balstoties uz to nolūku šim tālākam reģionam nodrošināt piekļuvi drošai enerģijai un šā panta 2. līdz 7. punktā un 10. un 11. punktā noteikto kritēriju raitu un pakāpenisku ieviešanu, un tādējādi stimulēt pāreju no fosilā kurināmā uz ilgtspējīgām biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām.”;

i) pantam pievieno šādu punktu:

“15. Līdz 2030. gada 31. decembrim no biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām iegūto enerģiju var ņemt vērā arī šā panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, ja:

a) atbalsts ir piešķirts pirms ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena]] saskaņā ar ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu kritērijiem, kuri noteikti 29. panta redakcijā, kas bija spēkā 2020. gada 29. septembrī; un

b) atbalsts ir piešķirts ilgtermiņa atbalsta veidā, kuram atbalsta perioda sākumā bija noteikta fiksēta summa, un ar noteikumu, ka ir ieviests korekcijas mehānisms, lai nodrošinātu pārmērīgas kompensācijas neesamību.”;

20) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“29.a pants

Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām un pārstrādātiem oglekļa kurināmajiem/degvielām

1. Enerģiju no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām dalībvalstu atjaunojamās enerģijas īpatsvarā un mērķrādītājos, kas minēti 3. panta 1. punktā, 15.a panta 1. punktā, 22.a panta 1. punktā, 23. panta 1. punktā, 24. panta 4. punktā un 25. panta 1. punktā, ieskaita tikai tad, ja siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums no minēto degvielu izmantošanas ir vismaz 70 %.
2. Enerģiju no pārstrādātiem oglekļa kurināmajiem/degvielām 25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajos mērķrādītājos ieskaitīt var tikai tad, ja siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums no minēto kurināmo/degvielu izmantošanas ir vismaz 70 %.

3. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 35. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai šo direktīvu papildinātu, norādot, ar kādu metodiku novērtēt siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, ko rada nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgie kurināmie/degvielas un pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas. Attiecīgā metodika nodrošina, ka kredītu par šādi nepieļautu emisijas apjomu nepiešķir par tādu CO₂ *no fosilajiem avotiem*, par kura uztveršanu emisijas kredīts jau ir saņemts saskaņā ar citiem tiesību aktu noteikumiem. *Metodika aptver aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas un ņem vērā netiešās emisijas, kas rodas, novirzot neelastīgos ievadītos produktus, piemēram, atkritumus, ko izmanto pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu ražošanā.*”;

21) direktīvas 30. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmās daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“Ja atjaunīgos kurināmos/degvielas un pārstrādātos oglekļa kurināmos/degvielas ieskaita 3. panta 1. punktā, 15.a panta 1. punktā, 22.a panta 1. punktā, 23. panta 1. punktā, 24. panta 4. punktā un 25. panta 1. punktā minētajos mērķrādītājos, dalībvalstis pieprasa uzņēmējiem **ar obligātu, neatkarīgu un pārredzamu revīziju, saskaņā ar īstenošanas aktu, kas pieņemts, ievērojot šā panta 8. punktu**, pierādīt, ka ir izpildīti 29. panta 2. līdz 7. un 10. punktā un 29.a panta 1. un 2. punktā noteiktie ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījuma kritēriji attiecībā uz atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām un pārstrādātiem oglekļa kurināmajiem/degvielām. Šajā nolūkā tās uzņēmējiem prasa izmantot masas bilances sistēmu, kura:”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Ja sūtījums tiek pārstrādāts, informāciju par sūtījuma ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma rādītājiem koriģē un sadala starp galaproduktiem saskaņā ar šādiem noteikumiem:

- a) ja izejvielu sūtījuma pārstrādē iegūst tikai vienu galaproduktu, kas paredzēts biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas kurināmos/degvielu, **nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā kurināmā/degvielas** vai pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu ražošanai, sūtījuma apjomu un attiecīgo sūtījuma ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma rādītāju apmēru pielāgo, piemērojot pārrēķina koeficientu, kas ir attiecība starp šādai ražošanai paredzētā galaprodukta masu un procesā izmantoto izejvielu masu;
- b) ja izejvielu sūtījuma pārstrādē iegūst vairākus galaproduktus, kas paredzēti biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas kurināmos/degvielu, **nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgos kurināmos/degvielas** vai pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu ražošanai, katram galaproduktam piemēro atsevišķu pārrēķina koeficientu un izmanto atsevišķu masas bilanci.”;

- c) panta 3. punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām:

“Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji iesniedz uzticamu informāciju par 29. panta 2. līdz 7. un 10. punktā un 29.a panta 1. un 2. punktā noteikto ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriju izpildi un ka uzņēmēji attiecīgajai dalībvalstij pēc pieprasījuma dara pieejamus datus, kas izmantoti minētās informācijas sagatavošanai. ***Dalībvalstis prasa uzņēmējiem nodrošināt atbilstīgus standartus iesniegtās informācijas neatkarīgai revīzijai un pierādīt šīs prasības izpildi. Lai izpildītu 29. panta 3. punkta a), b), d) un e) apakšpunkta, 29. panta 4. punkta a) apakšpunkta, 29. panta 5. punkta, 29. panta 6. punkta a) apakšpunkta un 29. panta 7. punkta a) apakšpunkta prasības, var izmantot pirmās vai otrās puses revīziju posmā līdz pirmajai meža biomasas ievākšanas vietai. Revīzijas procesā verificē, vai uzņēmēju izmantotās sistēmas ir precīzas, ticamas un aizsargātas pret krāpšanu, tostarp verificē, vai tiek nodrošināts, ka materiāli nav tīši modificēti vai pārvērsti par atkritumiem, lai tādējādi panāktu, ka sūtījumu vai tā daļu var uzskatīt par atkritumiem vai atlikumiem. Revīzijas procesā izvērtē, cik bieži un pēc kādas metodikas ir ņemti paraugi un cik pamatīgi ir attiecīgie dati.***

Šajā punktā noteiktie pienākumi ir spēkā neatkarīgi no tā, vai atjaunīgais kurināmais/degviela un pārstrādātais oglekļa kurināmais/degviela tiek ražota Savienībā vai arī tiek importēta Savienībā. Informāciju par katra degvielas un/vai kurināmā piegādātāja piedāvātās biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielas ģeogrāfisko izcelsmi un izejvielu veidu ***mūsdienīgā, viegli iegūstamā un lietotājam draudzīgā veidā*** patērētājiem dara pieejamu operatoru, piegādātāju vai attiecīgo kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs, un to ik gadu atjaunina.”;

d) panta 4. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija var nolemt, ka brīvprātīgas valsts vai starptautiskas shēmas, ar ko nosaka atjaunīgo kurināmo/degvielu un pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu ražošanas standartus, sniedz pareizus datus par siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumiem 29. panta 10. punkta un 29.a panta 1. un 2. punkta vajadzībām, pierāda atbilstību 27. panta 6. punktam un 31.a panta 5. punktam vai pierāda, ka biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas kurināmo/degvielu sūtījumi atbilst 29. panta 2. līdz 7. punktā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem. Pierādot, ka ir izpildīti 29. panta 6. un 7. punktā noteiktie kritēriji, operatori prasītos pierādījumus var sniegt tieši ieguves apgabala līmenī. Direktīvas 29. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta ii) punkta vajadzībām Komisija var atzīt platības, kas noteiktas reti sastopamu, apdraudētu vai izmirstošu ekosistēmu vai sugu aizsardzībai, kuras par tādām atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas starpvaldību organizāciju vai Starptautiskās Dabas un dabas resursu aizsardzības savienības izveidotos sarakstos.”;

e) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Dalībvalstis var izveidot valsts shēmas, kurās visā pārraudzības ķēdē, ievērojot saskaņā ar 29.a panta 3. punktu izstrādāto metodiku, tiek verificēta atbilstība 29. panta 2. līdz 7. un 10. punktā un 29.a panta 1. un 2. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, iesaistoties kompetentajām iestādēm. Minētās shēmas var izmantot arī tam, lai verificētu Savienības datubāzē iekļautās informācijas precizitāti un pilnīgumu, pierādītu atbilstību 27. panta 6. punktam un sertificētu biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas ar zemu netiešas zemes izmantošanas maiņas risku.

Dalībvalsts par šādu valsts shēmu var paziņot Komisijai. Lai šādas shēmas būtu vieglāk divpusēji un daudzpusēji atzīt, Komisija tās izvērtē prioritārā kārtībā. Komisija ar īstenošanas aktiem var lemt par to, vai šāda paziņotā valsts shēma atbilst šajā direktīvā izklāstītajiem nosacījumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

Ja **Komisija nolemj, ka valsts shēma atbilst šajā direktīvā izklāstītajiem nosacījumiem**, tad citas saskaņā ar šo pantu Komisijas atzītas shēmas attiecīgās dalībvalsts izveidotajai valsts shēmai neatsaka savstarpēju atzīšanu, lai pārliecinātos, ka ir izpildīti kritēriji, kuru kontekstā konkrēto shēmu ir atzinusi Komisija.

Attiecībā uz iekārtām, kuras ražo elektroenerģiju, siltumu un aukstumu un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir no **7,5 līdz 20 MW**, dalībvalstis, lai nodrošinātu 29. panta 2. līdz 7. un 10. punktā noteikto ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriju izpildi, **var izveidot vienkāršotas valsts verifikācijas shēmas** *Attiecībā uz tādām pašām iekārtām īstenošanas aktos, kas paredzēti šā panta 8. punktā, izklāsta vienādus nosacījumus vienkāršotām brīvprātīgām verifikācijas shēmām, lai nodrošinātu 29. panta 2. līdz 7. un 10. punktā noteikto ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriju izpildi.*”;

- f) panta 9. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Ja uzņēmējs iesniedz pierādījumus vai datus, kas iegūti saskaņā ar shēmu, uz kuru attiecas saskaņā ar 4. vai 6. punktu pieņemts lēmums, dalībvalsts nepieprasa, lai uzņēmējs sniegtu papildu pierādījumus par atbilstību tiem shēmas aptvertajiem elementiem, attiecībā uz kuriem Komisija shēmu atzinusi.”;

- g) panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

“Pēc dalībvalsts pieprasījuma, kura pamatā var būt uzņēmēja pieprasījums, Komisija, balstoties uz visiem pieejamajiem pierādījumiem, pārbauda, vai attiecībā uz atjaunīgo kurināmo/degvielu un pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu avotu ir izpildīti 29. panta 2. līdz 7. un 10. punktā un 29.a panta 1. un 2. punktā noteiktie ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji.

Sešu mēnešu laikā no šāda pieprasījuma saņemšanas Komisija ar īstenošanas aktiem lemj par to, vai attiecīgā dalībvalsts drīkst rīkoties šādi:

- a) atjaunīgos kurināmos/degvielas un pārstrādātos oglekļa kurināmos/degvielas no šā avota ņemt vērā 29. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajām vajadzībām; vai
- b) atkāpjoties no 9. punkta, prasīt, lai piegādātāji, kas piegādā atjaunīgos kurināmos/degvielas un pārstrādātus oglekļa kurināmos/degvielas no šā avota, sniegtu papildu pierādījumus par atbilstību minētajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma sliekšņiem.

Šā punta otrajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.”;

■

22) direktīvā iekļauj šādu *pantu*:

“31.a pants

Savienības datubāze

1. Līdz ... *[viens gads pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena]* Komisija nodrošina, ka tiek izveidota Savienības datubāze, kas dod iespēju izsekot šķidrajām un gāzveida atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām un pārstrādātajiem oglekļa kurināmajiem/degvielām (**“Savienības datubāze”**).
2. Dalībvalstis prasa, lai attiecīgie uzņēmēji **Savienības** datubāzē laicīgi ievadītu precīzus datus par veiktajiem darījumiem un to kurināmā/degvielu ilgtspējas rādītājiem, uz kurām minētie darījumi attiecas, arī par to aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijām no to ražošanas punkta līdz brīdim, kad tās Savienībā **laiž tirgū**. **Nolūkā ievadīt datus Savienības datubāzē savstarpēji savienoto gāzes sistēmu uzskata par vienotu masas bilances sistēmu. Datus par atjaunīgo gāzveida kurināmā/degvielu ievadīšanu sistēmā un izņemšanu no sistēmas ievada Savienības datubāzē**. Savienības datubāzē ievada arī datus par to, vai konkrētā sūtījumā iekļauta kurināmā/degvielas ražošanai ir sniegts atbalsts, un, ja ir, par atbalsta shēmas veidu. **Minētos datus Savienības datubāzē var ievadīt, izmantojot valstu datubāzes.**

Lai attiecīgā gadījumā veiksmīgāk varētu izsekot datiem visā piegādes ķēdē, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 35. pantu pieņemt deleģētos aktus lai papildinātu šo direktīvu, paplašinot to datu tvērumu, kas ievadāmi Savienības datubāzē, lai iekļautu arī attiecīgos datus no kurināmā/degvielas ražošanai izmantotās izejvielas ražošanas vai savākšanas punkta.

Dalībvalstis prasa degvielas piegādātājiem ievadīt Savienības datubāzē datus, kas vajadzīgi, lai pārliecinātos, ka ir izpildītas 25. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktās prasības.

Neatkarīgi no pirmās, otrās un trešās daļas par gāzveida kurināmo/degvielu, kas ievadīta Savienības savstarpēji savienotajā gāzes infrastruktūrā, – gadījumā, ja dalībvalsts nolemj papildināt masas bilances sistēmu ar izcelsmes apliecinājumu sistēmu, – uzņēmēji Savienības datubāzē ievada datus par veiktajiem darījumiem un ilgtspējas raksturlielumiem, un citus attiecīgus datus, piemēram, par kurināmā vai degvielas siltumnīcefekta gāzu emisijām līdz brīdim, kad tā ievadīta savstarpēji savienotajā gāzes infrastruktūrā.

3. Dalībvalstīm Savienības datubāze ir pieejama monitoringa un datu pārbaudes vajadzībām.

4. ***Ja*** par sūtījumā iekļautas atjaunīgas gāzes ražošanu ir izsniegti izcelsmes apliecinājumi, dalībvalstis nodrošina, ka minētie izcelsmes apliecinājumi ***tiek pārsūtīti uz Savienības datubāzi brīdī, kad atjaunīgās gāzes sūtījums tiek reģistrēts Savienības datubāzē, un*** tiek anulēti pēc tam, kad atjaunīgās gāzes sūtījums tiek izņemts ***no savstarpēji savienotās Savienības gāzes infrastruktūras. Šādi izcelsmes apliecinājumi pēc pārsūtīšanas nav tirgojami ārpus Savienības datubāzes.***
5. Dalībvalstis ***savā tiesiskajā regulējumā*** nodrošina, ka tiek pārbaudīta to ***datu precizitāte un pilnīgums, kurus uzņēmēji iekļauj datubāzē; to var veikt, piemēram, sertifikācijas iestādes, kas darbojas brīvprātīgās vai valsts shēmās, ko Komisija atzinusi, pildot 30. panta 4., 5. un 6. punktu un ko var papildināt izcelsmes apliecinājumu sistēma.***

Šādas brīvprātīgās vai valsts shēmas ■ datu vākšanā par starpniekiem var izmantot trešās puses datu sistēmas, ja vien par šādu izmantošanu ir paziņots Komisijai.

Katra dalībvalstis var izmantot jau esošu valsts datubāzi, kas ir saskaņotas un savienota ar Savienības datubāzi, izmantojot saskarni, vai izveidot valsts datubāzi, ko uzņēmēji var izmantot kā instrumentu datu vākšanai un deklarēšanai un šo datu ievadīšanai un pārsūtīšanai Savienības datubāzē, ar noteikumu, ka:

- a) valsts datubāze atbilst Savienības datubāzei, tostarp attiecībā uz datu pārraides savlaicīgumu, pārsūtīto datu kopu tipoloģiju un protokoliem par datu kvalitāti un datu verifikāciju;*
- b) dalībvalstis nodrošina, ka valsts datubāzē ievadītie dati tūlīt tiek pārsūtīti uz Savienības datubāzi.*

Dalībvalstis var izveidot savu valsts datubāzi saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi, piemēram, lai ņemtu vērā stingrākas valsts prasības attiecībā uz ilgtspējas kritērijiem. Šādas valsts datubāzes nekavē tādu ilgtspējīgu izejvielu vai degvielu sūtījumu vispārējo izsekojamību, kas saskaņā ar šo direktīvu ir jāievada Savienības datubāzē.

Savienības datubāzē no valstu datubāzēm ievadīto datu kvalitātes verificāciju, ar minētajiem datiem saistītos degvielu ilgtspējas rādītājus un darījumu galīgo apstiprināšanu veic, izmantojot vienīgi Savienības datubāzi. Minēto datu precizitāti un pilnīgumu verificē saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2022/996. Tos var pārbaudīt sertifikācijas struktūras.*

Dalībvalstis paziņo Komisijai savas valsts datubāzes detalizētus raksturlielumus. Pēc minētā paziņojuma Komisija novērtē, vai valsts datubāze atbilst trešajā daļā noteiktajām prasībām. Neatbilstības gadījumā Komisija var pieprasīt dalībvalstīm veikt piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību minētajām prasībām.

6. *Apkopotos datus no Savienības datubāzes dara publiski pieejamus, pienācīgi ņemot vērā sensitīvas komercinformācijas aizsardzību, un tos regulāri atjaunina. Komisija publicē un dara publiski pieejamus gada ziņojumus par datiem, kas iekļauti Savienības datubāzē, tostarp par kurināmā vai degvielas daudzumu, ģeogrāfisko izcelsmi un izejvielu veidu.*

* *Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/996 (2022. gada 14. jūnijs) par ilgtspējas kritēriju, siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriju un zema netiešas zemes izmantojuma maiņas riska kritēriju verifikācijas noteikumiem (OV L 168, 27.6.2022., 1. lpp.)”;*

23) *direktīvas 33. pantu groza šādi:*

a) *panta 3. punktu groza šādi:*

i) *pirmo daļu aizstāj ar šādu:*

“Līdz 2027. gada 31. decembrim Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu par tiesisko regulējumu, ar ko veicina no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu laikposmā pēc 2030. gada.”;

ii) *pievieno šādu daļu:*

“Šā punkta pirmajā daļā minēto tiesību akta priekšlikumu Komisija sagatavo, attiecīgā gadījumā ņemot vērā šādus elementus:

- a) *ieteikumus, ko sniegusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 401/2009* 10.a pantu izveidotā Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos;*
- b) *indikatīvo Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas budžetu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119** 4. panta 4. punktā;*

- c) *integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus, kurus dalībvalstis iesniegušas līdz 2024. gada 30. jūnijam, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 14. panta 2. punktu;*
- d) *pieredzi, kas gūta, īstenojot šo direktīvu, arī tajā noteiktos ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupīšanas kritērijus; un*
- e) *tehnoloģiju attīstību no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas jomā.*

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 401/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.).*

** *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).”;*

b) iekļauj šādu punktu:

“3.a Komisija novērtē 29. panta 7.a un 7.b punktā noteikto pienākumu piemērošanu un to ietekmi uz biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ilgtspējas nodrošināšanu.”;

24) direktīvas 35. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Pilnvaras pieņem 8. panta 3. punkta otrajā daļā, **26. panta 2. punkta ceturtajā daļā, 26. panta 2. punkta piektajā daļā, 27. panta 3. punktā, 27. panta 4. punktā, 27. panta 6. punkta ceturtajā daļā, 28. panta 5. punktā, 28. panta 6. punkta otrajā daļā, 29.a panta 3. punkta otrajā un trešajā daļā, 31. panta 5. punkta otrajā daļā un 31.a panta 2. punkta otrajā daļā** minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās **diena**]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.”;

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 3. punkta piektajā daļā, 8. panta 3. punkta otrajā daļā, ■ 26. panta 2. punkta ceturtajā daļā, 26. panta 2. punkta piektajā daļā, 27. panta 3. punktā, 27. panta 4. punktā, 27. panta 6. punkta ceturtajā daļā, 28. panta 5. punktā, 28. panta 6. punkta otrajā daļā, **29.a panta 3. punktā**, 31. panta 5. punkta otrajā daļā un 31.a panta 2. punkta otrajā daļā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.”;

c) panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

“7. Saskaņā ar 7. panta 3. punkta piekto daļu, 8. panta 3. punkta otro daļu, **26. panta 2. punkta ceturto daļu, 26. panta 2. punkta piekto daļu, 27. panta 3. punktu, 27. panta 4. punktu, 27. panta 6. punkta ceturto daļu, 28. panta 5. punktu, 28. panta 6. punkta otro daļu, *29.a panta 3. punktu*, 31. panta 5. punktu vai 31.a panta 2. punkta otro daļu** pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.”;

25) pielikumus groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumiem.

2. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2018/1999

Regulu (ES) 2018/1999 groza šādi:

1) regulas 2. pantu groza šādi:

a) panta 11) punktu aizstāj ar šādu:

“11) “2030. gadam izvirzītie Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāji” ir saistošais Savienības mēroga mērķrādītājs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai 2030. gadā, **kas minēts Regulas (ES) 2021/1119 4. panta 1. punktā**, saistošais Savienības mērķrādītājs 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā, Savienības līmeņa **mērķrādītājs** energoefektivitātes uzlabošanai 2030. gadā, **kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) .../...⁺ 4. panta 1. punktā**, un 15 % mērķrādītājs 2030. gadam attiecībā uz elektrotīklu starpsavienojumiem vai jebkādi turpmāki mērķrādītāji šajā sakarā, par kuriem Eiropadome vai Eiropas Parlaments un Padome ir vienojušies attiecībā uz 2030. gadu;

* **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) ... (...) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (OV L ...).”;**

⁺ **OV: lūgums ievietot tekstā direktīvas numuru, kas iestrādāta dokumentā PE-CONS 15/23 (2021/0203(COD)), un zemsvītras piezīmē ievietot attiecīgās direktīvas numuru, datumu, nosaukumu un atsauci uz OV.**

b) panta 20) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) saistībā ar Komisijas ieteikumiem, kam pamatā ir saskaņā ar 29. panta 1. punkta b) apakšpunktu veiktā novērtēšana attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtu enerģiju, — dalībvalsts agrīni īstenots devums Savienības saistošā 2030. gada atjaunojamo energoresursu mērķrādītāja, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā, sasniegšanā, to mērot attiecībā pret dalībvalsts nacionālajiem atjaunojamās enerģijas atsaucēs punktiem;”;

2) regulas 4. panta a) punkta 2) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“2) attiecībā uz atjaunojamo enerģiju:

nolūkā sasniegt Savienības saistošo mērķrādītāju 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā, devums šā mērķrādītāja sasniegšanā, kas izteikts kā dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā ar indikatīvu trajektoriju šā devuma panākšanai turpmāk pēc 2021. gada. 2022. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 18 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. 2025. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 43 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. 2027. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu, kas ir vismaz 65 % no kopējā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvara pieauguma, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā.

2030. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz vismaz dalībvalsts plānoto devumu. Ja dalībvalsts prognozē, ka tā savu saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam pārsniegs, tās indikatīvā trajektorija var sākties līmenī, kuru tā prognozējusi sasniegt. Dalībvalstu indikatīvās trajektorijas, kopā ņemtas, sasniedz Savienības atsaucē punktus 2022., 2025. un 2027. gadā un Savienības saistošo mērķrādītāju 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā. Neatkarīgi no dalībvalsts devuma Savienības mērķrādītāja sasniegšanā un dalībvalsts indikatīvās trajektorijas šīs regulas vajadzībām dalībvalstij ir brīva izvēle saskaņā ar savu valsts politiku norādīt vērienīgākus mērķus.”;

3) regulas 5. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, ka to devumu summa sasniedz vismaz Savienības saistošo mērķrādītāju 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā.”;

4) regulas 29. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Atjaunojamās enerģijas jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas panākts attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvaru Savienības enerģijas bruto galapatēriņā, balstoties uz indikatīvu Savienības trajektoriju, kas 2020. gadā sākas no 20 % līmeņa, 2022. gadā sasniedz atsauces punktus vismaz 18 % līmenī, 2025. gadā — 43 % līmenī un 2027. gadā — 65 % līmenī no kopējā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvara pieauguma, ja salīdzina Savienības atjaunojamo energoresursu mērķrādītāju 2020. gadam un Savienības atjaunojamo energoresursu mērķrādītāju 2030. gadam, un sasniedz Savienības saistošo mērķrādītāju 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā.”;

3. pants
Grozījumi Direktīvā 98/70/EK

Direktīvu 98/70/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

Darbības joma

Attiecībā uz autotransporta līdzekļiem un autoceļiem neparedzētu mobilo tehniku, tostarp iekšzemes ūdensceļu kuģiem, kad tie nekuģo jūrā, lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoriem, kā arī atpūtas kuģiem, kad tie nekuģo jūrā, šajā direktīvā uz veselības un vides aizsardzības apsvērumu pamata ir noteiktas tehniskās specifikācijas degvielai, kas izmantojama dzirksteļaiždedzes dzinēju un kompresijaizdedzes dzinēju darbināšanai, ņemot vērā šo dzinēju tehniskās prasības.”;

2) panta 8. un 9. punktu aizstāj ar šādiem:

- “8. “Piegādātājs” ir ir degvielas piegādātājs, kā tas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001* 2. panta otrās daļas 38) punktā;
9. “Biodegviela” ir biodegviela, kā tā definēta Direktīvas **(ES)** 2018/2001 2. panta otrās daļas 33) punktā;

* ***Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīva (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).”;***

3) direktīvas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis prasa piegādātājiem nodrošināt, lai tirgū būtu laista dīzeļdegviela ar taukskābju metilestera (*FAME*) saturu līdz 7 %.”;

- b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis nodrošina, ka maksimālais pieļaujamais sēra saturs gāzeļļās, kuras paredzētas izmantošanai autoceļiem neparedzētā mobilajā tehnikā, arī iekšzemes ūdensceļu kuģos, lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoros un atpūtas kuģos, ir 10 mg/kg. Dalībvalstis nodrošina, ka šķidrās degvielas, kas nav minētās gāzeļļas, iekšējo ūdensceļu kuģos un atpūtas kuģos var izmantot tikai tad, ja sēra saturs šajās šķidrajās degvielās nepārsniedz maksimāli pieļaujamo minēto šajās gāzeļļās.”;

- 4) direktīvas 7.a–7.e pantu svīturo;
- 5) direktīvas 9. pantu groza šādi:
- a) panta 1. punkta g), h), i) un k) apakšpunktu svīturo;
- b) panta 2. punktu svīturo;
- 6) direktīvas I, II, IV un V pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas II pielikumu.

4. pants

Pārējas noteikumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka dati, ko savāc un dalībvalsts izraudzītajai iestādei ziņo par 2023. gadu vai tā daļu saskaņā ar Direktīvas 98/70/EK 7.a panta 1. punkta trešo daļu un 7.a panta 7. punktu, kurus ar šīs direktīvas 3. panta 4. punktu svīturo, tiek iesniegti Komisijai.
2. Šā panta 1. punktā minētos datus Komisija iekļauj katrā ziņojumā, kas tai ir jāsniedz saskaņā ar Direktīvu 98/70/EK.

5. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz... *[18 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas]*.
I.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, dalībvalstīs līdz 2024. gada 1. jūlijam stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas 1. panta 6. punktu attiecībā uz Direktīvas (ES) 2018/2001 15.e pantu un šīs direktīvas 1. panta 7. punktu attiecībā uz minētās direktīvas 16., 16.b, 16.c, 16.d, 16.e un 16.f pantu.

Dalībvalstīs par minētajiem noteikumiem tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

6. pants
Atcelšana

Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 ■ atceļ no 2025. gada 1. janvāra.

7. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

....,

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

I PIELIKUMS

Direktīvas (ES) 2018/2001 pielikumus groza šādi:

- (1) direktīvas I pielikuma tabulas pēdējo rindu svītrot;
- (2) iekļauj šādu pielikumu:

“IA PIELIKUMS

NACIONĀLAIS ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU SILTUMAPGĀDES UN AUKSTUMAPGĀDES ĪPATSVARS ENERĢIJAS BRUTO GALAPATĒRINĀ 2020.–2030. GADAM

	<i>Papildus 23. panta 1. punktā noteiktajam paredzētie papildinājumi (procentpunktos) 2021.–2025. gadam*</i>	<i>Papildus 23. panta 1. punktā noteiktajam paredzētie papildinājumi (procentpunktos) 2026.– 2030. gadam**</i>	<i>Iegūtais īpatsvars, ieskaitot papildinājumus bez atlikumsiltuma un atlikumaukstuma (procentpunktos)</i>
Beļģija	<i>1,0</i>	<i>0,7</i>	<i>1,8</i>
Bulgārija	<i>0,7</i>	<i>0,4</i>	<i>1,5</i>
Čehija	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>
Dānija	<i>1,2</i>	<i>1,1</i>	<i>1,6</i>
Vācija	<i>1,0</i>	<i>0,7</i>	<i>1,8</i>
Igaunija	<i>1,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,7</i>
Īrija	<i>2,3</i>	<i>2,0</i>	<i>3,1</i>

Grieķija	<i>1,3</i>	<i>1,0</i>	<i>2,1</i>
Spānija	<i>0,9</i>	<i>0,6</i>	<i>1,7</i>

Francija	<i>1,3</i>	<i>1,0</i>	<i>2,1</i>
Horvātija	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>
Itālija	<i>1,1</i>	<i>0,8</i>	<i>1,9</i>
Kipra	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>
Latvija	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>1,1</i>
Lietuva	<i>1,7</i>	<i>1,6</i>	<i>2,1</i>
Luksemburga	<i>2,3</i>	<i>2,0</i>	<i>3,1</i>
Ungārija	<i>0,9</i>	<i>0,6</i>	<i>1,7</i>
Malta	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>
Nīderlande	<i>1,1</i>	<i>0,8</i>	<i>1,9</i>
Austrija	<i>1,0</i>	<i>0,7</i>	<i>1,8</i>
Polija	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>
Portugāle	<i>0,7</i>	<i>0,4</i>	<i>1,5</i>
Rumānija	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>
Slovēnija	<i>0,8</i>	<i>0,5</i>	<i>1,6</i>

Slovākija	0,8	0,5	1,6
Somija	0,6	0,5	1,0
Zviedrija	0,7	0,7	0,7

* *Direktīvas 23. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā paredzētās elastības iespējas, ja tās ir ņemtas vērā, aprēķinot papildinājumus un no tiem iegūto īpatsvaru.*

** *Direktīvas 23. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā paredzētās elastības iespējas, ja tās ir ņemtas vērā, aprēķinot papildinājumus un no tiem iegūto īpatsvaru.”;*

(3) direktīvas III pielikumu aizstāj ar šādu:

“III PIELIKUMS

DEGVIELU ENERĢIJAS SATURS

Degviela	Enerģijas saturs pēc masas (zemākā siltumspēja, MJ/kg)	Enerģijas saturs pēc tilpuma (zemākā siltumspēja, MJ/l)
DEGVIELAS, KO IEGŪST NO BIOMASAS UN/VAI BIOMASAS PĀRSTRĀDES DARBĪBĀM		
Biopropāns	46	24
Tīra augu eļļa (nerafinēta vai rafinēta, ķīmiski nemodificēta eļļa, ko spiežot, ekstrahējot vai ar līdzvērtīgiem paņēmieniem iegūst no eļļas augiem)	37	34
Biodīzeļdegviela — taukskābju metilesteris (no biomasas izcelsmes eļļas iegūts metilesteris)	37	33

Biodīzeļdegviela — taukskābju etilesteris (no biomasas izcelsmes eļļas iegūts etilesteris)	38	34
Biogāze, ko iespējams attīrīt līdz dabasgāzes kvalitātei	50	—

Biomosas izcelsmes hidroapstrādāta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot dīzeļdegvielas aizstāšanai	44	34
Biomosas izcelsmes hidroapstrādāta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot benzīna aizstāšanai	45	30
Biomosas izcelsmes hidroapstrādāta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot reaktīvo dzinēju degvielas aizstāšanai	44	34
Biomosas izcelsmes hidroapstrādāta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot sašķidrinātās naftas gāzes aizstāšanai	46	24
Biomosas vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinētavā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot dīzeļdegvielas aizstāšanai	43	36
Biomosas vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinētavā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot benzīna aizstāšanai	44	32
Biomosas vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinētavā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot reaktīvo dzinēju degvielas aizstāšanai	43	33

Biomosas vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinētavā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot sašķidrinātās naftas gāzes aizstāšanai	46	23
ATJAUNĪGIE KURINĀMIE/DEGVIELAS, KO VAR RAŽOT NO DAŽĀDIEM ATJAUNOJAMAJIEM ENERGORESURSIEM, TOSTARP NO BIOMASAS		
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts metanols	20	16
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts etanols	27	21
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts propanols	31	25
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts butanols	33	27
Fišera–Tropša dīzeļdegviela (sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot dīzeļdegvielas aizstāšanai)	44	34
Fišera–Tropša benzīns (no biomasas iegūts sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot benzīna aizstāšanai)	44	33
Fišera–Tropša reaktīvo dzinēju degviela (no biomasas iegūts sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts	44	33

izmantot reaktīvo dzinēju degvielas aizstāšanai)		
--	--	--

Fišera–Tropša sašķidrinātā naftas gāze (sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot sašķidrinātās naftas gāzes aizstāšanai)	46	24
<i>DME</i> (dimetilēteris)	28	19
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts ūdeņradis	120	—
<i>ETBE</i> (uz etanola bāzes iegūts etil- <i>terc</i> - butilēteris)	36 (no kuriem 33 % veido atjaunojamie energoresursi)	27 (no kuriem 33 % veido atjaunojamie energoresursi)
<i>MTBE</i> (uz metanola bāzes iegūts metil- <i>terc</i> - butilēteris)	35 (no kuriem 22 % veido atjaunojamie energoresursi)	26 (no kuriem 22 % veido atjaunojamie energoresursi)
<i>TAAE</i> (uz etanola bāzes iegūts <i>terc</i> -amiletilēteris)	38 (no kuriem 29 % veido atjaunojamie energoresursi)	29 (no kuriem 29 % veido atjaunojamie energoresursi)
<i>TAME</i> (uz etanola bāzes iegūts <i>terc</i> - amilmetilēteris)	36 (no kuriem 18 % veido atjaunojamie energoresursi)	28 (no kuriem 18 % veido atjaunojamie energoresursi)
<i>THxEE</i> (uz etanola bāzes iegūts <i>terc</i> - heksiletilēteris)	38 (no kuriem 25 % veido atjaunojamie energoresursi)	30 (no kuriem 25 % veido atjaunojamie energoresursi)

<i>THxME</i> (uz etanola bāzes iegūts <i>terc</i> -heksilmetilēteris)	38 (no kuriem 14 % veido atjaunojamie energoresursi)	30 (no kuriem 14 % veido atjaunojamie energoresursi)
NEATJAUNĪGĀS DEGVIELAS		
Benzīns	43	32
Dīzeļdegviela	43	36
<i>Reaktīvo dzinēju degviela</i>	<i>43</i>	<i>34</i>
No neatjaunojamiem energoresursiem iegūts ūdeņradis	120	—

”;

(4) direktīvas IV pielikumu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

**“*ATJAUNĪGĀS ENERĢIJAS* IEKĀRTU UZSTĀDĪTĀJU UN PROJEKTĒTĀJU
APMĀCĪBA UN SERTIFIKĀCIJA”;**

b) ievadteikumu un 1., 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

“Direktīvas 18. panta 3. punktā minēto sertifikācijas *vai līdzvērtīgu kvalifikācijas* shēmu un apmācības programmu pamatā ir šādi kritēriji:

1. Sertifikācijas *vai līdzvērtīgas kvalificēšanas* process ir atklāts, un dalībvalsts vai tās izraudzītā administratīvā struktūra skaidri definē tā norisi.
 - 1.a Sertifikācijas iestāžu izsniegtie sertifikāti ir skaidri definēti, un tos ir viegli identificēt darba ņēmējiem un speciālistiem, kuri vēlas saņemt sertifikātu.
 - 1.b Sertifikācijas process uzstādītājiem *sniedz iespējas iegūt nepieciešamās teorētiskās un praktiskās zināšanas un garantē, ka tiem ir prasmes, kas vajadzīgas, lai uzstādītu* kvalitatīvas iekārtas, kas darbojas uzticami.

2. *iekārtu, kurās izmanto biomasu, uzstādītāji un* siltumsūkņi, seklo ģeotermālo, saules fotoelementu un saules siltumenerģijas iekārtu, *tostarp enerģijas akumulācijas iekārtu un uzlādes punktu* uzstādītāji, sertifikātu saņem pēc akreditētas apmācības programmas apguves vai pēc apmācības akreditētā mācību centrā *vai līdzvērtīgās kvalifikācijas shēmās*.
3. Apmācības programmu vai mācību centru akreditē dalībvalstis vai to izraudzītās administratīvās struktūras. Akreditācijas struktūra nodrošina, lai mācību centrā piedāvātās apmācības, *tostarp profesionālās pilnveidošanās un pārkvalificēšanās programmas, būtu iekļaujošas, lai tās* būtu iespējams apgūt nepārtraukti un lai tās būtu pieejamas visā reģionā vai valstī.

Lai nodrošinātu praktisko apmācību, mācību centra rīcībā ir pienācīgs tehniskais nodrošinājums, arī laboratorijas aprīkojums vai attiecīgas iekārtas.

Līdzās pamatapmācībai mācību centrs piedāvā īsākus iemaņu atsvaidzināšanas un prasmju pilnveides kursus, kas organizēti mācību moduļos un uzstādītājiem un projektētājiem dod iespēju apgūt jaunas kompetences, kā arī paplašināt un dažādot savas prasmes vairākos tehnoloģijas veidos un to kombinācijās. Mācību centrs nodrošina, ka apmācība ir pielāgota jaunām atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām ēku sektorā, kā arī rūpniecības un lauksaimniecības nozarē. Mācību centri atzīst attiecīgi iegūtās prasmes.

Apmācības programmas un moduļi ir izstrādāti tā, lai būtu iespējama mūžizglītība par atjaunojamas enerģijas iekārtām, un attiecīgās programmas un moduļi ir saderīgi ar profesionālo apmācību pirmreizējiem darba meklētājiem un pieaugušajiem, kuri vēlas pārkvalificēties vai atrast jaunu darbu.

Apmācības programmas ir izstrādātas tā, lai būtu vieglāk iegūt kvalifikāciju dažādu tehnoloģiju veidu un risinājumu jomā un lai izvairītos no šauras specializācijas, kas attiecas tikai uz konkrētu zīmolu vai tehnoloģiju. Apmācību var nodrošināt aprīkojuma vai sistēmas ražotājs, institūti vai asociācijas.”;

c) *pielikuma 5. punktu aizstāj ar šādu:*

“5. Mācību kurss noslēdzas ar pārbaudījumu, pēc kura tiek saņemts sertifikāts vai iegūta kvalifikācija. Pārbaudījumā iekļauj biomasas katlu vai krāšņu, siltumsūkņu, seklo ģeotermālo, saules fotoelementu un saules siltumenerģijas iekārtu, tostarp akumulācijas iekārtu vai uzlādes vietu, kas nodrošina pieprasījumu reakciju, uzstādīšanas praktisko novērtējumu.

d) pielikuma 6. punkta c) apakšpunktu **groza šādi:**

i) **punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:**

“c) Siltumsūkņu uzstādītāju apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli siltumsūkņu tirgū un jāaptver informācija par ģeotermālajiem energoresursiem un pazemes ūdeņu temperatūru dažādos reģionos, augsnes un iežu siltumvadītspējas noteikšana, noteikumi par ģeotermālo energoresursu izmantošanu, siltumsūkņu izmantojamība ēkās, vispiemērotākās siltumsūkņa sistēmas izvēle un siltumsūkņu tehniskās prasības, drošība, gaisa filtrācija, pieslēgšana siltumavotam un sistēmas plāns, kā arī integrācija ar enerģijas akumulācijas risinājumiem, tostarp kombinācijā ar saules enerģijas iekārtām. Apmācības programmai jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz siltumsūkņiem, un par attiecīgajiem valsts un Savienības tiesību aktiem. Uzstādītājam vajadzētu būt šādām pamatiemaņām:”;

ii) iii) punktu aizstāj ar šādu:

“iii) spēja izvēlēties sastāvdaļas un pielāgot to izmērus parastos uzstādīšanas gadījumos, arī spēju noteikt dažādu ēku siltumslodzes un karstā ūdens ieguves raksturīgās vērtības, ņemot vērā energopatēriņu, spēja noteikt siltumsūkņu jaudu, ņemot vērā karstā ūdens ieguves siltumslodzi, ēkas siltuma akumulāciju un pārtraucamu strāvas padevi; noteikt enerģijas akumulācijas risinājumus, tostarp izmantojot bufertvertni un tās tilpumu un spēju esošā sistēmā iebūvēt otru apkures sistēmu.”;

iv) izpratne par priekšizpēti un projektēšanas pētījumiem;

v) ģeotermālo siltumsūkņu gadījumā — izpratne par urbšanu;”;

e) pielikuma 6. punkta d) apakšpunktu groza šādi:

i) punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“d) saules fotoelementu un saules siltumenerģijas iekārtu uzstādītāju apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli saules energoiekārtu tirgū, izmaksu un rentabilitātes salīdzinājums un jāaptver ekoloģiskie aspekti, solārās apsildes sistēmas elementi, parametri un gabarīti, piemērotu sistēmu izvēle, sastāvdaļu dimensionēšana, pieprasījuma pēc siltuma aprēķins, enerģijas akumulācijas risinājumu integrēšanas iespējas, ugunsdrošība, saistītās subsīdijas, kā arī saules fotoelementu un saules siltumenerģijas sistēmu projektēšana, uzstādīšana un tehniskā apkope. Apmācības programmai būtu jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz tehnoloģiju un sertifikāciju (piemēram, Solar Keymark) un attiecīgajiem valsts un Savienības tiesību aktiem. Uzstādītājam vajadzētu būt šādām pamatiemaņām:”;

ii) apakšpunkta ii) punktu aizstāj ar šādu:

“ii) iemaņas atpazīt sistēmas un aktīvajām un pasīvajām sistēmām raksturīgās sastāvdaļas, tostarp mehānisko konstrukciju, un noteikt sastāvdaļu novietojumu, sistēmas plānu un konfigurāciju, un iespējas integrēt enerģijas akumulācijas sistēmas, tostarp kombinācijā ar uzlādes stacijām;

(5) direktīvas V pielikuma C daļu groza šādi:

a) daļas 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6

6. Veicot 1. punkta a) apakšpunktā minētos aprēķinus, siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, ko nodrošina labāka lauksaimniecības pārvaldība, e_{sca} , piemēram, pāreja uz mazāku augsnes apstrādi vai atteikšanās no tās, **uzlaboti kultūraugi un** uzlabota augseka, virsaugu izmantošana, ieskaitot kultūraugu pēcpļaujas atlieku apsaimniekošanu, un organisko augsnes ielabotāju piemēram, komposts un kūtsmēslu fermentācijas digestāts izmantošana, ņem vērā tikai tad, ja nav riska, ka tai būs negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību. Turklāt sniedz pārliecinošus un verificējamus pierādījumus, ka oglekļa daudzums augsnē ir palielinājies vai ka ir paredzams, ka tas būs palielinājies laika posmā, kurā attiecīgās izejvielas audzētas, tomēr ņemot vērā emisijas, kas rodas, ja šādas prakses rezultātā plašāk tiek izmantoti mēslošanas līdzekļi un herbicīdi*.

* *Šādi pierādījumi var būt augsnes oglekļa mērījumi, piemēram, pirmais mērījums pirms audzēšanas un turpmākie regulāros intervālos ik pēc vairākiem gadiem. Tādā gadījumā, pirms ir pieejams otrais mērījums, augsnes oglekļa pieaugumu lēš, par pamatu ņemot reprezentatīvus eksperimentus vai augsnes modeļus. Sākot ar otro mērījumu un pēc tam, uz šādu mērījumu pamata nosaka, vai ir vērojams augsnes oglekļa pieaugums un cik tas ir apjomīgs.”;*

b) daļas 15. punktu *aizstāj ar šādu:*

“15. CO_2 uztveršanas un aizstāšanas radītais emisiju aiztaupījums, e_{ccr} , ir tieši saistīts ar to biodegvielu vai to bioloģisko šķidro kurināmo ražošanu, kuri šīs emisijas rada, un ir tikai tās emisijas, kas novērstas, uztverot tādu CO_2 , kurā oglekļa avots ir biomasas un ko izmanto, lai komerciālo produktu un pakalpojumu ražošanā pirms 2036. gada 1. janvāra aizstātu no fosilā kurināmā/degvielas radītu CO_2 .”;

c) daļas 18. punktu aizstāj ar šādu:

“18. Šīs pielikuma daļas 17. punktā minēto aprēķinu vajadzībām emisijas sadala šādi: $e_{ec} + e_l + e_{sca} +$ tās e_p , e_{td} , e_{ccs} un e_{ccr} daļas, kas rodas līdz blakusprodukta ražošanas procesa posmam (to ieskaitot). Ja blakusproduktiem emisijas vērtība ir piešķirta kādā no iepriekšējiem aprites cikla posmiem, tad minēto emisijas apjomu kopsummas vietā aprēķinam izmanto to emisiju apjomu daļu, kas kurināmā/degvielas starpproduktam piešķirta pēdējā šādā posmā. **Biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo** gadījumā minētajā aprēķinā ņem vērā visus blakusproduktus, uz kuriem neattiecas 17. punkts. ■

Šo aprēķinu vajadzībām pieņem, ka negatīva enerģijas saturs blakusproduktiem enerģijas saturs ir vienāds ar nulli.

Parasti atkritumiem un atliekām, ieskaitot visus atkritumus un atliekas, kas iekļautas IX pielikumā, neatkarīgi no tā, vai tos pirms pārveidošanas galaproduktā pārstrādā starpproduktos, aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz šo materiālu savākšanas procesam ir nulle. ■

Ja biomasas kurināmo/degvielu ražo rafinētavās, kuras nav pārstrādes stacijas apvienojumā ar katliem vai koģenerācijas blokiem, kas pārstrādes stacijai nodrošina siltumenerģiju un/vai elektroenerģiju, tad vieta, kur veic analīzes 17. punktā minētajiem aprēķiniem, ir rafinētava.”;

(6) direktīvas VI pielikuma B daļu groza šādi:

a) daļas 6. punktu aizstāj ar **šādu**:

“**1**

6. Veicot 1. punkta a) apakšpunktā minētos aprēķinus, siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, ko nodrošina labāka lauksaimniecības pārvaldība, e_{sca} , piemēram, pāreja uz mazāku augsnes apstrādi vai atteikšanās no tās, **uzlaboti kultūraugi un** uzlabota augseka, virsaugu izmantošana, ieskaitot kultūraugu pēcpļaujas atlieku apsaimniekošanu, un organisko augsnes ielabotāju piemēram, komposts un kūtsmēslu fermentācijas digestāts izmantošana, ņem vērā tikai tad, ja nav riska, ka tai būs negatīva ietekme uz biodaudzveidību. Turklāt sniedz pārliecinošus un verificējamus pierādījumus, ka oglekļa daudzums augsnē ir palielinājies vai ka ir paredzams, ka tas būs palielinājies laika posmā, kurā attiecīgās izejvielas audzētas, tomēr ņemot vērā emisijas, kas rodas, ja šādas prakses rezultātā plašāk tiek izmantoti mēslošanas līdzekļi un herbicīdi*.

* *Šādi pierādījumi var būt augsnes oglekļa mērījumi, piemēram, pirmais mērījums pirms audzēšanas un turpmākie regulāros intervālos ik pēc vairākiem gadiem. Tādā gadījumā, pirms ir pieejams otrais mērījums, augsnes oglekļa pieaugumu lēš, par pamatu ņemot reprezentatīvus eksperimentus vai augsnes modeļus. Sākot ar otro mērījumu un pēc tam, uz šādu mērījumu pamata nosaka, vai ir vērojams augsnes oglekļa pieaugums un cik tas ir apjomīgs.”;*

b) daļas 15. punktu *aizstāj ar šādu:*

“15. CO₂ uztveršanas un aizstāšanas radītais emisiju ietaupījums, e_{ccr}, ir tieši saistīts ar to biomasas kurināmo/degvielu ražošanu, kuras šīs emisijas rada, un ir tikai tās emisijas, kas ietaupītas, uztverot tādu CO₂, kurā oglekļa avots ir biomasā un ko izmanto no fosilā kurināmā/degvielas radīta CO₂ aizstāšanai komercpreču un pakalpojumu ražošanā pirms 2036. gada 1. janvāra.”;

c) daļas 18. punktu aizstāj ar šādu:

“18. Šīs daļas 17. punktā minēto aprēķinu vajadzībām sadalāmās emisijas ir šādas: $e_{ec} + e_l + e_{sca} + tās e_p, e_{td}, e_{ccs}$ un e_{ccr} daļas, kas rodas līdz tam procesa posmam (to ieskaitot), kurā tiek ražots kāds blakusprodukts. Ja blakusproduktiem emisijas vērtība ir piešķirta kādā no iepriekšējiem aprites cikla posmiem, tad minēto emisijas apjomu kopsummas vietā aprēķinam izmanto to emisiju apjomu daļu, kas kurināmā/degvielas starpproduktam piešķirta pēdējā šādā posmā.

Biogāzes un biometāna gadījumā šo aprēķinu vajadzībām ņem vērā visus blakusproduktus, uz kuriem neattiecas 17. punkts. ■ Šo aprēķinu vajadzībām pieņem, ka negatīva enerģijas satura blakusproduktiem enerģijas saturs ir vienāds ar nulli.

Parasti atkritumiem un atliekām, ieskaitot visus atkritumus un atliekas, kas iekļautas IX pielikumā, neatkarīgi no tā, vai tos pirms pārveidošanas galaproduktā pārstrādā starpproduktos, aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz šo materiālu savākšanas procesam ir nulle. ■

Ja biomasas kurināmo/degvielu ražo rafinētavās, kuras nav pārstrādes stacijas apvienojumā ar katliem vai koģenerācijas blokiem, kas pārstrādes stacijai nodrošina siltumenerģiju un/vai elektroenerģiju, tad vieta, kur veic analīzes 17. punktā minētajiem aprēķiniem, ir rafinētava.”;

- (7) direktīvas VII pielikumā “ Q_{usable} ” definīcijā atsauci uz 7. panta 4. punktu aizstāj ar atsauci uz 7. panta 3. punktu;
- (8) direktīvas IX pielikumu groza šādi:
- a) pielikuma A daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:
- “Izejvielas biogāzes ražošanai transportam un modernajām biodegvielām.”;
- b) pielikuma B daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:
- “Izejvielas tādas transporta biodegvielas un biogāzes ražošanai, kuras devums 25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto mērķrādītāju sasniegšanā ir ierobežots.”.

II PIELIKUMS

Direktīvas 98/70/EK I, II, IV un V pielikumu groza šādi:

(1) direktīvas I pielikumu groza šādi:

a) 1. zemspītras piezīmi aizstāj ar šādu:

“(1) Lieto standartā EN 228:2012+A1:2017 norādītās testēšanas metodes.

Dalībvalstis var pieņemt analītisko metodi, kas noteikta standarta EN 228:2012+A1:2017 aizvietošanai, ja var pierādīt, ka ar to var nodrošināt vismaz tādu pašu pareizību un vismaz tādu pašu precizitāti kā ar aizvietoto analītisko metodi.”;

b) 2. zemspītras piezīmi aizstāj ar šādu:

“(2) Specifikācijās norādītas “patiesās vērtības”. To robežvērtības noteiktas saskaņā ar standartu EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 “Nafta un līdzīgi produkti. Mērīšanas metožu un rezultātu precizitāte. 1. daļa. Testa metožu datu precizitātes noteikšana”, un minimālā vērtība ir noteikta, ņemot vērā minimālo starpību, kas ir 2R virs nulles (R = reproducējamība). Atsevišķu mērījumu rezultātus interpretē, pamatojoties uz standartā EN ISO 4259-2:2017/A1:2019 aprakstītajiem kritērijiem.”;

c) 6. zemspītras piezīmi aizstāj ar šādu:

“(6) Citi vienvērtīgie spirti un ēteri, kuru viršanas beigu punkts nepārsniedz standartā EN 228:2012+A1:2017 noteikto.”;

(2) direktīvas II pielikumu groza šādi:

a) tabulas pēdējā rindā (“Taukskābju metilesteru saturs — EN 14078”) pēdējā ailē “Robežvērtības” un apakšailē “Maksimālā” ierakstu “7,0” aizstāj ar “10,0”;

b) 1. zemspītras piezīmi aizstāj ar šādu:

“(1) Lieto standartā EN 590:2013+A1:2017 norādītās testēšanas metodes.

Dalībvalstis var pieņemt analītisko metodi, kas noteikta standarta EN 590:2013+A1:2017 aizvietošanai, ja var pierādīt, ka ar to var nodrošināt vismaz tādu pašu pareizību un vismaz tādu pašu precizitāti kā ar aizvietoto analītisko metodi.”;

c) 2. zemspītras piezīmei aizstāj ar šādu:

“(2) Specifikācijās norādītas “patiesās vērtības”. To robežvērtības noteiktas saskaņā ar standartu EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 “Nafta un līdzīgi produkti.

Mērīšanas metožu un rezultātu precizitāte. 1. daļa. Testa metožu datu precizitātes noteikšana”, un minimālā vērtība ir noteikta, ņemot vērā minimālo starpību, kas ir 2R virs nulles (R = reproducējamība). Atsevišķu mērījumu rezultātus interpretē, pamatojoties uz standartā EN ISO 4259-2:2017/A1:2019 aprakstītajiem kritērijiem.”;

(3) direktīvas IV un V pielikumu svītro.